petek, 13. november 2020

P9_TA(2020)0306

Program InvestEU ***I

Spremembe Evropskega parlamenta, sprejete 13. novembra 2020, o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa InvestEU (COM(2020)0403 – C9-0158/2020 – 2020/0108(COD)) ([1])

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

Sprememba 1

(2021/C 415/18)

PREDLOGI SPREMEMB EVROPSKEGA PARLAMENTA (*)

k predlogu Komisije

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o vzpostavitvi programa InvestEU

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 173 in tretjega odstavka člena 175 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ([1]),

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ([2]),

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Pandemija COVID-19 pomeni velik ***simetrični*** pretres za svetovno gospodarstvo in gospodarstvo Unije ***in je imela v državah članicah in regijah velik nesimetričen socialni in gospodarski učinek***. Nujni zajezitveni ukrepi so povzročili znaten upad gospodarske dejavnosti v EU. ***Iz evropske gospodarske napovedi Komisije iz poletja 2020 izhaja, da naj bi se*** BDP EU ▌ v letu 2020 zmanjšal za okoli ***8,3 %***, ***torej še bolj, kot je Komisija predvidevala v napovedi iz pomladi 2020*** in veliko bolj kot med finančno krizo leta 2009***, v nekaterih sektorjih pa se bo obseg dejavnosti skrčil še bolj kot drugje***. Pandemija je pokazala medsebojno povezanost svetovnih dobavnih verig in razkrila nekaj šibkih točk, kot je preveliko zanašanje strateških gospodarskih panog na nediverzificirane zunanje dobavne vire ***in odsotnost kritične infrastrukture***. Te šibke točke je treba odpraviti ***zlasti za mala, srednja in mikropodjetja***, da se izboljša odzivanje Unije v izrednih razmerah ter poveča odpornost vsega gospodarstva, hkrati pa ohrani njegova odprtost za konkurenco in trgovino v skladu z ustreznimi pravili. Pričakuje se, da se bo naložbena dejavnost znatno zmanjšala. Celo pred pandemijo, ko je bilo mogoče v Uniji opaziti zviševanje deleža naložb v razmerju do BDP, je bila naložbena dejavnost nižja, kot bi bilo mogoče pričakovati v obdobju močnega okrevanja, in premajhna, da bi nadomestila leta nezadostnega vlaganja, ki so sledila krizi leta 2009. Še pomembneje je, da

---

([1]) Zadeva je bila v skladu s četrtim pododstavkom člena 59(4) Poslovnika vrnjena pristojnima odboroma v medinstitucionalna pogajanja (A9-0203/2020).

(*) Predlogi sprememb: krepki ležeči tisk označuje novo ali spremenjeno besedilo, simbol ▌ pa tiste dele besedila, ki so bili črtani.

([1]) UL C […], […], str. […].

([2]) UL C […], […], str. […].

sedanje naložbene ravni in napovedi zaradi tehnoloških sprememb in svetovne konkurenčnosti ne pokrivajo potreb Unije po strukturnih naložbah za ponovni zagon in ohranjanje dolgoročne rasti, med drugim tudi na področju inovacij, znanj in spretnosti, infrastrukture ter malih in srednjih podjetij, ter ne zadoščajo za spoprijemanje s ključnimi družbenimi izzivi, kot sta trajnostnost ali staranje prebivalstva. Da bi uresničili cilje politik Unije***, vključno s sporočili Komisije z dne 11. decembra 2019 o evropskem zelenem dogovoru in z dne 14. januarja 2020 o naložbenem načrtu za trajnostno Evropo, z dne 10. marca 2020 o novi industrijski strategiji za Evropo in z dne 10. marca 2020 o strategiji za mala in srednja podjetja za trajnostno in digitalno Evropo,*** ter podprli hitro, ***trajnostno,*** vključujoče***, trajno*** in zdravo gospodarsko okrevanje, je treba podpreti odpravo nedelovanja trga in neoptimalnih naložbenih okoliščin ter zmanjšati naložbeno vrzel v ciljnih sektorjih.

(2) V ocenah je bilo poudarjeno, da je zaradi velike raznovrstnosti finančnih instrumentov, ki se izvajajo v obdobju večletnega finančnega okvira 2014–2020, prišlo do prekrivanja med njihovimi področji uporabe. Obenem je ta raznolikost obremenila posrednike in končne prejemnike, ki so morali upoštevati različna pravila glede upravičenosti in poročanja. Ker pravila niso bila združljiva, je bilo ovirano tudi kombiniranje več skladov Unije, čeprav bi bilo to koristno za podporo projektom, ki potrebujejo različne vrste financiranja. Zato bi bilo treba vzpostaviti enoten sklad, torej sklad InvestEU, ki bi se opiral na izkušnje z Evropskim skladom za strateške naložbe (EFSI), ustanovljenim z naložbenim načrtom za Evropo, da bi končnim prejemnikom zagotovili učinkovitejšo podporo s povezovanjem in poenostavitvijo financiranja, ponujenega v okviru enotnega proračunskega jamstva, kar bi izboljšalo učinek podpore Unije in hkrati zmanjšalo stroške Unije, ki se krijejo iz proračuna.

(3) Unija je v zadnjih letih sprejela ambiciozne strategije ***in besedila*** za dokončanje enotnega trga ter spodbujanje trajnostne in vključujoče rasti in delovnih mest, kot so strategija Evropa 2020 z dne 3. marca 2010, akcijski načrt o oblikovanju unije kapitalskih trgov z dne 30. septembra 2015, nova agenda za kulturo z dne 22. maja 2018, ***akcijski načrt za digitalno izobraževanje za obdobje 2021–2027,*** Čista energija za vse Evropejce z dne 30. novembra 2016, Zaprtje zanke – akcijski načrt EU za krožno gospodarstvo z dne 2. decembra 2015, evropska strategija za mobilnost z nizkimi emisijami z dne 20. julija 2016, evropski obrambni akcijski načrt z dne 30. novembra 2016, Vzpostavitev evropskega obrambnega sklada z dne 7. junija 2017, vesoljska strategija za Evropo z dne 26. oktobra 2016, medinstitucionalna razglasitev evropskega stebra socialnih pravic z dne 13. decembra 2017, ***dolgoročna strategija do leta 2050, imenovana Čist planet za vse, z dne 28. novembra 2018,*** evropski zeleni dogovor z dne 11. decembra 2019, naložbeni načrt za evropski zeleni dogovor z dne 14. januarja 2020, močna socialna Evropa za pravičen prehod z dne 14. januarja 2020, strategija o oblikovanju digitalne prihodnosti Evrope, evropska podatkovna strategija in sporočilo o umetni inteligenci z dne 19. februarja 2020, ***[uredba o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi Uredbe (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila)],*** nova industrijska strategija za Evropo z dne 10. marca 2020 ter strategija za mala in srednja podjetja za trajnostno in digitalno Evropo z dne 10. marca 2020***, strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 z dne 20. maja 2020, Uredba (EU) 2020/852 z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088, strategija za povezovanje energetskih sistemov in strategija za vodik z dne 8. julija 2020***. Sklad InvestEU bi moral izkoriščati in okrepiti sinergijo med strategijami, ki se medsebojno krepijo, in sicer z zagotavljanjem podpore naložbam in dostopa do financiranja.

(4) Na ravni Unije je ustrezni okvir za opredelitev nacionalnih prednostnih področij reform ter za nadzor nad njihovim izvajanjem evropski semester za usklajevanje ekonomskih politik. Države članice v podporo svojim prednostnim področjem reform oblikujejo lastne nacionalne večletne naložbene strategije, po možnosti v sodelovanju z lokalnimi in regionalnimi organi. Te strategije bi bilo treba predstaviti skupaj z letnimi nacionalnimi programi reform, da bi lahko oblikovali in uskladili prednostne naložbene projekte, ki naj bi se financirali z nacionalnimi sredstvi ali sredstvi Unije ali z obojimi. Prav tako bi se moralo za te strategije usklajeno uporabljati financiranje Unije in doseči čim višjo dodano vrednost finančne podpore, prejete zlasti iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov, mehanizma za okrevanje in odpornost ter programa InvestEU.

(5) Sklad InvestEU bi moral prispevati k izboljšanju konkurenčnosti ter socialno-ekonomske konvergence in kohezije Unije, tudi na področju inovacij in digitalizacije, k učinkoviti rabi virov v skladu s krožnim gospodarstvom, trajnostnosti in vključevalnosti gospodarske rasti Unije ter socialni odpornosti in povezovanju kapitalskih trgov

Unije, vključno z rešitvami za odpravo razdrobljenosti teh trgov in diverzifikacijo virov financiranja za podjetja Unije. V ta namen bi moral sklad podpirati tehnično in ekonomsko vzdržne projekte, in sicer z zagotavljanjem okvira za uporabo dolžniških, lastniških ***in navideznih lastniških*** instrumentov ***(kot so hibridni dolg, podrejeni dolg ali zamenljivi lastniški kapital)*** ter instrumentov delitve tveganj, ki bi jih podpirali jamstvo proračuna Unije in finančni prispevki izvajalskih partnerjev, kot je ustrezno. Sklad InvestEU bi moral temeljiti na povpraševanju, hkrati pa bi moral biti osredotočen na strateške, dolgoročne koristi na ključnih področjih politik Unije, ki se sicer ne bi financirala ali se ne bi financirala dovolj, saj bo tako prispeval k doseganju ciljev politik Unije. Podpora v okviru sklada InvestEU bi morala zajemati širok razpon sektorjev in regij, pri tem pa ne bi smeli povzročiti pretirane sektorske ali geografske koncentracije in bi morali olajšati ***izvajanje*** projektov, ki jih sestavljajo partnerski subjekti***, in projektov, s katerimi se bo v*** regijah EU ***spodbujalo nastajanje mrež, grozdov in vozlišč za digitalne inovacije***.

(6) Kulturni in ustvarjalni sektorji so ključni in hitro rastoči sektorji v Uniji, ki ***lahko pomembno prispevajo k trajnostnemu okrevanju ter*** intelektualno lastnino in ustvarjalnost posameznikov pretvarjajo v ekonomsko in kulturno vrednost. Vendar ▌ omejevanje socialnih stikov ***in javnih prireditev***, ki je bilo vzpostavljeno ***ob začetku krize*** zaradi COVID-19, ***velja še naprej in ima*** zelo negativne gospodarske posledice za te sektorje ***in ljudi, ki delajo v njih, ter bi lahko dolgoročno strukturno poslabšalo dostop do jamstvenega instrumenta za kulturne in ustvarjalne sektorje, ustanovljenega z Uredbo (EU) št. 1295/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ([3]), ali do kompleksnih finančnih instrumentov***. Poleg tega neoprijemljiva narava sredstev v teh sektorjih omejuje dostop malih in srednjih podjetij in organizacij iz teh sektorjev do zasebnega financiranja, ki je bistvenega pomena za naložbe, povečanje obsega in konkurenčnost na mednarodni ravni. Malim in srednjim podjetjem ter organizacijam iz kulturnih in ustvarjalnih sektorjev bi bilo treba s programom InvestEU še naprej olajševati dostop do financiranja. Kulturni in ustvarjalni, avdiovizualni in medijski sektor so bistveni za našo kulturno raznovrstnost in ***oblikovanje demokratičnih in povezanih družb*** v digitalni dobi ter neločljiv del naše suverenosti in neodvisnosti, strateške naložbe v avdiovizualne in medijske vsebine in tehnologijo pa bodo določale ***konkurenčnost teh sektorjev in njihove*** dolgoročne zmogljivosti za proizvodnjo in razširjanje ***visokokakovostnih*** vsebin širokemu občinstvu prek nacionalnih meja ***ob spoštovanju pluralizma in svobode govora***.

(7) Sklad InvestEU bi moral podpirati naložbe v opredmetena in neopredmetena sredstva, tudi v kulturno dediščino, da bi spodbudili trajnostno in vključujočo rast, naložbe in zaposlovanje ter s tem prispevali k večji blaginji, pravičnejši porazdelitvi dohodka ter večji ekonomski, socialni in teritorialni koheziji v Uniji. Projekti, ki se bodo financirali iz sklada InvestEU, bi morali ustrezati okoljskim in socialnim standardom Unije, tudi kar zadeva pravice delavcev. Uporaba sklada bi morala dopolnjevati podporo Unije, ki se zagotavlja z nepovratnimi sredstvi.

(8) Unija je potrdila cilje iz agende Združenih narodov za trajnostni razvoj do leta 2030, vključno z njenimi cilji trajnostnega razvoja, Pariški sporazum, sprejet v okviru Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja ([4]) (Pariški sporazum), in Sendajski okvir za zmanjševanje tveganja nesreč za obdobje 2015–2030. Za uresničitev teh ciljev, pa tudi tistih, ki so določeni v okoljskih politikah Unije, je treba znatno okrepiti prizadevanja za trajnostni razvoj. Zato bi morala imeti načela trajnostnega razvoja pomembno vlogo pri oblikovanju sklada InvestEU.

(9) Program InvestEU bi moral prispevati k vzpostavitvi vzdržnega finančnega sistema v Uniji, ki podpira preusmeritev zasebnega kapitala v trajnostne naložbe v skladu s cilji iz ***sporočil*** Komisije z dne 8. marca 2018 o akcijskem načrtu za financiranje trajnostne rasti***, z dne 10. marca 2020 o novi industrijski strategiji za Evropo, z dne 10. marca 2020 o strategiji za mala in srednja podjetja za trajnostno in digitalno Evropo*** in ▌ z dne 14. januarja 2020 o naložbenem načrtu za evropski zeleni dogovor.

([3]) Uredba (EU) št. 1295/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o uvedbi programa Ustvarjalna Evropa (2014–2020) in razveljavitvi sklepov št. 1718/2006/ES, št. 1855/2006/ES in št. 1041/2009/ES (UL L 347, 20.12.2013, str. 221).

([4]) UL L 282, 19.10.2016, str. 4.

petek, 13. november 2020

(10) Glede na to, kako pomembno je obvladovanje podnebnih sprememb v skladu z zavezami Unije za izvajanje Pariškega sporazuma in doseganje ciljev trajnostnega razvoja, bo program InvestEU prispeval k vključevanju podnebnih ukrepov in uresničevanju skupnega cilja nameniti ***vsaj 30 %*** proračunskih odhodkov Unije podpiranju podnebnih ciljev. Za ukrepe v okviru programa InvestEU se pričakuje, da bodo za doseganje podnebnih ciljev namenili ***vsaj*** 30 % skupnih finančnih sredstev programa. Ustrezni ukrepi bodo opredeljeni med pripravo in izvajanjem programa ter ponovno ocenjeni v okviru ustreznih ocen in pregledov.

(11) Prispevek sklada InvestEU k doseganju podnebnih ciljev se bo spremljal prek sistema Unije za spremljanje podnebnih ukrepov, ki ga bo Komisija zasnovala v sodelovanju s potencialnimi izvajalskimi partnerji, in ob ustrezni uporabi meril, določenih v [uredbi o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ([5])], da se ugotovi, ali je posamezna gospodarska dejavnost okoljsko trajnostna. Program InvestEU bi moral prispevati tudi k izvajanju drugih vidikov ciljev trajnostnega razvoja.

(12) V skladu s poročilom o svetovnih tveganjih za leto 2018, ki ga je izdal Svetovni gospodarski forum, je polovica od desetih najbolj kritičnih tveganj, ki ogrožajo svetovno gospodarstvo, povezana z okoljem. Zajemajo onesnaževanje zraka, tal, celinskih voda in oceanov, ekstremne vremenske pojave, izgubljanje biotske raznovrstnosti ter neuspešno blaženje podnebnih sprememb in prilagajanje nanje. Okoljska načela so dobro zakoreninjena v Pogodbah in številnih politikah Unije. Zato bi bilo treba pri operacijah, povezanih s skladom InvestEU, spodbujati upoštevanje okoljskih ciljev. Pri pripravi in izvajanju naložb bi bilo treba upoštevati varstvo okolja ter preprečevanje in obvladovanje s tem povezanih tveganj. Unija bi morala slediti tudi odhodkom, povezanim z biotsko raznovrstnostjo in nadzorom nad onesnaževanjem zraka, da bi izpolnila obveznosti poročanja iz Konvencije o biološki raznovrstnosti ([6]) in Direktive (EU) 2016/2284 Evropskega parlamenta in Sveta ([7]). Zato bi bilo treba naložbe za cilje okoljske trajnostnosti spremljati z uporabo skupnih metodologij, skladnih z metodologijami v okviru drugih programov Unije, ki se uporabljajo za upravljanje na področju podnebja, biotske raznovrstnosti in onesnaževanja zraka, zato da bi omogočili oceno individualnega in skupnega vpliva naložb na najpomembnejše sestavine naravnega kapitala, torej zrak, vodo, zemljo in biotsko raznovrstnost.

(13) Naložbene projekte, ki prejmejo znatno podporo Unije, zlasti na področju infrastrukture, bi moral pregledati izvajalski partner, da bi ugotovil, ali imajo okoljski, podnebni ali socialni učinek. Pri naložbenih projektih, ki ta učinek imajo, bi bilo treba opraviti preverjanje trajnostnosti v skladu s smernicami, ki bi jih morala Komisija oblikovati v tesnem sodelovanju s potencialnimi izvajalskimi partnerji v okviru programa InvestEU. Pri smernicah bi morala biti ustrezno uporabljena merila, določena v [uredbi o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb], da se ugotovi, ali je posamezna gospodarska dejavnost okoljsko trajnostna in skladna s smernicami, pripravljenimi za druge programe Unije. V skladu z načelom sorazmernosti bi morale smernice vsebovati ustrezne določbe za preprečevanje nepotrebnih upravnih bremen, poleg tega pa bi bilo treba projekte, ki ne dosegajo v smernicah določene velikosti, izključiti iz preverjanja trajnostnosti. Če bi izvajalski partner ugotovil, da preverjanje trajnostnosti ni potrebno, bi moral naložbenemu odboru, ustanovljenemu za sklad InvestEU, predložiti utemeljitev. Operacije, ki ne bodo skladne z doseganjem podnebnih ciljev, ne bi smele biti upravičene do podpore v skladu s to uredbo.

(14) Nizke stopnje naložb v infrastrukturo v Uniji med finančno krizo in znova med krizo zaradi COVID-19 so ogrozile sposobnost Unije za spodbujanje trajnostne rasti, ***prizadevanj za podnebno nevtralnost,*** konkurenčnosti in konvergence ***navzgor glede življenjskih razmer v Uniji in odpiranja novih delovnih mest***. To prinaša tudi tveganje ***vse večjih razhajanj in neenakosti v državah članicah in med njimi ter*** dolgoročno vpliva na razvoj regij ***ter s tem***

([5]) COM(2018)0353.
([6]) UL L 309, 13.12.1993, str. 3.
([7]) Direktiva (EU) 2016/2284 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2016 o zmanjšanju nacionalnih emisij za nekatera onesnaževala zraka, spremembi Direktive 2003/35/ES in razveljavitvi Direktive 2001/81/ES (UL L 344, 17.12.2016, str. 1).

na konvergenco in kohezijo Unije, kar se kaže predvsem pri digitalni infrastrukturi. Bistveno je podpirati hitro in ultrahitro širokopasovno povezljivost v vseh podeželskih in mestnih regijah Unije, zagotavljati podporo digitalnim zagonskim podjetjem in inovativnim malim in srednjim podjetjem, da bi jim omogočili povečanje konkurenčnosti in poslovnega obsega, ter pospešiti digitalno preobrazbo vsega gospodarstva Unije, da bi povečali njegovo dolgoročno konkurenčnost in odpornost. Da bi dosegli trajnostne cilje Unije, vključno z njenimi zavezami glede ciljev trajnostnega razvoja, ter energetske in podnebne cilje za leto 2030, so bistvenega pomena obsežne naložbe v infrastrukturo Unije, zlasti v zvezi z medsebojno povezanostjo in energijsko učinkovitostjo ter oblikovanjem enotnega evropskega prometnega prostora. V skladu s tem bi bilo treba podporo sklada InvestEU usmeriti v naložbe v prometno, energetsko (tudi na področju energijske učinkovitosti in energije iz obnovljivih ter drugih varnih in trajnostnih nizkoemisijskih virov) in okoljsko infrastrukturo, infrastrukturo, povezano s podnebnimi ukrepi, ter pomorsko in digitalno infrastrukturo. V programu InvestEU bi bilo treba dati prednost področjem, kjer je stopnja vlaganja nizka in so potrebne dodatne naložbe. Da bi čim bolj povečali učinek in dodano vrednost finančne podpore Unije, je primerno spodbujati racionaliziran naložbeni proces, ki bo omogočil prepoznavnost nabora projektov in kar najbolj povečal sinergijo med primernimi programi Unije na področjih, kot so promet, energetika in digitalizacija. Pri naložbenih projektih, ki prejmejo podporo Unije, bi bilo treba zaradi groženj za varnost in zaščito vključiti ukrepe za odpornost infrastrukture, med drugim njeno vzdrževanje in varnost, ter upoštevati načela za zaščito državljanov na javnih mestih. To bi moralo dopolnjevati prizadevanja v okviru drugih skladov Unije, ki zagotavljajo podporo za varnostne komponente naložb v javne prostore, promet, energetiko in drugo kritično infrastrukturo, kot je Evropski sklad za regionalni razvoj.

(15) Program InvestEU bi moral po možnosti prispevati k ciljem Direktive (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta ([8]) in uredbe o upravljanju ([9]) ter pri naložbenih odločitvah spodbujati energijsko učinkovitost.

(16) Resnična večmodalnost je priložnost za vzpostavitev učinkovitega in okolju prijaznega prometnega omrežja, ki bo v celoti izkoristilo potencial vseh načinov prevoza in ustvarilo sinergijo med njimi. Program InvestEU bi moral podpirati naložbe v večmodalna prometna vozlišča, saj kljub znatnemu gospodarskemu potencialu in upravičenosti pomenijo precejšnje tveganje za zasebne vlagatelje. Prav tako bi moral prispevati k razvoju in uvedbi inteligentnih prometnih sistemov. Pripomoči bi moral k okrepitvi prizadevanj za zasnovo in uporabo tehnologij, ki bodo izboljšale varnost vozil in cestne infrastrukture.

(17) Program InvestEU bi moral prispevati k politikam Unije v zvezi z morji in oceani, in sicer z razvojem projektov in podjetij na področju modrega gospodarstva ter načel financiranja trajnostnega modrega gospodarstva. To lahko zajema ukrepe na področju pomorskega podjetništva in industrije, inovativnega in konkurenčnega pomorskega sektorja, pa tudi oceanske energije in krožnega gospodarstva.

(18) Čeprav se je v Uniji raven skupnih naložb pred krizo zaradi COVID-19 povečevala, so bile naložbe v dejavnosti z višjim tveganjem, kot so raziskave in inovacije, še vedno nezadostne in naj bi zdaj zaradi krize utrpele znaten upad. ***Raziskave in inovacije bodo imele bistveno vlogo pri premagovanju krize, utrjevanju odpornosti Unije pri spoprijemanju s prihodnjimi izzivi in ustvarjanju potrebnih tehnologij za uresničevanje politik in ciljev Unije. Zato je treba doseči cilj, da se vsaj 3 % BDP vloži v raziskave in inovacije, kakor so se države članice dogovorile v okviru strategije Evropa 2020. Zato bi moral sklad InvestEU pomagati urediti sedanjo nezadostno raven naložb, saj naj bi znatno prispeval k povečanju javnih in zasebnih naložb v raziskave in inovacije v državah članicah,***

([8]) Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (UL L 328, 21.12.2018, str. 82).

([9]) Uredba (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 328, 21.12.2018, str. 1).

s čimer bo pripomogel k uresničevanju krovnega cilja glede vsaj 3 % BDP Unije. Države članice in zasebni sektor bi morali za izpolnitev tega cilja dopolniti sklad InvestEU z lastnimi in okrepljenimi naložbenimi ukrepi na področju raziskav, razvoja in inovacij, da naložb v raziskave in inovacije ***ne bi bilo premalo, saj to*** negativno vpliva na industrijsko in gospodarsko konkurenčnost Unije ter kakovost življenja njenih državljanov. Sklad InvestEU bi moral zagotoviti ustrezne finančne produkte za kritje različnih faz inovacijskega cikla in velikega razpona deležnikov, zlasti da se omogočita nadgradnja in uvedba rešitev v komercialnem obsegu v Uniji, da bodo te rešitve konkurenčne na svetovnih trgih in da se spodbudi odličnost Unije na področju trajnostnih tehnologij na svetovni ravni; to bi se moralo odvijati v medsebojnem dopolnjevanju z Obzorjem Evropa, med drugim tudi z Evropskim svetom za inovacije. V zvezi s tem bi morale izkušnje s finančnimi instrumenti (kot je InnovFin – finančna sredstva EU za inovatorje, ki je bil uveden v okviru programa Obzorje 2020 za lažji in hitrejši dostop inovativnih podjetij do financiranja) služiti kot trdna podlaga za zagotavljanje te ciljno usmerjene podpore.

(19) Turizem ***in gostinstvo sta*** e za gospodarstvo Unije in držav članic ***strateško pomembni področji, na katerih*** se je gospodarska dejavnost zaradi pandemije COVID-19***, omejevanja stikov in zaprtja meja*** še posebej močno skrčila. ***To so izrazito občutila mala, srednja in družinska podjetja, skrčenje pa je povzročilo tudi obsežno brezposelnost, ki je močno prizadela predvsem ženske, mlade, sezonske delavce in tiste v ranljivem položaju, podjetja pa so utrpela hude izgube.*** Program InvestEU bi moral ***podpreti okrevanje tega sektorja in njegovih vrednostnih verig ter*** prispevati k ***njihovi*** dolgoročni konkurenčnosti ***in trajnostnosti***, in v ta namen podpirati operacije za prehod na trajnostni, inovativni in digitalni turizem***, med odzivanjem na krizo zaradi COVID-19 tudi z inovativnimi ukrepi za zmanjšanje njegovega podnebnega in okoljskega odtisa. Vzdržno okrevanje turizma bi moralo pomagati ustvariti mnoga stalna, lokalna, kakovostna delovna mesta, tako da bodo lahko regije, ki so močno odvisne od turizma in se pri gospodarskem razvoju spoprijemajo s specifičnimi izzivi, pritegnile naložbe, ki jih brez zagona programa InvestEU in njegovih zmogljivosti za pritegnitev zasebnih vlagateljev ne bi mogle, saj bo z jamstvom EU zagotovljen učinek privabljanja.***

(20) Nujno so potrebna znatna prizadevanja za naložbe v digitalno preobrazbo, njeno pospešitev ter širjenje njenih koristi na vse državljane in podjetja v Uniji. Trdni okvir politike pri strategiji za enotni digitalni trg bi bilo zdaj treba dopolniti s podobno ambicioznimi naložbami, tudi v umetno inteligenco v skladu s programom za digitalno Evropo.

(21) Mala in srednja podjetja predstavljajo več kot 99 % podjetij v Uniji in njihova gospodarska vrednost je visoka in ključnega pomena, vendar se jim pripisuje visoka tveganost in nezadostno zavarovanje s premoženjem, zato imajo težave pri dostopanju do financiranja. Dodatni izzivi izhajajo iz potrebe malih in srednjih podjetij ter podjetij socialnega gospodarstva, da ostanejo konkurenčna z digitalizacijo, internacionalizacijo, preobrazbo v smislu krožnega gospodarstva in inovacij ter z izpopolnjevanjem znanj in spretnosti svoje delovne sile. ***Kriza zaradi COVID-19 je močno vplivala prav na mala in srednja podjetja, predvsem v storitvenem sektorju, proizvodnji, gradbeništvu, turizmu ter kulturnem in ustvarjalnem sektorju.*** Poleg tega imajo ta podjetja v primerjavi z večjimi podjetji dostop do bolj omejenega nabora virov financiranja, ker običajno ne izdajajo obveznic in imajo le omejen dostop do borz ali velikih institucionalnih vlagateljev. Zanje so tudi vse bolj značilne inovativne rešitve, kot je delavski odkup podjetja ali udeležba zaposlenih v lastništvu podjetja. Dostop do finančnih sredstev je še toliko težji za tista mala in srednja podjetja, katerih dejavnosti so osredotočene na neopredmetena sredstva. V Uniji so mala in srednja podjetja močno odvisna od bank in dolžniškega financiranja v obliki kreditov za prekoračitev stanja na bančnih računih, bančnih posojil ali zakupov. Malim in srednjim podjetjem, ki se soočajo z omenjenimi izzivi, je treba olajšati dostop do financiranja in jim ponuditi bolj diverzificirane vire, da bodo bolj zmožna financirati svojo ustanovitev, rast, inovacije in trajnostni razvoj, da bodo konkurenčna in odpornejša proti gospodarskim pretresom ter bodo s tem prispevala k odpornosti vsega gospodarstva in finančnega sistema v času upada gospodarske rasti ter da bodo lahko ustvarjala delovna mesta in socialno blaginjo. Ta uredba dopolnjuje tudi pobude, ki se že izvajajo v okviru unije kapitalskih trgov. Sklad InvestEU bi se zato moral opreti na uspešne programe Unije, kot je program za konkurenčnost podjetij in mala in srednja podjetja (COSME), ter zagotavljati obratna sredstva in naložbe v celotnem življenjskem ciklu podjetja, financirati posle finančnega zakupa ter nuditi priložnost za osredotočanje na

specifične in bolj ciljno usmerjene finančne produkte. Prav tako bi moral čim bolj okrepiti učinkovitost javnih/zasebnih skladov, kot je sklad za prvo javno ponudbo malih in srednjih podjetij, ter tako podpirati ta podjetja z usmerjanjem bolj zasebnega in javnega kapitala, zlasti v strateških podjetjih.

(22) Kot je zapisano v razmisleku Komisije o socialni razsežnosti Evrope z dne 26. aprila 2017, sporočilu o evropskem stebru socialnih pravic, okviru Unije o Konvenciji OZN o pravicah invalidov in sporočilu o močni socialni Evropi za pravičen prehod z dne 14. januarja 2020, je vzpostavitev bolj vključujoče in poštene Unije ključna prednostna naloga Unije pri odpravljanju neenakosti in spodbujanju politik socialnega vključevanja v Evropi. Neenakost možnosti zadeva zlasti dostop do izobraževanja, usposabljanja, kulture, zaposlovanja ter zdravstvenih in socialnih storitev. Naložbe v gospodarstvo, povezano s socialnim kapitalom, znanji in spretnostmi ter človeškimi viri, ter naložbe v vključevanje ranljivih skupin prebivalstva v družbo lahko povečajo gospodarske priložnosti, zlasti če so usklajene na ravni Unije. ***Kriza zaradi COVID-19 je pokazala, da tovrstne naložbe povečujejo odpornost družbe na krize in da so nujne naložbe v socialno infrastrukturo in projekte na področju socialnih in zdravstvenih storitev, izobraževanja, oskrbe in socialnih stanovanj.*** S skladom InvestEU bi bilo treba podpirati naložbe v izobraževanje in usposabljanje, vključno s prekvalificiranjem in strokovnim izpopolnjevanjem delavcev, med drugim v regijah, ki so odvisne od ogljično intenzivnega gospodarstva in se spoprijemajo s posledicami strukturnega prehoda na nizkoogljično gospodarstvo. S skladom bi bilo treba podpirati projekte s pozitivnimi učinki na družbo, ki krepijo socialno vključenost s spodbujanjem večje zaposlenosti v vseh regijah, zlasti med nekvalificiranimi in dolgotrajno brezposelnimi, ter izboljšati razmere glede enakosti spolov, enakih možnosti, nediskriminacije, dostopnosti, medgeneracijske solidarnosti, zdravstvenega sektorja in sektorja socialnih storitev, socialnih stanovanj, brezdomstva, digitalnega vključevanja, razvoja skupnosti, vloge in prostora mladih v družbi ter ranljivih skupin, vključno z državljani tretjih držav. Poleg tega bi moral program InvestEU podpirati tudi evropsko kulturo in ustvarjalnost s socialnim ciljem.

(22a) Kriza zaradi COVID-19 je nesorazmerno močno prizadela ženske, tako v socialnem kot ekonomskem pogledu, saj so mnoge izgubile službo, nosijo breme neplačane oskrbe in pogosteje doživljajo nasilje v družini. Glede na vse to in glede na člen 8 Pogodbe bi moral program InvestEU pomagati uresničevati politike Unije za enakosti spolov ter spodbujati in krepiti vlogo žensk, med drugim z odpravljanjem digitalne vrzeli, s spodbujanjem ustvarjalnosti žensk in njihovega podjetniškega potenciala ter s podporo za gradnjo oskrbne infrastrukture in infrastrukture za žrtve nasilja.

(23) Da bi v prihodnjem desetletju obvladali negativne posledice velikih sprememb v družbi Unije in na trgu dela, je treba vlagati v človeški kapital, socialno infrastrukturo, mikrofinanciranje, financiranje etičnih in socialnih podjetij ter nove poslovne modele socialnega gospodarstva, poskrbeti pa tudi za naložbe v socialni učinek in sklepanjem pogodb z družbenimi učinki. Program InvestEU bi moral okrepiti nastajajoči ekosistem socialnega trga s povečanjem ponudbe in dostopa do financiranja za mikropodjetja in socialna podjetja ter ustanove socialne solidarnosti, da se zadosti povpraševanju tistih, ki to najbolj potrebujejo. V poročilu projektne skupine na visoki ravni za vlaganje v socialno infrastrukturo v Evropi z naslovom Spodbujanje naložb v socialno infrastrukturo v Evropi, ki je bilo objavljeno januarja 2018, je bila za obdobje 2018–2030 na področju socialne infrastrukture in storitev, vključno z izobraževanjem, usposabljanjem, zdravstvom in stanovanji, ugotovljena skupna naložbena vrzel v višini vsaj 1,5 bilijona EUR. Zato je potrebna podpora, tudi na ravni Unije. Izkoristiti bi bilo torej treba združeno moč javnega, komercialnega in človekoljubnega kapitala ter podporo fundacij in alternativnih ponudnikov financiranja, na primer tistih, ki podpirajo etične, socialne in trajnostne vidike, da bi podprli razvoj vrednostne verige socialnega trga in utrdili odpornost Unije.

(24) Pri gospodarski krizi zaradi pandemije COVID-19 tržno dodeljevanje sredstev ni povsem učinkovito, tok zasebnih naložb pa močno ovira občutek tveganosti. V teh okoliščinah je še posebej dragocena osrednja značilnost sklada InvestEU, tj. zmanjševanje tveganja ekonomsko vzdržnih projektov za pritegnitev zasebnega financiranja, in bi jo bilo treba okrepiti, med drugim za preprečitev tveganja asimetričnega okrevanja ***in za zmanjševanje razlik med državami članicami***. Program InvestEU bi moral zagotavljati ključno podporo podjetjem v fazi okrevanja, ***zlasti malim in srednjim,*** pa tudi odločno osredotočenost vlagateljev na srednje- in dolgoročne politične ***in zakonodajne***

prednostne naloge Unije, kot so evropski zeleni dogovor, naložbeni načrt za evropski zeleni dogovor, ***[evropska podnebna pravila],*** strategija o oblikovanju digitalne prihodnosti Evrope***, nova industrijska strategija za Evropo, prizadevanja v okviru programa Obzorje Evropa, val prenove, evropski steber socialnih pravic*** in močna socialna Evropa za pravičen prehod***, pri tem pa je treba upoštevati tudi načelo, da se ne škoduje bistveno***. Znatno bi moral povečati sposobnost prevzemanja tveganj skupine Evropske investicijske banke (v nadaljnjem besedilu: EIB) ter nacionalnih spodbujevalnih bank in institucij kot tudi drugih izvajalskih partnerjev v podporo ***projektom, ki se sicer ne bi mogli izvesti, in s tem tudi v pomoč*** gospodarskemu okrevanju.

(25) Pandemija COVID-19 pomeni velik pretres za svetovno gospodarstvo in gospodarstvo Unije. BDP EU naj bi se zmanjšal veliko bolj kot med finančno krizo leta 2009, kar bo imelo neizogibne negativne socialne posledice. Pandemija je pokazala, da je treba ***nujno in dokončno*** odpraviti strateške šibke točke, da se izboljša odzivanje Unije v izrednih razmerah ter poveča odpornost ***in trajnostnost*** vsega gospodarstva. Samo odporno, ***trajnostno,*** vključujoče in povezano evropsko gospodarstvo lahko ohrani ***celovit*** enotni trg in enake konkurenčne pogoje tudi v korist najbolj prizadetih držav članic ***in regij***.

(26) Sklad InvestEU bi moral delovati v okviru ***šestih*** sklopov politike, in sicer sklopa za trajnostno infrastrukturo, sklopa za raziskave, inovacije in digitalizacijo, sklopa za mala in srednja podjetja, sklopa za socialne naložbe ter znanja in spretnosti, sklopa za strateške evropske naložbe ***ter sklopa za podporo plačilni sposobnosti***.

(27) Čeprav naj bi bil sklop politike za mala in srednja podjetja osredotočen predvsem na pomoč tem podjetjem, bi morala biti do podpore v okviru tega sklopa upravičena tudi mala podjetja s srednje veliko tržno kapitalizacijo. Podjetja s srednje veliko tržno kapitalizacijo bi morala biti upravičena tudi do podpore iz preostalih ***petih*** sklopov politike.

(28) Primarni poudarek sklopa za strateške evropske naložbe bi moral biti na podpori končnim prejemnikom, ki imajo sedež v državi članici in delujejo v Uniji ter katerih dejavnosti so strateškega pomena za Unijo, ***v skladu s prednostnimi nalogami iz nove industrijske strategije za konkurenčno, zeleno in digitalno Evropo ter razvojnim modelom, ki bo temeljil na industrijskih ekosistemih***. ***Ta sklop bi moral pomagati povečati konkurenčnost gospodarstev Unije, in sicer tudi s podpiranjem nujno potrebne obnove proizvodnih zmogljivosti držav članic in izvajanjem v prihodnost usmerjenih naložb, ki bodo spodbujale podjetništvo in ustvarjanje delovnih mest, ter pri povečevanju odpornosti, tudi z zmanjšanjem odvisnosti od nezanesljivih dobavnih verig. Projekti bi morali zagotoviti dodano vrednost Unije in biti čezmejni ali pa zaradi učinkov prelivanja ustvariti resnično dodano vrednost v več kot eni državi članici ali regiji. Proračunska podpora ne bi smela biti namenjena neposredno nacionalnim proračunom ali nadomestiti nacionalnih proračunskih odhodkov, kot so socialni transferji. Strateško pomembna področja so:*** (i) zagotavljanje kritičnih zdravstvenih storitev, proizvodnja in skladiščenje ***zdravil, vključno s cepivi in vmesnimi izdelki ter farmacevtskimi učinkovinami in surovinami***, ***medicinski pripomočki, bolnišnična in medicinska oprema, kot so ventilatorji, zaščitna oblačila in oprema, diagnostični materiali in orodja, osebna zaščitna oprema, razkužila ter njihovi vmesni izdelki in surovine, ki so potrebni za njihovo proizvodnjo, krepitev odpornosti zdravstvenega varstva in zdravstvenega sistema pri pripravljanju*** zmogljivosti za odzivanje na prihodnje krize***, tudi z izvajanjem stresnih testov v nacionalnih in regionalnih sistemih zdravstvenega varstva,*** in sistema civilne zaščite***, na podlagi načel široke razpoložljivosti in cenovne dostopnosti izdelkov, ki so med zdravstvenimi izrednimi razmerami nepogrešljivi***; (ii) ***kritična infrastruktura, tako fizična in analogna kot virtualna, vključno z infrastrukturnimi elementi in mobilnimi sredstvi, ki veljajo za kritične, na področjih energetike, javnega prometa in aktivne mobilnosti, logistike, okolja, vode, zdravja, varnih digitalnih komunikacij in omrežij, omrežja 5G in elektronskih komunikacij zelo visokih hitrosti, interneta stvari, spletnih storitvenih platform, varnega računalništva na robu in v oblaku, obdelave ali shranjevanja podatkov, plačilne in finančne infrastrukture, letalstva in vesolja, varnosti in obrambe, komunikacij, medijev, avdiovizualnega, kulturnega in ustvarjalnega področja, izobraževanja in usposabljanja, volilne infrastrukture ter občutljivih objektov, javne uprave, varnosti, stanovanj, pa tudi zemljišč in nepremičnin, ki so nujno potrebni za uporabo te kritične infrastrukture***; (iii) zagotavljanje ***strokovnega znanja in izkušenj,*** blaga***, tehnologij*** in storitev, bistvenih za delovanje in vzdrževanje ključne infrastrukture ***in mobilnih sredstev***; (iv) ***ključne omogočitvene, preobrazbene, zelene in digitalne tehnologije ter prelomne inovacije***, kadar so naložbe strateškega pomena za ***gospodarstvo Unije ter njeno trajnostno in inovativno*** industrijsko prihodnost ▌, vključno z umetno inteligenco, blokovno verigo ***in tehnologijo razpršene evidence***, programsko opremo, robotiko, polprevodniki, mikroprocesorji, tehnologijami oblaka ***in*** na robu, visokozmogljivostnim računalništvom, kibernetsko varnostjo, kvantnimi tehnologijami, fotoniko,

industrijsko biotehnologijo, ***tehnologijami za varno, pametno in avtomatizirano mobilnost in logistiko v vseh načinih prevoza,*** tehnologijami energije iz obnovljivih virov ***in drugimi energetskimi tehnologijami, ki bodo prispevale k podnebni nevtralnosti do leta 2050***, tehnologijami shranjevanja energije, vključno ***s trajnostnimi*** baterijami, trajnostnimi prometnimi tehnologijami, čistim vodikom in gorivnimi celicami, tehnologijami za razogljičenje industrije, ***na primer proizvodnjo jekla brez CO_2 in infrastrukturo za zajemanje in shranjevanja*** ogljika ***v industrijskih procesih, bioelektrarnami in proizvodnimi obrati, usmerjenimi v energetski prehod***, tehnologijami ***in dobavnimi verigami*** krožnega gospodarstva, biomedicino, nanotehnologijami, farmacevtskimi izdelki ***ter*** naprednimi***, obnovljivimi in krožnimi*** materiali***, vesoljskimi sistemi in tehnologijami, vključno s kritičnimi vesoljskimi komponentami, pa tudi storitvami in aplikacijami na podlagi vesoljskih tehnologij, in turizmom***; (v) ***obrati*** za ***recikliranje in*** serijsko proizvodnjo sestavnih delov in naprav informacijske in komunikacijske tehnologije v ***Uniji, vključno z energijo ali surovinami – razen če se zanje že uporabljajo zakonske zahteve –, ali prehransko varnostjo, ob upoštevanju učinkovite rabe virov in krožnosti v strateških vrednostnih verigah in strateških ekosistemih***; (vi) dobava in skladiščenje kritičnih virov za javne akterje, podjetja ali potrošnike v Uniji; (vii) ***kritične tehnologije, viri in aplikacije*** za varnost Unije in njenih držav članic, kot so ***varnostni,*** obrambni in vesoljski sektor ter kibernetska varnost***, vključno z omrežjem 5G,*** ter blago z dvojno rabo, kot je opredeljeno v členu 2(1) Uredbe Sveta (ES) št. 428/2009***; (viia) naložbe in tehnična pomoč podjetjem, zlasti malim, srednjim, zagonskim in družinskim, za večjo odpornost njihovih vrednostnih verig in poslovnih modelov, spodbujanje podjetniških veščin ter podpiranje okolja za uveljavljanje podjetništva, na primer z razvojem mrež grozdov in vozlišč za digitalne inovacije ter tehnološki in trajnostni sektorski razvoj; (viib) ključno zgodnje odkrivanje tveganj za nastanek kriz in zmogljivosti za usklajeno institucionalno in gospodarsko odzivanje nanje ter razvoj rešitev za neprekinjeno poslovanje in opravljanje storitev v najpomembnejših javnih in zasebnih institucijah in sektorjih; (viic) naložbe v dejavnosti novega vesoljskega programa, tako v proizvodnem kot v prodajnem sektorju, da bi na trg prišle najbolj obetavne tehnologije in aplikacije, s čimer bi zagotovili tudi konkurenčnost vesoljske industrije Unije; (viid) strateške naložbe v projekte na področju energije iz obnovljivih virov in energijske učinkovitosti, vključno s prenovo stavb, ki lahko znatno prispevajo k doseganju ciljev iz direktiv (EU) 2018/2001, (EU) 2018/2002 in (EU) 2018/844 in k doseganju podnebno nevtralnega in energijsko učinkovitega stavbnega sektorja v okviru evropskega zelenega dogovora, kot je določeno v [strategiji za val prenove], ali dejavnosti v okviru mehanizma Unije za financiranje energije iz obnovljivih virov***. Končni prejemniki bi morali imeti registrirani sedež v eni od držav članic in biti dejavni v Uniji, kar pomeni, da imajo v Uniji znatne dejavnosti v smislu osebja, proizvodnje, raziskav in razvoja ali drugih poslovnih dejavnosti. ***Noben končni prejemnik ne bi smel imeti hčerinskih družb, ki bi izvajale dejavnosti brez gospodarske vsebine v državah, ki so na unijskem seznamu nekooperativnih jurisdikcij za davčne namene.*** Do podpore bi morali biti upravičeni projekti, ki prispevajo k diverzifikaciji strateških dobavnih verig na enotnem trgu prek operacij na več lokacijah po vsej ***Uniji***.

(29) Sklop za strateške evropske naložbe bi moral biti namenjen tudi dobaviteljem, ki imajo sedež in glavno dejavnost v Uniji ter katerih delovanje je strateškega pomena za Unijo in ki bi potrebovali dolgoročne naložbe ali so vključeni v mehanizem za pregled neposrednih tujih naložb. Poleg tega bi morali biti podpore iz tega sklopa deležni pomembni projekti skupnega evropskega interesa. ***Ta sklop bi moral podpirati tudi strateško sodelovanje med industrijskimi partnerji in akterji na področju raziskav ter tako povečati sinergijo med programoma InvestEU in Obzorje Evropa.***

(29a) Namen sklopa za podporo plačilni sposobnosti je pomagati podjetjem pri premagovanju tega težkega obdobja, tako da bodo zmožna okrevati, ohraniti raven zaposlenosti in kljubovati pričakovanim motnjam na enotnem trgu, saj nimajo vsa podjetja enakih možnosti za dostopanje do tržnega financiranja in tudi nekatere države članice nimajo ustreznih proračunskih sredstev za primerno podporo podjetjem, ki so v težavah. Možnost nacionalnih ukrepov za podporo plačilni sposobnosti podjetij se zato lahko precej razlikuje med državami članicami in privede do neenakih konkurenčnih pogojev. Poleg tega obstaja veliko tveganje, da bo učinek izbruha COVID-19 dolgotrajen, zato lahko to pomanjkanje zmogljivosti za pomoč uspešnim podjetjem povzroči sistemska izkrivljanja ter privede do novih neskladij ali poglobi že obstoječa. Zaradi močne povezanosti gospodarstva Unije bi lahko upad gospodarske rasti v enem delu Unije imel negativne učinke prelivanja na čezmejne dobavne verige in vse gospodarstvo Unije. Iz istega razloga pa bi lahko zaradi učinkov prelivanja podpora v enem delu Unije pozitivno vplivala na čezmejne dobavne verige in vse gospodarstvo Unije.

petek, 13. november 2020

(29b) Da bi preprečili zlorabe in čim bolj povečali učinek na realno gospodarstvo in zaposlovanje, bi morale v obdobju jamstva za podjetja, ki so upravičena do financiranja iz sklopa za podporo plačilni sposobnosti v znesku 30 milijonov EUR ali več, veljati omejitve glede izplačila dividend, plač vodstvenega osebja in odkupov delnic.

(30) ***Kot je predlagano v evropskem zelenem dogovoru in naložbenem načrtu za evropski zeleni dogovor, bi morali vzpostaviti mehanizem za pravični prehod, s katerim bi se spoprijeli s socialnimi gospodarskimi in okoljskimi izzivi za doseganje cilja podnebne nevtralnosti Unije do leta 2030 in njenega cilja glede podnebne nevtralnosti do leta 2050. Mehanizem, ki ga sestavljajo Sklad za pravični prehod (steber 1), namenski program za pravični prehod v okviru InvestEU (steber 2) in instrument za posojila v javnem sektorju (steber 3), bi moral biti osredotočen na regije, ki so zaradi zelenega prehoda najbolj prizadete in imajo manjše zmogljivosti za financiranje potrebnih naložb.*** Sklad InvestEU bi ***torej*** moral zagotavljati tudi podporo za naložbe v korist regij za pravični prehod ***in jim omogočiti, da izkoristijo namensko tehnično pomoč svetovalnega vozlišča InvestEU***.

(30a) Za izvajanje drugega stebra v okviru mehanizma za pravični prehod bi se moral v okviru programa InvestEU horizontalno vzpostaviti namenski program za pravični prehod, ki bi zajemal vse sklope politike. Zagotavljati bi moral financiranje za dodatne naložbene potrebe v podporo regijam, opredeljenim v območnih načrtih za pravični prehod, ki jih v skladu z uredbo [o ustanovitvi Sklada za pravični prehod] pripravijo države članice in odobri Komisija.

(31) Vsak sklop politike bi moral biti sestavljen iz dveh oddelkov, tj. oddelka za EU in oddelka za države članice. Oddelek za EU bi moral sorazmerno učinkovati za odpravo specifičnih primerov nedelovanja trga ali neoptimalnih naložbenih okoliščin na ravni Unije ali držav članic. Podprte operacije bi morale imeti nedvomno evropsko dodano vrednost. Oddelek za države članice bi moral državam članicam in prek njih regionalnim organom omogočiti, da prispevajo delež svojih sredstev iz skladov v okviru deljenega upravljanja ***ali prispevkov, ki so jim na voljo v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost***, k oblikovanju rezervacij za jamstvo EU ter to jamstvo uporabijo za operacije financiranja ali naložbene operacije, da bi na svojem ozemlju, tudi na ranljivih in oddaljenih območjih, kot so najbolj oddaljene regije Unije, v skladu s sporazumom o prispevku odpravili specifične primere nedelovanja trga ali neoptimalnih naložbenih okoliščin, da se dosežejo cilji skladov v okviru deljenega upravljanja ***ali nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost***. ***Poleg tega bi lahko načrti za okrevanje in odpornost v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost vsebovali tudi prispevke v oddelek za države članice. To bi med drugim lahko omogočilo podporo plačilni sposobnosti podjetij s sedežem v ustreznih državah članicah.*** Operacije, ki jih sklad InvestEU podpira prek oddelka za EU ali oddelka za države članice, ne bi smele podvajati ali izrinjati zasebnega financiranja ali izkrivljati konkurence na notranjem trgu.

(32) Oddelek za države članice bi moral biti zasnovan tako, da bi omogočal uporabo skladov v okviru deljenega upravljanja ***ali prispevkov iz načrtov za okrevanje in odpornost v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost*** za oblikovanje rezervacij za jamstvo, ki ga izda Unija. To bi povečalo dodano vrednost jamstva EU, saj bi bila njegova podpora na voljo širšemu krogu finančnih prejemnikov in projektov, obenem pa bi se diverzificirali načini za doseganje ciljev skladov v okviru deljenega upravljanja ***ali nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost*** ob hkratnem doslednem obvladovanju tveganj pri pogojnih obveznostih, in sicer z izvajanjem jamstva EU v okviru posrednega upravljanja. Unija bi morala jamčiti za operacije financiranja in naložbene operacije, določene v sporazumih o jamstvu, sklenjenih med Komisijo in izvajalskimi partnerji v okviru oddelka za države članice. Sredstva v okviru deljenega upravljanja ***ali prispevki iz načrtov za okrevanje in odpornost v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost*** bi ***morali*** zagotoviti oblikovanje rezervacij za jamstvo po stopnji rezervacij, ki jo določi Komisija in je navedena v sporazumu o prispevku, sklenjenem z državo članico, pri čemer se upoštevajo narava operacij in posledične pričakovane izgube. Država članica bi z izdajo kritnega jamstva v korist Unije prevzela izgube, ki bi presegale pričakovane izgube. Ta ureditev bi morala biti določena v enem samem sporazumu o prispevku z vsako državo članico, ki bi prostovoljno izbrala to možnost. Sporazum o prispevku bi moral zajemati enega ali več posebnih sporazumov o jamstvu, ki se bodo izvajali v zadevni državi članici na podlagi pravil sklada InvestEU, in morebitne regionalne omejitve. Za določitev stopnje rezervacij za vsak primer posebej je potrebno odstopanje od

člena 211(1) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta ([10]) (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba). Ta določitev zagotavlja tudi enoten sklop pravil za proračunska jamstva, podprta s centralno upravljanimi skladi ***ali s prispevki iz načrtov za okrevanje in odpornost v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost***, kar bi olajšalo njihovo kombiniranje.

(33) Med Komisijo in skupino EIB bi bilo treba oblikovati partnerstvo na osnovi relativnih prednosti obeh partnerskih strani, da se zagotovi čim večji učinek politike, učinkovita uporaba ter ustrezen nadzor nad upravljanjem proračuna in tveganj, ter z njim podpreti učinkovit in vključujoč neposreden dostop do jamstva EU.

(34) Da bi Komisija lahko podprla evropsko gospodarstvo prek Evropskega investicijskega sklada (v nadaljnjem besedilu: EIF), bi morala imeti možnost udeležbe v enem ali več možnih povečanjih kapitala EIF, da bi lahko še naprej podpiral evropsko gospodarstvo in njegovo okrevanje. Unija bi morala biti zmožna ohraniti svoj skupni delež v kapitalu EIF ob upoštevanju finančnih posledic. V večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027 bi bilo treba v ta namen predvideti zadostna finančna sredstva.

(35) Komisija bi se morala s skupino EIB in drugimi potencialnimi izvajalskimi partnerji po potrebi posvetovati o naložbenih smernicah, sistemu za spremljanje podnebnih ukrepov ter smernicah in skupnih metodologijah na področju preverjanja trajnostnosti, da bi zagotovila vključevalnost in delovanje, dokler ne bodo ustanovljeni upravljavski organi, nato pa bi morali izvajalski partnerji sodelovati v svetovalnem in usmerjevalnem odboru programa InvestEU.

(36) Sklad InvestEU bi moral biti odprt za prispevke tretjih držav, ki so članice Evropskega združenja za prosto trgovino, pristopnih držav, držav kandidatk in potencialnih kandidatk, držav, ki jih zajema evropska sosedska politika, ter drugih držav v skladu s pogoji, ki jih določijo Unija in te države. To bi moralo omogočiti nadaljnje sodelovanje z zadevnimi državami, kjer bi bilo to primerno, zlasti na področju raziskav in inovacij ter malih in srednjih podjetij.

(37) Ta uredba določa finančna sredstva tudi za druge ukrepe programa InvestEU poleg oblikovanja rezervacij za jamstvo EU, ki za Evropski parlament in Svet pomeni prednostni referenčni znesek v letnem proračunskem postopku v smislu [*sklic se ustrezno posodobi v skladu z novim medinstitucionalnim sporazumom:* točke 16 predloga z dne 2. decembra 2013 za medinstitucionalni sporazum med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovodenju, kakor so ga sprejele navedene institucije ([11])].

(38) Jamstvo EU v višini ***91 773 320 000 EUR*** (v tekočih cenah) na ravni Unije naj bi mobiliziralo več kot ***1 200 000 000 000 EUR*** dodatnih naložb po vsej Uniji in bi ga bilo treba okvirno razporediti med sklope politik. Sklopu za strateške evropske naložbe bi moral biti namenjen poseben del jamstva EU.

(39) Komisija je 18. aprila 2019 izjavila, da bi bilo treba enkratne prispevke, ki jih v tematske ali večdržavne naložbene platforme vplačajo države članice – in sicer bodisi država članica bodisi nacionalne spodbujevalne banke, ki so razvrščene v sektor država ali delujejo v imenu države članice –, brez poseganja v pristojnosti Sveta glede izvajanja Pakta za stabilnost in rast načeloma obravnavati kot enkratne ukrepe v smislu členov 5(1) in 9(1) Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 ([12]) ter člena 3(4) Uredbe Sveta (ES) št. 1467/97 ([13]). Poleg tega ***bo*** Komisija brez poseganja v pristojnosti Sveta glede izvajanja Pakta ▌ preučila, do katere mere bi bilo mogoče program InvestEU kot instrument, ki je

([10]) Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 (UL L 193, 30.7.2018, str. 1).

([11]) COM(2018)0323.

([12]) Uredba Sveta (ES) št. 1466/97 z dne 7. julija 1997 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik (UL L 209, 2.8.1997, str. 1).

([13]) Uredba Sveta (ES) št. 1467/97 z dne 7. julija 1997 o pospešitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem (UL L 209, 2.8.1997, str. 6).

nasledil EFSI, obravnavati enako kot EFSI v kontekstu njenega sporočila o prilagodljivosti, kar zadeva enkratne gotovinske prispevke držav članic za financiranje dodatnega zneska jamstva EU v okviru oddelka za države članice.

(40) Jamstvo EU, ki bo podpiralo sklad InvestEU, bi morala posredno izvajati Komisija z opiranjem na izvajalske partnerje, ki lahko dosežejo finančne posrednike, kjer je to ustrezno, oziroma končne prejemnike. Izvajalski partnerji bi morali biti izbrani pregledno in brez navzkrižja interesov. Komisija bi morala z vsakim izvajalskim partnerjem skleniti sporazum o jamstvu, s katerim se dodeli jamstvena zmogljivost sklada InvestEU za podporo operacijam financiranja in naložbenim operacijam, ki izpolnjujejo cilje in merila sklada za upravičenost. Obvladovanje tveganj v zvezi z jamstvom EU izvajalskih partnerjev ne bi smelo ovirati pri neposrednem dostopanju do jamstva. Potem ko se v oddelku za EU izvajalskim partnerjem odobri jamstvo EU, bi morali biti izvajalski partnerji v celoti odgovorni za ves naložbeni proces in primerno skrbnost pri operacijah financiranja in naložbenih operacijah. Sklad InvestEU bi moral podpirati projekte, ki imajo običajno višji profil tveganja kot projekti, ki jih izvajalski partnerji podpirajo z običajnimi operacijami, in ki jih z drugimi javnimi ali zasebnimi viri brez podpore iz sklada InvestEU v obdobju, v katerem je mogoče uporabiti jamstvo EU, ne bi bilo mogoče izvesti oziroma jih ne bi bilo mogoče izvesti v enakem obsegu. Vendar lahko za merilo dodatnosti v zvezi z operacijami financiranja in naložbenimi operacijami v okviru sklopa za strateške evropske naložbe veljajo posebni pogoji, ki izhajajo iz cilja tega sklopa.

(41) Sklad InvestEU bi moral imeti upravljavsko strukturo, katere naloga bi morala biti skladna z njenim edinim namenom, tj. skrbjo za primerno uporabo jamstva EU ob zagotavljanju politične neodvisnosti pri naložbenih odločitvah. Upravljavsko strukturo bi morali sestavljati svetovalni, usmerjevalni in povsem neodvisen naložbeni odbor. Pri sestavi upravljavske strukture bi si morali prizadevati za uravnoteženo zastopanost spolov. Upravljavska struktura ne bi smela posegati v odločitve skupine EIB in drugih izvajalskih partnerjev oziroma jih ovirati, prav tako pa ne bi smela nadomeščati njihovih upravljavskih organov.

(42) Ustanoviti bi bilo treba svetovalni odbor, ki bi ga sestavljali predstavniki izvajalskih partnerjev in držav članic, strokovnjak, ki bi ga imenoval Evropski ekonomsko-socialni odbor, in strokovnjak, ki bi ga imenoval Odbor regij; svetovalni odbor bi si izmenjeval informacije in mnenja o uporabi finančnih produktov, ki se izvajajo v okviru sklada InvestEU, ter razpravljal o novih potrebah in novih produktih, vključno s specifičnimi tržnimi vrzelmi na posameznih ozemljih.

(43) Da bi svetovalni odbor lahko sestavili že takoj na začetku, bi morala Komisija za eno leto začasno imenovati predstavnike potencialnih izvajalskih partnerjev, po tem obdobju pa bi to odgovornost prevzeli izvajalski partnerji, ki so podpisali sporazume o jamstvu.

(44) Usmerjevalni odbor, sestavljen iz predstavnikov Komisije, predstavnikov izvajalskih partnerjev in strokovnjaka brez glasovalne pravice, ki ga imenuje Evropski parlament, bi moral določiti strateške in operativne smernice za sklad InvestEU.

(45) Komisija bi morala oceniti združljivost operacij financiranja in naložbenih operacij, ki jih predložijo izvajalski partnerji, z vsem pravom in politikami Unije. Odločitve o operacijah financiranja in naložbenih operacijah bi moral nazadnje sprejeti izvajalski partner.

(46) O odobritvi podpore jamstva EU za operacije financiranja in naložbene operacije, ki izpolnjujejo merila za upravičenost, bi moral odločati naložbeni odbor, ki bi bil sestavljen iz neodvisnih strokovnjakov, kar bi zagotavljalo zunanje strokovno znanje pri ocenah naložb v zvezi s projekti. Da bi se kar najbolje pokrili različna področja in sektorji politike, bi se moral naložbeni odbor sestajati v različnih sestavah.

(47) Naložbeni odbor bi moral od svoje ustanovitve postati odgovoren tudi za odobritev jamstva EU za operacije financiranja in naložbene operacije v skladu z Uredbo (EU) 2015/1017, da ne bi nastajale vzporedne podobne strukture za ocenjevanje predlogov za uporabo jamstva EU.

(48) Naložbenemu odboru bi moral pomagati neodvisen sekretariat v sklopu Komisije, odgovoren predsedniku odbora.

(49) Komisija bi morala pri izbiri izvajalskih partnerjev za uporabo sklada InvestEU upoštevati zmožnost nasprotne stranke, da izpolni cilje sklada InvestEU in prispeva lastna sredstva, da se zagotovita ustrezna geografska pokritost in razpršenost, vključijo zasebni vlagatelji ter zagotovijo zadostna diverzifikacija tveganj in rešitve za odpravljanje nedelovanja trga in neoptimalnih naložbenih okoliščin. Skupina EIB bi morala glede na vlogo v skladu s Pogodbama, zmožnost delovanja v vseh državah članicah ter zbrane izkušnje v okviru sedanjih finančnih instrumentov in EFSI ostati privilegiran izvajalski partner v okviru oddelka za EU sklada InvestEU. Poleg skupine EIB bi morale imeti nacionalne spodbujevalne banke ali institucije možnost ponuditi dopolnilno paleto finančnih produktov, saj bi bile lahko njihove izkušnje in zmogljivosti na nacionalni in regionalni ravni koristne za kar največji učinek javnih sredstev na vsem ozemlju Unije in za pravično geografsko uravnoteženost projektov. Program InvestEU bi bilo treba izvajati tako, da bi se spodbujali enaki konkurenčni pogoji za manjše in novejše spodbujevalne banke in institucije. Poleg tega bi bilo treba omogočiti, da bi bili lahko izvajalski partnerji tudi druge mednarodne finančne institucije, zlasti če imajo primerjalno prednost v smislu posebnega strokovnega znanja in izkušenj v posameznih državah članicah in če imajo večinski delež v njih delničarji iz Unije. Prav tako bi moralo biti omogočeno, da kot izvajalski partnerji delujejo tudi drugi subjekti, ki izpolnjujejo merila iz finančne uredbe.

(50) Za spodbujanje boljše geografske razpršenosti se lahko vzpostavijo naložbene platforme, ki prizadevanja in strokovno znanje izvajalskih partnerjev združujejo z drugimi nacionalnimi spodbujevalnimi bankami ali institucijami, ki imajo omejene izkušnje z uporabo finančnih instrumentov. Te strukture bi bilo treba spodbujati tudi z razpoložljivo podporo svetovalnega vozlišča InvestEU. Primerno bi bilo združiti sovlagatelje, javne organe, strokovnjake, ustanove za izobraževanje, usposabljanje in raziskave, primerne socialne partnerje, predstavnike civilne družbe in druge ustrezne akterje na ravni Unije ter nacionalni in regionalni ravni, da se v ustreznih sektorjih spodbudi uporaba naložbenih platform.

(51) Jamstvo EU v okviru oddelka za države članice bi bilo treba dodeliti vsakemu izvajalskemu partnerju, ki je do tega upravičen v skladu s točko (c) člena 62(1) finančne uredbe, vključno z nacionalnimi ali regionalnimi spodbujevalnimi bankami ali institucijami, EIB, EIF in drugimi mednarodnimi finančnimi institucijami. Komisija bi morala pri izbiri izvajalskih partnerjev v okviru oddelka za države članice upoštevati predloge posameznih držav članic, kot so podani v sporazumu o prispevku. V skladu s členom 154 finančne uredbe mora Komisija oceniti pravila in postopke izvajalskega partnerja in se prepričati, da resnično zagotavljajo enako raven zaščite finančnih interesov Unije, kot jo zagotavlja Komisija.

(52) O operacijah financiranja in naložbenih operacijah bi moral nazadnje odločati izvajalski partner v svojem imenu, izvedene bi morale biti v skladu z njegovimi internimi pravili, politikami in postopki ter prikazane v njegovih računovodskih izkazih oziroma po možnosti razkrite v opombah k računovodskim izkazom. Zato bi morala Komisija izključno prikazati vsako finančno obveznost, ki izhaja iz jamstva EU, in razkriti najvišji znesek jamstva, vključno z vsemi relevantnimi informacijami v zvezi z zagotovljenim jamstvom.

(53) Sklad InvestEU bi moral, kadar je primerno, omogočiti nemoteno, tekoče in učinkovito kombiniranje nepovratnih sredstev, finančnih instrumentov, ki se financirajo iz proračuna Unije ali drugih skladov, kot je inovacijski sklad sistema EU za trgovanje z emisijami (ETS), ali obojih s tem jamstvom v primerih, ko je to potrebno, da se kar najbolje podprejo naložbe zaradi odprave konkretne tržne pomanjkljivosti ali neoptimalnih naložbenih okoliščin.

(54) Projekti, ki jih izvajalski partnerji predložijo za podporo iz programa InvestEU in pri katerih se podpora iz sklada InvestEU kombinira s podporo iz drugih programov Unije, bi morali biti kot celota skladni s cilji in merili za upravičenost ustreznih drugih programov Unije. O uporabi jamstva EU bi se bilo treba odločiti v skladu s programom InvestEU.

petek, 13. november 2020

(55) Svetovalno vozlišče InvestEU bi moralo prek svetovalnih pobud, ki jih izvajajo skupina EIB ali drugi svetovalni partnerji oziroma jih neposredno izvaja Komisija, podpirati razvoj zanesljivega nabora naložbenih projektov v vsakem sklopu politike. Svetovalno vozlišče InvestEU bi se moralo zavzemati za geografsko razpršenost, da bi prispevalo k doseganju ciljev Unije na področju ekonomske, socialne in teritorialne kohezije ter k zmanjševanja regionalnih razlik. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti povezovanju majhnih projektov in njihovemu združevanju v večje portfelje. Komisija, skupina EIB in drugi svetovalni partnerji bi morali tesno sodelovati, da bi zagotovili učinkovitost, sinergijo in dobro geografsko pokritost podpore po vsej Uniji, ter pri tem upoštevati strokovno znanje in lokalne zmogljivosti lokalnih izvajalskih partnerjev pa tudi Evropsko svetovalno vozlišče za naložbe, ustanovljeno z Uredbo (EU) 2015/1017 Evropskega parlamenta in Sveta ([14]). Poleg tega bi moralo svetovalno vozlišče InvestEU zagotoviti osrednjo vstopno točko za pomoč pri razvoju projektov, ki se v njegovem okviru ponudi javnim organom in nosilcem projektov.

(56) Svetovalno vozlišče InvestEU bi morala ustanoviti Komisija skupaj s skupino EIB kot glavno partnerico, pri tem pa bi se morala opreti na izkušnje, pridobljene v okviru Evropskega svetovalnega vozlišča za naložbe. Komisija bi morala biti odgovorna za usmerjanje politik svetovalnega vozlišča InvestEU in za upravljanje osrednje vstopne točke. Skupina EIB bi morala svetovalne pobude izvajati po posameznih sklopih politike. Poleg tega bi morala opravljati operativne storitve za Komisijo ter pri tem med drugim prispevati k strateškim in političnim smernicam glede svetovalnih pobud, evidentirati obstoječe in nove svetovalne pobude, ocenjevati potrebe po svetovanju in svetovati Komisiji o optimalnih načinih za zadostitev teh potreb z obstoječimi ali novimi svetovalnimi pobudami.

(57) Da bi zagotovili široko geografsko pokritost s svetovalnimi storitvami po vsej Uniji in uspešno izkoristili lokalno seznanjenost s skladom InvestEU, bi bilo treba po potrebi in ob upoštevanju obstoječih podpornih shem ter prisotnosti lokalnih partnerjev zagotoviti lokalno prisotnost svetovalnega vozlišča InvestEU, da bi lahko omogočili konkretno, proaktivno in prilagojeno pomoč na terenu. Da bi se olajšalo zagotavljanje svetovalne podpore na lokalni ravni ter poskrbelo za učinkovitost, sinergijo in dobro geografsko pokritost podpore po vsej Uniji, bi moralo svetovalno vozlišče InvestEU sodelovati z nacionalnimi spodbujevalnimi bankami ali institucijami ter izkoristiti njihovo strokovno znanje.

(58) Svetovalno vozlišče InvestEU bi moralo zagotavljati svetovalno podporo pri manjših projektih in projektih za zagonska podjetja, zlasti kadar želijo ta podjetja zaščititi svoje naložbe v raziskave in inovacije s pridobitvijo pravic intelektualne lastnine, kot so patenti, pri tem pa izkoristiti sinergijo z drugimi storitvami, ki lahko krijejo te ukrepe, in poiskati nove.

(59) V okviru sklada InvestEU je treba zagotoviti podporo za razvoj projektov in gradnjo zmogljivosti, da bi se razvile organizacijske zmogljivosti in dejavnosti razvoja trga, ki so potrebne za pripravljanje kakovostnih projektov. Podpora bi morala biti usmerjena tudi na finančne posrednike, ki lahko malim ***in srednjim*** podjetjem ***ter drugim akterjem*** ključno pomagajo, da pridobijo financiranje in v celoti izkoristijo svoj potencial***, to pa bi moralo zajemati tudi tehnično pomoč***. Poleg tega je namen svetovalne podpore ustvariti pogoje za razširitev možnega števila upravičenih prejemnikov v novih tržnih segmentih, zlasti zaradi kadar se majhnega obsega posameznih projektov znatno povečajo stroški poslovanja na ravni projekta, kot velja za ekosistem socialnega financiranja, vključno s človekoljubnimi organizacijami, ali kulturni in ustvarjalni sektor. Zato bi morala podpora za gradnjo zmogljivosti dopolnjevati ukrepe, sprejete v okviru drugih programov Unije, ki zajemajo specifično področje politike, in se izvajati vzporedno z njimi. Prizadevati bi si bilo treba tudi za podporo gradnji zmogljivosti potencialnih nosilcev projektov, zlasti lokalnih organizacij in organov.

(60) Treba bi bilo vzpostaviti portal InvestEU, ki bi bil zlahka dostopna in uporabniku prijazna podatkovna zbirka projektov, zaradi katere bi bili naložbeni projekti, ki iščejo financiranje, bolj prepoznavni in ki bi stremela predvsem k temu, da bi izvajalskim partnerjem zagotavljala možen nabor naložbenih projektov, ki bi bili združljivi s pravom in politikami Unije.

([14]) Uredba (EU) 2015/1017 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. junija 2015 o Evropskem skladu za strateške naložbe, Evropskem svetovalnem vozlišču za naložbe in Evropskem portalu naložbenih projektov ter o spremembi uredb (EU) št. 1291/2013 in (EU) št. 1316/2013 – Evropski sklad za strateške naložbe (UL L 169, 1.7.2015, str. 1).

(61) V skladu z uredbo [o Instrumentu Evropske unije za okrevanje] in v mejah virov, dodeljenih v tem skladu, bi morali biti ukrepi ▌v okviru InvestEU namenjeni odpravljanju učinka krize zaradi COVID-19 ***ter dolgoročni krepitvi evropskega gospodarstva***. Ti dodatni viri bi se morali uporabiti tako, da bi bila zagotovljena skladnost s časovnimi omejitvami, določenimi v uredbi [o Instrumentu Evropske unije za okrevanje]. ***To zahtevo bi izpolnili, če bi z izvedbenimi partnerji ustrezne sporazume o jamstvu sklenili do 31. decembra 2023.***

(62) V skladu z odstavkoma 22 in 23 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje ([15]) je treba program InvestEU oceniti na podlagi informacij, zbranih na podlagi specifičnih zahtev glede spremljanja, pri čemer se je treba izogibati prekomerni regulaciji in upravnim bremenom, zlasti za države članice. Te zahteve lahko po potrebi vključujejo merljive kazalnike, ki so podlaga za ocenjevanje učinkov programa InvestEU na terenu.

(63) Za spremljanje napredka pri doseganju ciljev Unije bi bilo treba izvajati trden okvir za spremljanje, ki bi temeljil na kazalnikih izložkov, izidov in učinkov. Za zagotovitev odgovornosti do državljanov Unije bi morala Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu vsako leto poročati o napredku, učinku in operacijah programa InvestEU.

(64) Za to uredbo se uporabljajo horizontalna finančna pravila, ki sta jih Evropski parlament in Svet sprejela na podlagi člena 322 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU). Ta pravila so določena v finančni uredbi in določajo zlasti postopek za pripravo in izvrševanje proračuna prek nepovratnih sredstev, javnih naročil, nagrad in posrednega izvrševanja ter urejajo preverjanje odgovornosti finančnih udeležencev. Pravila, sprejeta na podlagi člena 322 PDEU, se nanašajo tudi na zaščito proračuna Unije v primeru splošnih pomanjkljivosti v zvezi z načelom pravne države v državah članicah, saj je spoštovanje tega načela bistven pogoj za dobro finančno poslovodenje in učinkovito financiranje s strani EU.

(65) Za program InvestEU se uporablja finančna uredba, ki določa pravila za izvrševanje proračuna Unije, kar vključuje pravila o proračunskih jamstvih.

(66) V skladu s finančno uredbo, Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ([16]), Uredbo Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 ([17]), Uredbo Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 ([18]) in Uredbo Sveta (EU) 2017/1939 ([19]) bi bilo treba finančne interese Unije zaščititi s sorazmernimi ukrepi, ki vključujejo preprečevanje, odkrivanje, odpravljanje in preiskovanje nepravilnosti, med drugim goljufij, povračilo izgubljenih, neupravičeno izplačanih ali nepravilno porabljenih sredstev ter po potrebi naložitev upravnih sankcij. Zlasti lahko v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 in Uredbo (Euratom, ES) št. 2185/96 Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) izvaja upravne preiskave, vključno s pregledi in inšpekcijami na kraju samem, da bi ugotovil, ali je prišlo do goljufije, korupcije ali drugih nezakonitih ravnanj, ki škodijo finančnim interesom Unije. V skladu z Uredbo (EU) 2017/1939 lahko Evropsko javno tožilstvo (v nadaljnjem besedilu: EJT) preiskuje in preganja kazniva dejanja zoper finančne

([15]) UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

([16]) Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1).

([17]) Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 z dne 18. decembra 1995 o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti (UL L 312, 23.12.1995, str. 1).

([18]) Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

([19]) Uredba Sveta (EU) 2017/1939 z dne 12. oktobra 2017 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (EJT) (UL L 283, 31.10.2017, str. 1).

interese Unije, kot je določeno v Direktivi (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta ([20]). V skladu s finančno uredbo mora vsaka oseba ali subjekt, ki prejema sredstva Unije, v celoti sodelovati pri zaščiti finančnih interesov Unije, podeliti ustrezne pravice in dostop Komisiji, OLAF, EJT – za tiste države članice, ki so vključene v okrepljeno sodelovanje v skladu z Uredbo (EU) 2017/1939 – in Evropskemu računskemu sodišču (ERS) ter zagotoviti, da vse tretje osebe, ki so vključene v izvrševanje sredstev Unije, podelijo enakovredne pravice.

(67) Tretje države, ki so članice Evropskega gospodarskega prostora (EGP), lahko sodelujejo v programih Unije v okviru sodelovanja, vzpostavljenega s Sporazumom EGP, ki določa, da se programi izvajajo s sklepom na podlagi navedenega sporazuma. Tretje države lahko sodelujejo tudi na podlagi drugih pravnih instrumentov. V to uredbo bi bilo treba dodati posebno določbo, s katero bi zagotovili potrebne pravice in dostop odgovornemu odredbodajalcu, Evropskemu uradu za boj proti goljufijam (OLAF) in Evropskemu računskemu sodišču, da bodo lahko nemoteno izvajali svoje pristojnosti.

(68) V skladu s členom 83 [predloga sklepa Sveta o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj Evropski uniji, vključno z odnosi med Evropsko unijo na eni strani ter Grenlandijo in Kraljevino Dansko na drugi strani (sklep o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj)] ([21]), so osebe in subjekti s sedežem v čezmorskih državah in ozemljih upravičeni do financiranja v skladu s pravili in cilji programa InvestEU ter morebitnimi ureditvami, ki se uporabljajo v državi članici, s katero sta zadevna čezmorska država oz. ozemlje povezana.

(69) Da bi nebistvene elemente te uredbe dopolnili z naložbenimi smernicami in preglednico kazalnikov, olajšali hitro in prožno prilagajanje kazalnikov smotrnosti ter prilagodili stopnjo rezervacij, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte v zvezi **z *določitvijo kazalnikov, na podlagi katerih usmerjevalni odbor ugotavlja, katere države članice in katere sektorje je pandemija COVID-19 najbolj prizadela ter v katerih državah članicah je možnost državne podpore za plačilno sposobnost bolj omejena, in v zvezi z določitvijo metodologije za uporabo teh kazalnikov, pa tudi v zvezi*** s pripravo naložbenih smernic za operacije financiranja in naložbene operacije v okviru različnih sklopov politike, preglednico kazalnikov, spremembo Priloge III k tej uredbi, da se pregledajo ali dopolnijo kazalniki, ter prilagoditvijo stopnje rezervacij. V skladu z načelom sorazmernosti bi morale te naložbene smernice vključevati ustrezne določbe, da bi se izognili nepotrebni upravni obremenitvi. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.

(69a) Zagotoviti je treba, da se bo program InvestEU začel izvajati čim prej po začetku njegove veljavnosti. Zato bi bilo primerno izvajalskim partnerjem omogočiti, da operacije financiranja in naložbene operacije Komisiji predložijo še pred začetkom delovanja naložbenega odbora oz. pred sklenitvijo ustreznega sporazuma o jamstvu. V teh primerih bi morala biti za odobritev operacij pristojna Komisija. Zagotoviti bi bilo treba tudi, da se lahko tako finančni instrumenti, vzpostavljeni s programi iz Priloge IV k tej uredbi, kot jamstvo EU, vzpostavljeno z Uredbo (EU) 2015/1017, na podlagi predhodne ocene združijo s finančnimi instrumenti iz te uredbe, če je to ustrezno.

(70) Program InvestEU bi moral odpravljati specifične primere nedelovanja trga in neoptimalnih naložbenih okoliščin v celotni Uniji in državah članicah ter pri novih ali zapletenih primerih nedelovanja trga zagotoviti tržno preskušanje inovativnih finančnih produktov in sisteme za njihovo širjenje v celotni Uniji. Zato so upravičeni ukrepi na ravni Unije –

([20]) Direktiva (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2017 o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava (UL L 198, 28.7.2017, str. 29).

([21]) SEC(2018)0310; SWD(2018)0337.

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I
SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja

1. S to uredbo se vzpostavi sklad InvestEU, ki zagotavlja jamstvo EU za podporo operacijam financiranja in naložbenim operacijam, ki jih izvajajo izvajalski partnerji, ki prispevajo k ciljem notranjih politik Unije.

2. S to uredbo se vzpostavi tudi svetovalna podpora pri razvoju projektov, primernih za naložbe, in dostopanju do financiranja ter pri zagotavljanju s tem povezane pomoči za gradnjo zmogljivosti (v nadaljnjem besedilu: svetovalno vozlišče InvestEU). Poleg tega se vzpostavi podatkovna zbirka, ki zagotavlja opaznost projektov, za katere si nosilci projektov prizadevajo pridobiti sredstva, in ki vlagateljem zagotavlja informacije o naložbenih priložnostih (v nadaljnjem besedilu: portal InvestEU).

3. V tej uredbi so določeni cilji programa InvestEU, njegov proračun in znesek jamstva EU za obdobje 2021–2027, oblike financiranja Unije in pravila za zagotavljanje tega financiranja.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

(1) „program InvestEU“ je skupaj sklad InvestEU, svetovalno vozlišče InvestEU, portal InvestEU in operacije mešanega financiranja;

(2) „jamstvo EU“ je celovito nepreklicno, brezpogojno in na zahtevo pridobljeno proračunsko jamstvo, dano iz proračuna Unije, v skladu s katerim ob začetku veljavnosti posameznih sporazumov o jamstvu z izvajalskimi partnerji začnejo učinkovati proračunska jamstva v skladu s členom 219(1) finančne uredbe;

(3) „sklop politike“ je ciljno področje za podporo jamstva EU, kakor je določeno v členu 7(1);

(4) „oddelek“ je del jamstva EU, opredeljen glede na izvor sredstev, s katerimi je podprt;

(5) „operacija mešanega financiranja“ je operacija, ki jo podpira proračun Unije in ki združuje nepovratne ali povratne oblike podpore ali oboje iz proračuna Unije s povratnimi oblikami podpore iz razvojnih institucij ali drugih javnih finančnih institucij ali iz komercialnih finančnih institucij in od vlagateljev; za namene te opredelitve so lahko programi Unije, ki se ne financirajo iz proračuna Unije, tako kot na primer inovacijski sklad sistema EU za trgovanje z emisijami (v nadaljnjem besedilu: ETS), poistoveteni s programi Unije, ki se financirajo iz proračuna Unije;

(6) „EIB“ je Evropska investicijska banka;

(7) „skupina EIB“ je Evropska investicijska banka, njene podrejene družbe in drugi subjekti, ustanovljeni v skladu s členom 28(1) Protokola (št. 5) o statutu Evropske investicijske banke, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in PDEU (v nadaljnjem besedilu: statut EIB);

(8) „finančni prispevek“ je prispevek izvajalskega partnerja v obliki lastne zmogljivosti za prevzem tveganja, ki se zagotovi na podlagi načela enakovrednosti (pari passu) z jamstvom EU ali v drugi obliki, ki omogoča učinkovito izvajanje programa InvestEU, ob zagotavljanju ustrezne uskladitve interesov;

(9) „sporazum o prispevku“ je pravni instrument, s katerim Komisija in ena ali več držav članic določijo pogoje jamstva EU v oddelku za države članice iz člena 9;

(10) „finančni produkt“ je finančni mehanizem ali ureditev, ki določa pogoje, pod katerimi izvajalski partner zagotavlja neposredno ali posredno financiranje končnim prejemnikom v kateri koli obliki iz člena 15;

(11) „operacije financiranja in/ali naložbene operacije“ so operacije, s katerimi se končnim uporabnikom zagotovi neposredno ali posredno financiranje prek finančnih produktov, ki jih v lastnem imenu izvaja izvajalski partner v skladu s svojimi notranjimi pravili, politikami in postopki in ki so prikazane v njegovih računovodskih izkazih ali, kadar je primerno, razkrite v opombah k tem računovodskim izkazom;

(12) „skladi v okviru deljenega upravljanja“ so skladi, ki zagotavljajo možnost, da se del sredstev iz njih dodeli za oblikovanje rezervacij za proračunsko jamstvo v okviru oddelka sklada InvestEU za države članice; gre za Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR), Evropski socialni sklad plus (ESS+), Kohezijski sklad, Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo (ESPR), Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP) in [Sklad za pravični prehod (SPP)] ([22]);

(13) „sporazum o jamstvu“ je pravni instrument, s katerim Komisija in izvajalski partner določita pogoje za predlaganje operacij financiranja ali naložbenih operacij, da bi se jim odobrilo jamstvo EU, pogoje za zagotovitev jamstva EU za take operacije in pogoje za njihovo izvajanje v skladu z določbami te uredbe;

(14) „izvajalski partner“ je upravičeni partner, kot je finančna institucija ali drug finančni posrednik, s katerim je Komisija sklenila sporazum o jamstvu;

(15) „pomembni projekt skupnega evropskega interesa“ je projekt, ki izpolnjuje vsa merila iz Sporočila Komisije o merilih za analizo združljivosti državne pomoči za spodbujanje izvajanja pomembnih projektov skupnega evropskega interesa z notranjim trgom (UL C 188, 20.6.2014, str. 4) ali njegove spremembe;

(16) „svetovalno vozlišče InvestEU“ je tehnična pomoč, opredeljena v členu 24;

(17) „svetovalni sporazum“ je pravni instrument, s katerim Komisija in svetovalni partner določita pogoje za izvajanje svetovalnega vozlišča InvestEU;

(18) „svetovalna pobuda“ je tehnična pomoč in svetovalne službe, ki podpirajo naložbe, vključno z dejavnostmi gradnje zmogljivosti, ki jih zagotavljajo svetovalni partnerji, zunanji ponudniki storitev, ki jih najame Komisija, ali izvajalske agencije;

(19) „svetovalni partner“ je upravičeni partner, kot je finančna institucija ali drug subjekt, s katerim Komisija sklene svetovalni sporazum za namen izvajanja ene ali več svetovalnih pobud, razen svetovalnih pobud, ki se izvajajo prek zunanjih ponudnikov storitev, ki jih najamejo Komisija ali izvajalske agencije;

(20) „portal InvestEU“ je podatkovna zbirka, opredeljena v členu 25;

(21) „naložbene smernice“ so smernice, določene z delegiranim aktom iz člena 7(7);

(22) „naložbena platforma“ je nosilec s posebnim namenom, upravljani račun, dogovor o sofinanciranju ali delitvi tveganja, ki temelji na pogodbi, ali dogovor, sklenjen na kateri koli drug način, s katerim subjekti usmerjajo finančni prispevek za financiranje več naložbenih projektov in ki lahko vključujejo:

(a) nacionalno platformo ali platformo na podnacionalni ravni, na kateri je skupaj zbranih več naložbenih projektov na ozemlju določene države članice;

([22]) COM(2020)0022.

(b) čezmejno, večdržavno, regionalno ali makroregionalno platformo, na kateri so skupaj zbrani partnerji iz več držav članic, regij ali tretjih držav, ki so zainteresirani za naložbene projekte na določenem geografskem območju;

(c) tematsko platformo, na kateri so skupaj zbrani naložbeni projekti v določenem sektorju;

(23) „mikrofinanciranje“ je mikrofinanciranje, kot je opredeljeno členu [2(11)] uredbe [[ESS+] številka];

(24) „nacionalna spodbujevalna banka ali institucija“ je pravni subjekt, ki poklicno opravlja finančne dejavnosti in ima pooblastilo države članice ali subjekta države članice na državni, regionalni ali lokalni ravni za opravljanje razvojnih ali spodbujevalnih dejavnosti;

(25) „mala in srednja podjetja“ ali „MSP“ so mikro, mala in srednja podjetja, kot so opredeljena v Prilogi k Priporočilu Komisije 2003/361/ES ([23]);

(26) „malo podjetje s srednje veliko tržno kapitalizacijo“ je subjekt, ki ni malo ali srednje podjetje in ki zaposluje do 499 zaposlenih;

(26a) „podjetja“ so za namene sklopa za podporo plačilni sposobnosti podjetja, projektna podjetja, javno-zasebna partnerstva in druge pravne strukture;

(27) „socialno podjetje“ je socialno podjetje, kot je opredeljeno v členu [2(15)] uredbe [[ESS+] številka];

(28) „tretja država“ je država, ki ni država članica Unije.

Člen 3

Cilji programa InvestEU

1. Splošni cilj programa InvestEU je podpreti cilje politike Unije s pomočjo operacij financiranja in naložbenih operacij, ki prispevajo k naslednjemu:

(a) konkurenčnosti Unije, vključno z raziskavami, inovacijami in digitalizacijo;

(b) rasti in zaposlovanju v gospodarstvu Unije, trajnostnosti gospodarstva Unije ter njegovi okoljski in podnebni razsežnosti, kar vse prispeva k uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja in ciljev Pariškega sporazuma o podnebnih spremembah ter ustvarjanju delovnih mest visoke kakovosti;

(c) socialni odpornosti, socialni vključevalnosti in zmogljivosti za socialne inovacije Unije;

(d) spodbujanju znanstvenega in tehnološkega napredka, kulture, izobraževanja in usposabljanja;

(e) povezovanju kapitalskih trgov Unije in krepitvi enotnega trga, vključno z rešitvami za razdrobljenost kapitalskih trgov Unije, razpršenost virov financiranja za podjetja Unije in spodbujanje vzdržnega financiranja;

(f) spodbujanju ekonomske, socialne in teritorialne kohezije ali

(g) trajnostnemu in vključujočemu okrevanju gospodarstva Unije***, zlasti malih in srednjih podjetij,*** po krizi, ki jo je povzročila pandemija COVID-19, podpori in krepitvi njegovih ***obstoječih*** strateških vrednostnih verig ***opredmetenih in neopredmetenih sredstev ter vzpostavljanju novih tovrstnih vrednostnih verig***, ohranjanju in krepitvi dejavnosti strateškega pomena za Unijo v zvezi s kritično infrastrukturo, ***in sicer tako fizično kot virtualno, pa tudi infrastrukturo na podlagi intelektualne lastnine,*** prelomnimi tehnologijami, prelomnimi inovacijami ter vložki za podjetja in potrošnike***, ter podpiranju trajnostnega prehoda v skladu s podnebnimi cilji Unije za leti 2030 in 2050 ter ob upoštevanju načela, da se ne škoduje bistveno***.

([23]) Priporočilo Komisije 2003/361/ES z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, malih in srednjih podjetij (UL L 124, 20.5.2003, str. 36).

petek, 13. november 2020

2. Specifični cilji programa InvestEU so:

(a) podpirati operacije financiranja in naložbene operacije v trajnostni infrastrukturi na področjih iz točke (a) člena 7(1);

(b) podpirati operacije financiranja in naložbene operacije v zvezi z raziskavami, inovacijami in digitalizacijo, kar med drugim pomeni tudi podpirati nadaljnji razvoj inovativnih podjetij in uvedbo tehnologij na trg, na področjih iz točke (b) člena 7(1);

(c) povečati razpoložljivost financiranja in dostop do njega za mala in srednja podjetja ter mala podjetja s srednje veliko tržno kapitalizacijo in povečati njihovo svetovno konkurenčnost;

(d) povečati razpoložljivost mikrofinanciranja in financiranja ter dostop do njiju za socialna podjetja, podpirati operacije financiranja in naložbene operacije v zvezi s socialnimi naložbami, kompetencami ter znanji in spretnostmi ter utrditi trge za socialne naložbe, in sicer na področjih iz točke (d) člena 7(1);

(e) podpirati operacije financiranja in naložbene operacije v sektorjih iz točke (e) člena 7(1) za ohranjanje in krepitev strateške neodvisnosti ***in trajnostnosti*** Unije ***ter vključevalnosti in konvergence*** njenega gospodarstva***, pa tudi za krepitev odpornosti na gospodarske pretrese***;

(ea) povečati plačilno sposobnost podjetij, ki imajo sedež v državi članici in delujejo v Uniji.

Člen 4

Proračun in znesek jamstva EU

1. Jamstvo EU za namene oddelka za EU iz točke (a) člena 8(1) znaša ***91 773 320 000*** EUR (v tekočih cenah). Oblikujejo se rezervacije v višini ***40 %***. Pri izračunu rezervacij, ki izhaja iz te stopnje rezervacij se upošteva tudi znesek iz točke (a) prvega pododstavka člena 34(3).

Za namene oddelka za države članice iz točke (b) člena 8(1) se lahko zagotovi dodaten znesek jamstva EU, če države članice v skladu s [členom 10(1)] uredbe [[o skupnih določbah] *številka*] ([24]) in členom [75(1)] uredbe [[o strateškem načrtu SKP] *številka*] ([25]) ***ter v skladu z izvajanjem ustreznih ukrepov iz načrtov za okrevanje in odpornost v okviru uredbe [o mehanizmu za okrevanje in odpornost]*** dodelijo ustrezne zneske.

Za namene oddelka za države članice lahko države članice zagotovijo dodaten znesek jamstva EU v obliki gotovine. Ta znesek je zunanji namenski prejemek v skladu z drugim stavkom člena 21(5) finančne uredbe.

Prispevki tretjih držav iz člena 5, ki se v celoti zagotovijo v obliki gotovine v skladu s členom 218(2) finančne uredbe, prav tako povečajo jamstvo EU iz prvega pododstavka.

2. Znesek v višini 31 153 850 000 EUR (v tekočih cenah) zneska iz prvega pododstavka odstavka 1 se dodeli za operacije, s katerimi se izvajajo ukrepi iz člena 2 uredbe [o Instrumentu Evropske unije za okrevanje] za cilje iz točke (e) člena 3(2).

Znesek v višini ***19 850 000 000*** EUR (v tekočih cenah) zneska iz prvega pododstavka odstavka 1 se dodeli za operacije, s katerimi se izvajajo ukrepi iz člena 2 uredbe [o Instrumentu Evropske unije za okrevanje] za cilje iz točke (a) ***in (ea)*** člena 3(2).

Znesek v višini ***40 769 470 000*** EUR (v tekočih cenah) zneska iz prvega pododstavka odstavka 1 se dodeli za cilje iz ***točk (a) do (d)*** člena 3(2).

([24]) …
([25]) …

Zneski iz prvega in drugega pododstavka so na voljo šele od datuma iz člena 4(3) uredbe [o Instrumentu Evropske unije za okrevanje].

Okvirna razdelitev jamstva EU za namen oddelka za EU je določena v Prilogi I k tej uredbi. Komisija lahko, kadar je primerno, spremeni zneske iz Priloge I ▌ v višini do 15 % za posamezen cilj. O morebitnih spremembah obvesti Evropski parlament in Svet.

3. Predlagana finančna sredstva za izvajanje ukrepov iz poglavij VI in VII znašajo ***824 733 000*** EUR (v tekočih cenah).

4. Znesek iz odstavka 3 se lahko uporabi tudi za tehnično in upravno pomoč za izvajanje programa InvestEU, npr. dejavnosti pripravljanja, spremljanja, kontrole, revizije in ocenjevanja, vključno s korporativnimi informacijskotehnološkimi sistemi.

4a. Kadar se nepovratna sredstva iz člena 3(2)(a) uredbe [o Instrumentu Evropske unije za okrevanje] ne porabijo v celoti do 31. decembra 2023 ali če se do tega datuma ne odobrijo posojila državam članicam iz člena 3(2)(b) uredbe [o Instrumentu Evropske unije za okrevanje], se del neporabljenega zneska ali nedodeljenih manevrskih sredstev v višini največ 16 000 000 000 EUR (v tekočih cenah) samodejno da na voljo skladu InvestEU za zagotavljanje jamstva EU za obdobje 2024–2027, v skladu s členom X uredbe [o Instrumentu Evropske unije za okrevanje]. Znesek jamstva EU iz prvega pododstavka odstavka 1 tega člena in razdelitev jamstva EU, določena v Prilogi I te uredbe, se ustrezno povečata.

Člen 5

Tretje države, pridružene skladu InvestEU

V oddelek za EU sklada InvestEU iz točke (a) člena 8(1) in v vse sklope politik iz člena 7(1), razen za sklop za strateške evropske naložbe, lahko za namen sodelovanja pri nekaterih finančnih produktih v skladu s členom 218(2) finančne uredbe prispevajo naslednje tretje države:

(a) članice Evropskega združenja za prosto trgovino (Efta), ki so članice Evropskega gospodarskega prostora (EGP), v skladu s pogoji, določenimi v Sporazumu o Evropskem gospodarskem prostoru;

(b) države pristopnice, države kandidatke in potencialne kandidatke v skladu s splošnimi načeli in pogoji za svojo udeležbo v programih Unije, določenimi v zadevnih okvirnih sporazumih in sklepih pridružitvenih svetov ali podobnih sporazumih, ter v skladu s posebnimi pogoji, določenimi v sporazumih med Unijo in takimi tretjimi državami;

(c) tretje države, ki jih zajema evropska sosedska politika, v skladu s splošnimi načeli in pogoji za udeležbo teh držav v programih Unije, določenimi v zadevnih okvirnih sporazumih in sklepih pridružitvenih svetov ali podobnih sporazumih, ter v skladu s posebnimi pogoji, določenimi v sporazumih med Unijo in takimi tretjimi državami;

(d) tretje države v skladu s pogoji, določenimi v posebnem sporazumu, ki ureja udeležbo tretje države v katerem koli programu Unije, če sporazum:

(i) zagotavlja pravično ravnotežje med prispevki in koristmi za tretjo državo, udeleženo v programih Unije;

(ii) določa pogoje udeležbe v programih Unije, vključno z izračunom finančnih prispevkov za posamezne programe in njihove upravne stroške. Ti prispevki so zunanji namenski prejemki v skladu z drugim stavkom člena 21(5) finančne uredbe;

(iii) na tretjo državo ne prenese pristojnosti za odločanje v zvezi s programom Unije;

(iv) Uniji zagotavlja pravice za zagotavljanje dobrega finančnega poslovodenja in zaščito njenih finančnih interesov.

Člen 6

Izvajanje in oblike financiranja Unije

1. Jamstvo EU se izvaja s posrednim upravljanjem z organi iz točk (ii), (iii), (v) in (vi) člena 62(1)(c) finančne uredbe. Druge oblike financiranja Unije iz te uredbe se izvajajo v okviru neposrednega ali posrednega upravljanja v skladu s finančno uredbo, vključno z nepovratnimi sredstvi, ki se izvajajo v skladu z naslovom VIII finančne uredbe, in operacijami mešanega financiranja, ki se v skladu s tem členom izvajajo čim bolj nemoteno na način, ki zagotavlja učinkovito in skladno podporo politikam Unije.

2. Operacije financiranja in naložbene operacije, ki jih krije jamstvo EU in so del operacije mešanega financiranja, ki kombinirajo podporo na podlagi te uredbe in podporo, dodeljeno v okviru enega ali več drugih programov Unije ali ki se krije iz inovacijskega sklada sistema EU za trgovanje z emisijami (v nadaljnjem besedilu: inovacijski sklad EU ETS), so:

(a) skladne s cilji politike in merili za upravičenost, določenimi v pravilih programa Unije, v okviru katerega se odloči o podpori;

(b) skladne s to uredbo.

3. Operacije mešanega financiranja, ki vključujejo finančni instrument, ki se v celoti financira iz drugih programov Unije ali iz inovacijskega sklada EU ETS, ne da bi se uporabilo jamstvo EU v okviru te uredbe, so skladne s cilji politike in merili za upravičenost, ki so določeni v pravilih programa Unije, v okviru katerega se zagotavlja podpora.

4. V skladu s členom 6(2) se o nepovratnih oblikah podpore in finančnih instrumentih iz proračuna Unije, ki so del operacije mešanega financiranja iz odstavkov 2 in 3 tega člena, odloči v skladu s pravili zadevnega programa Unije, izvajajo pa se v okviru operacije mešanega financiranja v skladu s to uredbo in z naslovom X finančne uredbe.

Poročanje v zvezi s takimi operacijami mešanega financiranja upošteva tudi njihovo skladnost s cilji politike in merili za upravičenost, ki so določeni v pravilih programa Unije, v okviru katerega se odloči o podpori, ter njihovo skladnost s to uredbo.

POGLAVJE II

Sklad InvestEU

Člen 7

Sklopi politike

1. Sklad InvestEU deluje prek naslednjih ***šestih*** sklopov politike, ki odpravljajo nedelovanje trga ali neoptimalne naložbene okoliščine v okviru svojega specifičnega področja uporabe:

(a) sklop politike za trajnostno infrastrukturo, ki zajema trajnostne naložbe na področju prometa, vključno z multimodalnim prevozom, varnostjo v cestnem prometu, tudi v skladu s ciljem Unije glede odprave prometnih nesreč s smrtnim izidom in hujšimi poškodbami do leta 2050, obnovo in vzdrževanjem železniške in cestne infrastrukture, energije, zlasti energije iz obnovljivih virov, energijske učinkovitosti v skladu z okvirom energetske politike do leta 2030, projektov obnove stavb s poudarkom na energetskem prihranku in vključevanjem stavb v povezane energijske, digitalne in transportne sisteme ter sisteme shrambe, izboljšanja ravni medomrežnega povezovanja, digitalne povezljivosti in dostopa, tudi na podeželju, dobave in predelave surovin, vesolja, oceanov, voda, vključno s celinskimi plovnimi potmi, ravnanja z odpadki v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki in krožnim gospodarstvom, narave in druge okoljske infrastrukture, kulturne dediščine, turizma, opreme, mobilnih sredstev in uporabe inovativnih tehnologij, ki prispevajo k ciljem okoljske odpornosti ali odpornosti proti podnebnim spremembam ali socialnim trajnostnim ciljem Unije in izpolnjujejo standarde Unije glede okoljske ali socialne trajnostnosti;

(b) sklop politike za raziskave, inovacije in digitalizacijo, ki zajema dejavnosti s področja raziskav, razvoja proizvodov in inovacij, prenos tehnologij in rezultatov raziskav na trg za podporo subjektom, ki omogočajo razvoj trga, in sodelovanju med podjetji, predstavitev in uvajanje inovativnih rešitev, podporo širitvi inovativnih podjetij in digitalizacijo industrije Unije;

(c) sklop politike za mala in srednja podjetja, ki zajema dostop do financiranja in njegovo razpoložljivost zlasti za ta podjetja, med drugim tudi za inovativna in tista, ki delujejo v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih, pa tudi za mala podjetja s srednje veliko tržno kapitalizacijo;

(d) sklop politike za socialne naložbe ter znanja in spretnosti, ki zajema mikrofinanciranje, financiranje socialnih podjetij in socialno gospodarstvo ter ukrepe za spodbujanje enakosti spolov, znanj in spretnosti, izobraževanja, usposabljanja in s tem povezanih storitev, socialno infrastrukturo, vključno z zdravstveno in izobraževalno infrastrukturo ter socialnimi in študentskimi stanovanji, socialne inovacije, zdravstveno varstvo in dolgotrajno oskrbo, vključevanje in dostopnost, kulturne in ustvarjalne dejavnosti s socialnim ciljem in vključevanje ranljivih oseb, vključno z državljani tretjih držav;

(e) sklop za strateške evropske naložbe, ki zajema strateške***, v prihodnost usmerjene*** naložbe za podporo končnim prejemnikom – ***vključno z malimi in srednjimi ter zagonskimi podjetji*** –, ki imajo sedež v eni od držav članic in delujejo v Uniji ter katerih dejavnosti so strateškega pomena za Unijo, zlasti za ***podnebni*** in digitalni prehod***, v skladu s prednostnimi nalogami, opisanimi v novi industrijski strategiji za Evropo, katere cilj je v svetu konkurenčna, zelena in digitalna Evropa, in v skladu z razvojnim modelom, ki temelji na industrijskih ekosistemih ter cilju Unije glede podnebne nevtralnosti (določenim v evropskih podnebnih pravilih) in cilju za leto 2030***. ***Sklop podpira projekte, ki povečujejo konkurenčnost gospodarstva Unije in obnavljajo njeno proizvodno zmogljivost, zmanjšujejo odvisnost od nezanesljivih dobavnih verig in spodbujajo podjetništvo, ustvarjanje delovnih mest in*** krepitev odpornosti na enem od naslednjih področij:

i) zagotavljanje kritičnih zdravstvenih storitev, proizvodnja in skladiščenje ***zdravil, vključno s cepivi, ter vmesnih izdelkov, farmacevtskih učinkovin in surovin;*** medicinskih pripomočkov***; bolnišnične*** in medicinske opreme***, kot so ventilatorji, zaščitna oblačila in oprema, diagnostični pripomočki in orodja; osebne zaščitne opreme; razkužil ter njihovih vmesnih izdelkov in surovin, potrebnih za njihovo proizvodnjo; povečanje odpornosti zdravstvenega varstva in zdravstvenih sistemov, v katerih bo treba okrepiti*** zmogljivosti za odzivanje na ***prihodnje*** krize***, tudi z izvajanjem stresnih testov v nacionalnih in regionalnih sistemih zdravstvenega varstva, ter povečanje odpornosti*** sistema civilne zaščite; ***to temelji na načelu razpoložljivosti in cenovne dostopnosti proizvodov, ki so bistvenega pomena v izrednih zdravstvenih razmerah;***

ii) kritična infrastruktura, tako fizična***, analogna ali digitalna***, vključno z infrastrukturnimi elementi ***in mobilnimi sredstvi***, ki se štejejo za kritične, na področjih energetike, prometa, ***vključno z javnim prevozom in aktivno mobilnostjo, logistike***, okolja, ***vode,*** zdravja, varne digitalne komunikacije ***in omrežij,*** 5G ***in elektronskih komunikacijskih omrežij zelo visokih hitrosti***, interneta stvari, spletnih storitvenih platform, varnega računalništva ***na robu in*** v oblaku, obdelave ali shranjevanja podatkov, plačilne in finančne infrastrukture, letalstva in vesolja, ***varnosti in*** obrambe, komunikacije in medijev, ***v avdiovizualnem, kulturnem in ustvarjalnem sektorju, ter na področjih*** izobraževanja in usposabljanja, volilne infrastrukture ter občutljivih objektov, ***javne uprave, varnosti, stanovanj,*** pa tudi zemljišča in nepremičnine, ki so nujno potrebni za uporabo take kritične infrastrukture;

iii) zagotavljanje ***strokovnega znanja in izkušenj,*** blaga***, tehnologij*** in storitev, bistvenih za delovanje in vzdrževanje ključne infrastrukture ***in mobilnih sredstev*** iz točke ii);

iv) ključne omogočitvene, prelomne, zelene in digitalne tehnologije ter prelomne inovacije, kadar so naložbe strateško pomembne za ***gospodarstvo Unije in njeno trajnostno in inovativno*** industrijsko prihodnost, vključno z ***reindustrializacijo, ob upoštevanju načela pravičnega prehoda in širših družbenih koristi, vključno z***:

(a) umetno inteligenco, blokovno verigo ***in tehnologijami razpršene evidence***, programsko opremo, robotiko, polprevodniki, mikroprocesorji, tehnologijami oblaka na robu, visokozmogljivostnim računalništvom, kibernetsko varnostjo, kvantnimi tehnologijami, fotoniko, industrijsko biotehnologijo ***ter tehnologijami za trajnostno, pametno in avtomatizirano mobilnost in logistiko v vseh oblikah prevoza***;

(b) tehnologijami energije iz obnovljivih ***in drugih*** virov, ***ki prispevajo k doseganju podnebne nevtralnosti do leta 2050,*** tehnologijami shranjevanja energije, vključno z ***trajnostnimi*** baterijami, trajnostnimi prometnimi tehnologijami, čistim vodikom in gorivnimi celicami, tehnologijami za razogljičenje za industrijo, ***infrastrukturo za zajemanje*** in ***shranjevanje*** ogljika ***v industrijskih procesih***, ***obrati za pridobivanje energije iz biomase in proizvodnimi obrati, usmerjenimi v energetski prehod***, tehnologijami krožnega gospodarstva ***in dobavnimi verigami***;

petek, 13. november 2020

(ba) vesoljskimi sistemi in tehnologijami, kamor spadajo tudi ključne vesoljske komponente, pa tudi storitve in aplikacije na podlagi vesoljskih tehnologij;

(c) biomedicino, nanotehnologijo, ***biotehnologijami,*** farmacevtskimi izdelki in naprednimi***, obnovljivimi in krožnimi*** materiali;

(ca) turizmom;

v) ***reciklažni in*** proizvodni obrati za serijsko proizvodnjo sestavnih delov in naprav informacijske in komunikacijske tehnologije v ***Uniji***;

vi) dobava in skladiščenje kritičnih virov za javne akterje, podjetja ali potrošnike v ***Uniji***, vključno z energijo ali surovinami – ***razen če se zanje že uporabljajo zakonske zahteve –,*** ali prehransko varnostjo, ob upoštevanju učinkovite rabe virov in krožnosti v strateških vrednostnih verigah ***in strateških ekosistemih***;

vii) kritične tehnologije, viri ***in aplikacije*** za varnost Unije in njenih držav članic, kot so ***varnostni,*** obrambni in vesoljski sektor ter kibernetska varnost, ter blago z dvojno rabo, kot je opredeljeno v členu 2(1) Uredbe Sveta (ES) št. 428/2009 ***in s tem povezani zakonodaji. Poleg tega končni prejemniki ne smejo izvažati tehnologij, povezanih z obrambo, v tretje države, ki ogrožajo ozemeljsko celovitost držav članic ali sistematično kršijo mednarodno pravo ali poslabšujejo varnost in stabilnost v regiji ali svetu;***

viia) naložbe in tehnična pomoč podjetjem, zlasti malim in srednjim ter zagonskim podjetjem, družinskim podjetjem in skupnostim, za povečanje odpornosti njihovih vrednostnih verig in poslovnih modelov, spodbujanje podjetniških znanj in spretnosti ter podpiranje okolja za spodbujanje podjetništva, in sicer tudi z razvojem mrež grozdov in vozlišč za digitalne inovacije, ter tehnološkega in trajnostnega sektorskega razvoja;

viib) ključno zgodnje odkrivanje tveganj za nastanek kriz in zmogljivosti usklajenega institucionalnega in gospodarskega odzivanja nanje ter razvoj rešitev za neprekinjeno poslovanje in opravljanje storitev v najpomembnejših javnih in zasebnih institucijah in sektorjih;

viic) naložbe v dejavnosti novega vesoljskega programa, tako v proizvodnem kot v prodajnem sektorju, da bi na trg prišle najbolj obetavne tehnologije in aplikacije, s čimer bi zagotovili tudi konkurenčnost vesoljske industrije Unije;

viid) strateške naložbe v projekte na področju energije iz obnovljivih virov in energijske učinkovitosti, vključno s prenovo stavb, ki lahko znatno prispevajo k doseganju ciljev iz direktiv (EU) 2018/2001, (EU) 2018/2002 in (EU) 2018/844 in k doseganju podnebno nevtralnega in energijsko učinkovitega stavbnega sektorja v okviru evropskega zelenega dogovora, kot je določeno v [strategiji za val prenove], ali dejavnosti v okviru mehanizma Unije za financiranje energije iz obnovljivih virov, ki so upravičene do sredstev v okviru programa InvestEU.

Poleg tega ▌ končni prejemniki***, ki prejmejo sredstva v okviru tega sklopa,*** niso pod nadzorom tretje države ali subjektov tretje države, njihova izvršna uprava pa je v Uniji, da bi se zaščitila varnost Unije in njenih držav članic.

Usmerjevalni odbor ob upoštevanju morebitnih veljavnih razlogov javnega reda ali varnosti določi vse potrebne zahteve glede nadzora nad končnimi prejemniki in glede njihove izvršne uprave za druga področja v sklopu za strateške evropske naložbe ter preverjanja posrednikov v okviru tega sklopa;

(ea) sklop za podporo plačilni sposobnosti, ki vključuje podporo plačilni sposobnosti za podjetja, ki ob koncu leta 2019 še niso bila v težavah v smislu državne pomoči, vendar se od takrat zaradi krize v zvezi s pandemijo COVID-19 srečujejo s precejšnjimi tveganji za plačilno sposobnost, ali za podjetja, ustanovljena dne 31. decembra 2020 ali prej, ki so pridobila ali upravljajo sredstva ali podružnice podjetja, ki je bilo v težavah v smislu državne pomoči že ob koncu leta 2019, pod pogojem, da njihova uprava ni ista, kot je uprava podjetja v težavah v smislu državne pomoči.

Sklop za podporo plačilni sposobnosti se uporablja za vse države članice in za področja iz Priloge II. Večina sredstev programa InvestEU v sklopu za podporo plačilni sposobnosti se uporabi za podporo:

(a) upravičenim podjetjem v državah članicah in sektorjih, ki jih je kriza zaradi COVID-19 gospodarsko najbolj prizadela;

(b) upravičenim podjetjem v državah članicah, v katerih je možnost državne podpore plačilni sposobnosti bolj omejena.

Komisija z delegiranimi akti v skladu s členom 33 določi kazalnike, na podlagi katerih usmerjevalni odbor ugotavlja, katere države članice in katere sektorje je kriza zaradi COVID-19 najbolj prizadela ter v katerih državah članicah je možnost državne podpore za plačilno sposobnost bolj omejena, pa tudi metodologijo za uporabo teh kazalnikov.

Podjetja, ki prejemajo podporo v okviru sklopa za podporo plačilni sposobnosti, kolikor mogoče spoštujejo minimalne socialne in okoljske zaščitne ukrepe na visoki ravni v skladu s smernicami usmerjevalnega odbora. V te smernice se vključijo ustrezne določbe za preprečevanje nepotrebnega upravnega bremena, pri čemer se upošteva velikost podjetij in se za mala in srednja podjetja predpišejo manj stroge določbe. Ta podjetja se spodbuja, da bi pripravila načrte za prehod na zeleno gospodarstvo, napredovala pri digitalni preobrazbi in zaščitila delovna mesta. Za te namene je podjetjem na voljo tehnična pomoč.

Izvajalski partnerji in finančni posredniki v okviru sklopa za podporo plačilni sposobnosti imajo sedež v državi članici in delujejo v Uniji. Usmerjevalni odbor za namene javnega reda in varnosti določi vse potrebne zahteve v zvezi z nadzorom teh posrednikov.

1a. Program za pravični prehod, ki je drugi steber mehanizma za pravični prehod, se vzpostavi horizontalno in zajema vse sklope politike. Program vključuje naložbe za obravnavo socialnih, ekonomskih in okoljskih izzivov, ki spremljajo proces prehoda na poti do podnebnega cilja Unije za leto 2030 in do njene podnebne nevtralnosti do leta 2050.

2. Če operacija financiranja ali naložbena operacija, predlagana naložbenemu odboru iz člena 23, spada v več kot en sklop politike, se pripiše sklopu politike, v okvir katerega spada njen glavni cilj oziroma glavni cilj večine njenih podprojektov, razen če se z naložbenimi smernicami ne določi drugače.

3. Operacije financiranja in naložbene operacije se pregledajo, da se ugotovi, ali imajo okoljski, podnebni ali socialni učinek. Če ga imajo, se zanje uporablja podnebno in okoljsko preverjanje ter preverjanje socialne trajnostnosti, da bi čim bolj zmanjšali negativne učinke in kar se da povečali koristi za podnebno, okoljsko in socialno razsežnost. Nosilci projektov, ki zaprosijo za financiranje, v ta namen predložijo ustrezne informacije na podlagi smernic iz odstavka 4. Projekti, ki ne dosegajo določene velikosti, opredeljene v smernicah, se izključijo iz preverjanja. Projekti, ki niso skladni s podnebnimi cilji, niso upravičeni do podpore v skladu s to uredbo. Če izvajalski partner ugotovi, da preverjanje trajnostnosti ni potrebno, naložbenemu odboru predloži utemeljitev.

4. Komisija pripravi smernice o trajnostnosti, ki v skladu z okoljskimi in socialnimi cilji in standardi Unije omogočajo, da se:

(a) kar zadeva prilagajanje, zagotovi odpornost na morebitne neugodne učinke podnebnih sprememb na podlagi ocene tveganja in ranljivosti zaradi podnebnih sprememb, tudi z ustreznimi prilagoditvenimi ukrepi, in, kar zadeva blažitev, v analizo stroškov in koristi vključijo stroški emisij toplogrednih plinov in pozitivni učinki ukrepov za blažitev podnebnih sprememb;

(b) upošteva konsolidirani učinek projektov v smislu osnovnih elementov naravnega kapitala, ki se nanašajo na zrak, vodo, tla in biotsko raznovrstnost;

(c) oceni socialni učinek projektov, tudi na enakost spolov, socialno vključevanje nekaterih območij ali populacij ter gospodarski razvoj območij in sektorjev, na katere vplivajo strukturne spremembe, kot so potrebe gospodarstva po razogljičenju;

(d) opredelijo projekti, ki niso skladni z doseganjem podnebnih ciljev;

(e) izvajalskim partnerjem zagotovijo smernice za pregled iz odstavka 3.

5. Izvajalski partnerji zagotovijo informacije, potrebne za sledenje naložb, ki prispevajo k doseganju podnebnih in okoljskih ciljev Unije, na podlagi smernic, ki jih pripravi Komisija.

6. Izvajalski partnerji si prizadevajo doseči cilj, da vsaj ***60 %*** naložbe v okviru sklopa politike za trajnostno infrastrukturo prispeva k doseganju okoljskih in podnebnih ciljev Unije.

Komisija si skupaj z izvajalskimi partnerji prizadeva za to, da se del jamstva EU, ki se uporablja za sklop politike za trajnostno infrastrukturo, porazdeli, da bi zagotovili uravnoteženost med različnimi področji iz točke (a) odstavka 1.

7. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 33, da se ta uredba dopolni z opredelitvijo naložbenih smernic za vsak sklop politike. ***V naložbenih smernicah se določi tudi podrobnejša ureditev glede izvajanje programa za pravični prehod iz odstavka 1a.*** Naložbene smernice se pripravijo v tesnem dialogu s skupino EIB in drugimi potencialnimi izvajalskimi partnerji.

8. Pri operacijah financiranja in naložbenih operacijah v okviru sklopa za strateške evropske naložbe v sektorjih ***varnosti in*** obrambe in vesolja ter kibernetske varnosti lahko naložbene smernice določijo omejitve glede prenosa in licenciranja pravic intelektualne lastnine do kritičnih tehnologij in tehnologij, ki so bistvene za zaščito varnosti Unije in njenih držav članic.

9. Komisija informacije o uporabi in razlagi naložbenih smernic da na voljo izvajalskim partnerjem, naložbenemu odboru in svetovalnim partnerjem.

Člen 8

Oddelki

1. Sklope politike iz člena 7(1) tvorita po en oddelek za EU in en oddelek za države članice. Ti oddelki obravnavajo nedelovanje trga ali neoptimalne naložbene okoliščine, in sicer:

(a) oddelek za EU obravnava katere koli od naslednjih razmer:

(i) nedelovanje trga ali neoptimalne naložbene okoliščine, ki so povezane s prednostnimi nalogami politike Unije;

(ii) nedelovanje trga ali neoptimalne naložbene okoliščine po vsej Uniji ali v posamezni državi članici ali

(iii) nedelovanje trga ali neoptimalne naložbene okoliščine, ki zahtevajo razvoj inovativnih finančnih rešitev in tržnih struktur, zlasti nove ali zapletene primere nedelovanja trga ali neoptimalnih naložbenih okoliščin;

(b) oddelek za države članice obravnava specifično nedelovanje trga ali neoptimalne naložbene okoliščine v eni ali več regijah ali državah članicah, in sicer za izpolnjevanje ciljev politike skladov, ki prispevajo v okviru deljenega upravljanja, ali dodatnega zneska, ki ga zagotovi država članica v skladu s tretjim pododstavkom člena 4(1), zlasti za okrepitev ekonomske, socialne in teritorialne kohezije v Uniji z obravnavanjem neravnovesij med njenimi regijami.

2. Oddelka iz odstavka 1 se, kadar je primerno, uporabita na dopolnjevalen način za podporo posamezni operaciji financiranja ali naložbeni operaciji, tudi s kombiniranjem podpore iz obeh oddelkov.

Člen 9

Posebne določbe, ki se uporabljajo za oddelek za države članice

1. Zneski, ki jih prostovoljno dodeli država članica v skladu s členom [10(1)] uredbe [[o skupnih določbah] številka] ali členom [75(1)] uredbe [[o strateškem načrtu SKP] številka] ***ali v okviru izvajanja ustreznih ukrepov iz načrtov za okrevanje in odpornost, sprejetih na podlagi uredbe [o mehanizmu za okrevanje in odpornost]***, se uporabijo za oblikovanje rezervacij za del jamstva EU v okviru oddelka za države članice, ki zajema operacije financiranja in naložbene

operacije v zadevni državi članici, ali za morebiten prispevek iz skladov v okviru deljenega upravljanja ***ali iz prispevkov, povezanih z izvajanjem ustreznih ukrepov iz načrtov za okrevanje in odpornost, sprejetih na podlagi uredbe [o mehanizmu za okrevanje in odpornost],*** za svetovalno vozlišče InvestEU. Ti zneski se uporabijo za uresničevanje ciljev politike, določenih v partnerskem sporazumu iz člena 7 uredbe [[o skupnih določbah] številka], programih ali strateškem načrtu SKP ***ali načrtih za okrevanje in odpornost zadevne države članice***, ki prispevajo k InvestEU.

Dodaten znesek, ki ga dodeli država članica v skladu s tretjim pododstavkom člena 4(1) se uporabi za oblikovanje rezervacij za del jamstva EU v okviru oddelka za države članice.

2. Za vzpostavitev tega dela jamstva EU v okviru oddelka za države članice se sklene sporazum o prispevku med državo članico in Komisijo.

Četrti pododstavek tega odstavka in odstavek 5 tega člena se ne uporabljata za dodaten znesek, ki ga država članica zagotovi na podlagi tretjega pododstavka člena 4(1).

Določbe iz tega člena, ki se nanašajo na zneske, dodeljene v skladu s členom 10(1) uredbe [o skupnih določbah številka] ali členom 75(1) uredbe [o strateškem načrtu SKP] ***ali v okviru izvajanja ustreznih ukrepov iz načrtov za okrevanje in odpornost, sprejetih na podlagi uredbe [o mehanizmu za okrevanje in odpornost]***, se ne uporabljajo za sporazum o prispevku, ki zadeva dodaten znesek države članice, naveden v tretjem pododstavku člena 4(1).

Država članica in Komisija skleneta sporazum o prispevku ali njegovo spremembo v štirih mesecih po sklepu Komisije o odobritvi partnerskega sporazuma v skladu s členom 9(4) uredbe [o skupnih določbah] ali strateškega načrta SKP v skladu z uredbo [SKP] ***ali načrta za okrevanje in odpornost, sprejetega na podlagi uredbe [o mehanizmu za okrevanje in odpornost],*** oziroma sočasno s sklepom Komisije o spremembi programa v skladu s členom 10 uredbe [SKP] ali strateškega načrta SKP v skladu s členom 107 uredbe [SKP] ***ali načrta za okrevanje in odpornost v skladu s členom 18 uredbe [o mehanizmu za okrevanje in odpornost]***.

Dve ali več držav članic lahko s Komisijo sklene skupni sporazum o prispevku.

Z odstopanjem od člena 211(1) finančne uredbe se stopnja oblikovanja rezervacij za jamstva EU v okviru oddelka za države članice določi na 40 % in se lahko v vsakem sporazumu o prispevku prilagodi navzdol ali navzgor, da se upoštevajo tveganja, povezana s finančnimi produkti, ki se želijo uporabiti.

3. Sporazum o prispevku vsebuje vsaj naslednje elemente:

(a) skupni znesek dela jamstva EU v okviru oddelka za države članice, ki se nanaša na zadevno državo članico, stopnjo oblikovanja rezervacij zanj, znesek prispevka iz skladov v okviru deljenega upravljanja ali ***iz prispevkov, povezanih z načrti za okrevanje in odpornost v okviru uredbe [o mehanizmu za okrevanje in odpornost]***, obdobje zasnove oblikovanja rezervacij v skladu z letnim finančnim načrtom in znesek nastale pogojne obveznosti, ki se pokrije s kritnim jamstvom, ki ga da zadevna država članica;

(b) strategijo države članice, ki vključuje finančne produkte in njihov minimalni vzvod, geografsko pokritost, vključno z regionalno pokritostjo, če je to potrebno, vrste projektov, naložbeno obdobje in, kadar je to primerno, kategorije končnih prejemnikov in upravičenih posrednikov;

(c) potencialnega izvajalskega partnerja ali partnerje, predlagane v skladu s četrtim pododstavkom člena 14(1), in obveznost Komisije, da zadevno državo članico obvesti glede izbranega izvajalskega partnerja ali partnerjev;

(d) morebitni prispevek iz skladov v okviru deljenega upravljanja ali ***iz prispevkov, povezanih z načrti za okrevanje in odpornost v okviru uredbe [o mehanizmu za okrevanje in odpornost],*** za svetovalno vozlišče InvestEU;

petek, 13. november 2020

(e) obveznosti letnega poročanja državi članici, vključno s poročanjem o ustreznih kazalnikih, povezanih s cilji politike, ki jih zajema partnerski sporazum, program ali strateški načrt SKP ***ali načrt za okrevanje in odpornost***, in navedenih v sporazumu o prispevku;

(f) določbe o nadomestilu za del jamstva EU v okviru oddelka za države članice;

(g) morebitno kombiniranje z viri iz oddelka za EU v skladu s členom 8(2), tudi v večplastni strukturi, za doseganje boljšega kritja tveganja.

4. Sporazume o prispevku izvaja Komisija prek sporazumov o jamstvu, sklenjenih z izvajalskimi partnerji v skladu s členom 16, in svetovalnih sporazumov, sklenjenih s svetovalnimi partnerji v skladu z drugim pododstavkom člena 24(1).

Če se v devetih mesecih od sklenitve sporazuma o prispevku ne sklene sporazum o jamstvu, se sporazum o prispevku prekine ali v medsebojnem dogovoru podaljša. Če se v devetih mesecih od sklenitve sporazuma o prispevku obveznost za znesek iz sporazuma o prispevku ne prevzame v celoti z enim ali več sporazumi o jamstvu, se znesek ustrezno spremeni. Neuporabljeni znesek oblikovanja rezervacij, ki se lahko pripiše zneskom, ki so jih države članice dodelile v skladu s členom [10(1) uredbe [o skupnih določbah] ali členom [75(1)] uredbe [SKP]] ali ***v okviru izvajanja ustreznih ukrepov iz načrtov za okrevanje in odpornost, sprejetih na podlagi uredbe [o mehanizmu za okrevanje in odpornost]***, se ponovno uporabi v skladu s [členom 10(5)] uredbe [[o skupnih določbah] številka] in členom [75(5)] uredbe [[o strateškem načrtu SKP] številka] ***ter členom [X] uredbe [o mehanizmu za okrevanje in odpornost]***. Neuporabljeni znesek oblikovanja rezervacij, ki se lahko pripiše zneskom, ki jih je država članica dodelila v skladu s tretjim pododstavkom člena 4(1) te uredbe, se vrne državi članici.

Če se sporazum o jamstvu ne izvede pravilno v roku, določenem v členu [10(6)] uredbe [[o skupnih določbah] številka] ali členu [75(6)] uredbe [[o strateškem načrtu SKP] številka] ***ali členu [X] uredbe [o mehanizmu za okrevanje in odpornost]***, se sporazum o prispevku spremeni. Neuporabljeni znesek oblikovanja rezervacij, ki se lahko pripiše zneskom, ki so jih države članice dodelile v skladu s členom [10(1) uredbe [o skupnih določbah] ali členom [75(1)] uredbe [SKP]] ***ali členom [X] uredbe [o mehanizmu za okrevanje in odpornost]***, se ponovno uporabi v skladu s [členom 10(6)] uredbe [[o skupnih določbah] številka] in členom [75(6)] uredbe [[o strateškem načrtu SKP] številka] ter ***členom [X] uredbe [o mehanizmu za okrevanje in odpornost]***. Neuporabljeni znesek oblikovanja rezervacij, ki se lahko pripiše zneskom, ki jih je država članica dodelila v skladu s tretjim pododstavkom člena 4(1) te uredbe, se vrne državi članici.

5. Za oblikovanje rezervacij za del jamstva EU v okviru oddelka za države članice, ki se oblikuje s sporazumom o prispevku, se uporabljajo naslednja pravila:

(a) po obdobju zasnove rezervacij iz točke (a) odstavka 3 tega člena se vsak letni presežek rezervacij, izračunan na podlagi primerjave zneska rezervacij, ki se zahtevajo po stopnji oblikovanja rezervacij, določeni v sporazumu o prispevku, in dejanskega zneska rezervacij, ponovno uporabi v skladu s [členom 10(7)] [uredbe o skupnih določbah] in členom [75(7)] [[strateškega načrta SKP] številka] ter ***členom [X] uredbe [o mehanizmu za okrevanje in odpornost]***;

(b) z odstopanjem od člena 213(4) finančne uredbe po obdobju zasnove iz točke (a) odstavka 3 tega člena letna dopolnitev rezervacij ni mogoča, dokler je na voljo tisti del jamstva EU v okviru oddelka za države članice;

(c) Komisija državo članico takoj obvesti, če zaradi zahtevkov za unovčitev tistega dela jamstva EU v okviru oddelka za države članice raven rezervacij za tisti del jamstva EU pade pod 20 % prvotno oblikovanih rezervacij;

(d) če raven rezervacij za tisti del jamstva EU v okviru oddelka za države članice doseže 10 % prvotno oblikovanih rezervacij, zadevna država članica na zahtevo Komisije v skupni sklad za oblikovanje rezervacij iz člena 212 prispeva do 5 % prvotno oblikovanih rezervacij.

POGLAVJE III

PARTNERSTVO MED KOMISIJO IN SKUPINO EIB

Člen 10

Obseg partnerstva

1. Komisija in skupina EIB oblikujeta partnerstvo v skladu s to uredbo, da bi podpirali izvajanje InvestEU ter spodbujali doslednost, vključevanje, dodatnost in učinkovito uporabo. Skupina EIB v skladu s to uredbo in kot je dodatno opredeljeno v sporazumih iz odstavka 3:

(a) izvaja del jamstva EU iz člena 12(4);

(b) podpira izvajanje oddelka za EU sklada InvestEU, in kadar je to ustrezno, oddelka za države članice, zlasti tako, da:

(i) skupaj s potencialnimi izvajalskimi partnerji prispeva k pripravi naložbenih smernic v skladu s členom 7(7), preglednice v skladu s členom 21 in drugih dokumentov, ki določajo operativne smernice sklada InvestEU;

(ii) skupaj s Komisijo in potencialnimi izvajalskimi partnerji opredeli metodologije tveganja in sistem evidentiranja tveganja v zvezi z operacijami financiranja in naložbenimi operacijami izvajalskih partnerjev, da bi se omogočilo ocenjevanje teh operacij na enotni bonitetni lestvici;

(iii) na zahtevo Komisije in v dogovoru z zadevnim potencialnim izvajalskim partnerjem opravi oceno sistemov tega potencialnega izvajalskega partnerja in zagotovi prilagojene tehnične nasvete v zvezi s temi sistemi, kadar in v kolikor tako zahtevajo ugotovitve revizije stebrnega ocenjevanja zaradi izvajanja finančnih produktov, ki ga predvideva ta potencialni izvajalski partner;

(iv) pripravi nezavezujoče mnenje o vidikih bančništva, zlasti o finančnem tveganju in finančnih pogojih v zvezi z delom jamstva EU, ki se dodeli izvajalskemu partnerju, ki ni skupina EIB, kot je opredeljeno v sporazumu o jamstvu, ki se sklene s tem izvajalskim partnerjem;

(v) izvaja simulacije in projekcije finančnega tveganja in nadomestil združenega portfelja na podlagi predpostavk, dogovorjenih s Komisijo;

(vi) izvaja merjenje finančnega tveganja združenega portfelja in finančno poročanje o njem ter

(vii) opravlja storitve prestrukturiranja in izterjave, določene v sporazumu iz točke (b) odstavka 3, za Komisijo na njeno zahtevo in v dogovoru z izvajalskim partnerjem, v skladu s točko (g) člena 16(2), kadar izvajalski partner ni več odgovoren za izvajanje dejavnosti prestrukturiranja in izterjave v skladu z ustreznim sporazumom o jamstvu;

(c) lahko zagotovi gradnjo zmogljivosti iz točke (h) člena 24(2) nacionalni spodbujevalni banki ali instituciji in druge storitve, povezane z izvajanjem finančnih produktov, ki se podpirajo z jamstvom EU, če tako zahteva ta nacionalna spodbujevalna banka ali institucija;

(d) v zvezi s svetovalnim vozliščem InvestEU:

(i) dobi dodeljen znesek do 525 000 000 EUR za svetovalne pobude iz člena 24 in operativne naloge iz točke (ii) te točke (d) iz finančnih sredstev iz člena 4(3);

(ii) svetuje Komisiji in izvaja operativne naloge, določene v sporazumu iz točke (c) odstavka 3, tako da:

— zagotavlja podporo Komisiji pri zasnovi, vzpostavitvi in delovanju svetovalnega vozlišča InvestEU;

— ocenjuje prošnje za svetovalno podporo, za katere Komisija meni, da niso zajete v obstoječih svetovalnih pobudah, z namenom, da se podpre odločitev Komisije o dodelitvi v zvezi s prošnjami za svetovanje, prejetimi v okviru osrednje vstopne točke iz točke (a) člena 24(2);

— zagotavlja podporo nacionalnim spodbujevalnim bankam ali institucijam tako, da zagotavlja gradnjo zmogljivosti iz točke (h) člena 24(2) v zvezi z razvojem njihovih svetovalnih zmogljivosti za sodelovanje v svetovalnih pobudah, kadar te banke ali institucije tako zahtevajo;

— na zahtevo Komisije in potencialnega svetovalnega partnerja in v skladu s soglasjem skupine EIB sklene v imenu Komisije s svetovalnim partnerjem sporazum za izvajanje svetovalnih pobud.

Skupina EIB zagotovi, da se njene naloge iz točke (d)(ii) prvega pododstavka izvajajo popolnoma neodvisno od njene vloge kot svetovalnega partnerja.

Komisija, kot je ustrezno, sodeluje z izvajalskim partnerjem na podlagi ugotovitev iz mnenja skupine EIB iz točke (b)(iv) prvega pododstavka tega odstavka. O svojih odločitvah obvesti skupino EIB.

2. Z bančništvom povezane informacije, ki jih skupini EIB posreduje Komisija v skladu s točkami (ii), (iv), (v) in (vi) odstavka 1(b), so omejene na informacije, ki jih skupina EIB nujno potrebuje za izvajanje svojih obveznosti iz teh točk. Komisija v tesnem dialogu s skupino EIB in potencialnimi izvajalskimi partnerji opredeli naravo in obseg teh z bančništvom povezanih informacij, pri tem pa upošteva zahteve dobrega finančnega poslovodenja pri jamstvu EU, legitimne interese izvajalskih partnerjev v zvezi s poslovno občutljivimi informacijami in potrebe skupine EIB pri izpolnjevanju njenih obveznosti iz teh točk.

3. Pogoji partnerstva se določijo v sporazumih, med drugim v:

(a) sporazumu o odobritvi in izvajanju dela jamstva EU iz člena 12(4):

(i) sporazumu o jamstvu med Komisijo in skupino EIB ali

(ii) ločenih sporazumih o jamstvu med Komisijo ter EIB in njenimi podrejenimi družbami ali drugimi subjekti, ustanovljenimi v skladu s členom 28(1) statuta EIB, kot je ustrezno;

(b) sporazumu med Komisijo in skupino EIB v zvezi s točkama (b) in (c) odstavka 1;

(c) sporazumu med Komisijo in skupino EIB v zvezi s svetovalnim vozliščem InvestEU;

(d) sporazumih o opravljanju storitev med skupino EIB ter nacionalnimi spodbujevalnimi bankami in institucijami v zvezi z gradnjo zmogljivosti in drugimi storitvami v skladu s točko (c) odstavka 1.

4. Brez poseganja v člen 17(3) in člen 24(4) te uredbe so stroški skupine EIB, nastali pri izvajanju nalog iz točk (b) in (c) odstavka 1 tega člena, skladni s pogoji iz sporazuma iz točke (b) odstavka 3 tega člena in se lahko krijejo iz vračil ali prihodkov, ki jih je mogoče pripisati jamstvu EU, ali oblikovanju rezervacij v skladu s členom 211(4) in (5) finančne uredbe, ali pa se krijejo iz finančnih sredstev iz člena 4(3) te uredbe, potem ko jih skupina EIB upraviči, pri čemer skupna zgornja meja znaša 10 000 000 EUR.

5. Stroški skupine EIB, nastali pri izvajanju operativnih nalog iz točke (ii) odstavka 1(d), se v celoti krijejo in plačajo iz zneska iz točke (i) odstavka 1(d), potem ko jih skupina EIB upraviči, pri čemer skupna zgornja meja znaša 15 000 000 EUR.

Člen 11

Nasprotje interesov

1. Skupina EIB v okviru partnerstva iz člena 10 sprejme vse potrebne in previdnostne ukrepe, da bi preprečila nasprotje interesov z drugimi izvajalskimi partnerji, tudi tako, da oblikuje namensko in neodvisno ekipo za naloge iz točk (iii) do (vi) člena 10(1)(b). Za to ekipo veljajo stroga pravila o zaupnosti, ki za člane ekipe veljajo tudi po tem, ko ***jo*** zapustijo.

2. Skupina EIB in drugi izvajalski partnerji nemudoma obvestijo Komisijo o vseh primerih, ki pomenijo nasprotje interesov ali bi lahko povzročili nasprotje interesov. Komisija v primeru dvoma odloči, ali nasprotje interesov obstaja, in o svoji odločitvi obvesti skupino EIB. Skupina EIB v primeru nasprotja interesov sprejme ustrezne ukrepe. Usmerjevalni odbor se obvesti o navedenih ukrepih in njihovih rezultatih.

3. Skupina EIB sprejme potrebne previdnostne ukrepe, da bi preprečila primere, v katerih bi lahko prišlo do nasprotja interesov pri izvajanju svetovalnega vozlišča InvestEU, zlasti v zvezi z operativnimi nalogami pri njegovi vlogi podpiranja Komisije iz točke (ii) člena 10(1)(d). Skupina EIB v primeru nasprotja interesov sprejme ustrezne ukrepe.

POGLAVJE IV

Jamstvo EU

Člen 12

Jamstvo EU

1. Jamstvo EU se kot nepreklicno in brezpogojno jamstvo na zahtevo odobri izvajalskim partnerjem v skladu s členom 219(1) finančne uredbe in se izvaja v okviru posrednega upravljanja v skladu z naslovom X navedene uredbe.

2. Nadomestilo za jamstvo EU je povezano z značilnostmi in profilom tveganja finančnih produktov, pri čemer se upošteva narava osnovnih finančnih in naložbenih operacij ter izpolnjevanje ciljev politike, na katere so osredotočeni finančni produkti.

Kadar je to ustrezno utemeljeno zaradi narave ciljev politike, na katere je osredotočen finančni produkt, in potrebe po cenovni dostopnosti finančnih produktov za ciljne končne prejemnike, se stroški financiranja, zagotovljenega končnemu prejemniku, lahko zmanjšajo s prilagoditvijo nadomestila za jamstvo EU ali po potrebi kritjem neplačanih administrativnih stroškov, nastalih izvajalskemu partnerju, iz proračuna Unije, zlasti:

(a) kadar bi neurejene razmere na finančnem trgu onemogočile uresničitev operacij financiranja ali naložbenih operacij v okviru tržnega določanja cen ali

(b) kadar je to potrebno za spodbuditev operacij financiranja in naložbenih operacij v sektorjih ali na področjih, na katerih prihaja do znatnega nedelovanja trga ali neoptimalnih naložbenih okoliščin, ali za olajšanje ustanavljanja naložbenih platform,

(ba) za sklop za podporo plačilni sposobnosti v državah članicah in sektorjih, ki so gospodarsko najbolj prizadeti, ter v državah članicah, kjer je možnost državne podpore plačilni sposobnosti bolj omejena,

in sicer v takšnem obsegu, da zmanjšanje nadomestila za jamstvo EU ali kritje neplačanih administrativnih stroškov, nastalih izvajalskemu partnerju, ne vpliva znatno na oblikovanje rezervacij za jamstvo EU.

Zmanjšanje nadomestila za jamstvo EU v celoti koristi končnim prejemnikom.

3. Pogoj iz člena 219(4) finančne uredbe se za vsakega izvajalskega partnerja uporablja na portfeljski osnovi.

petek, 13. november 2020

4. 75 % jamstva EU v okviru oddelka za EU iz prvega pododstavka člena 4(1), ki znaša ***68 829 990 000*** EUR, se odobri skupini EIB. Skupina EIB zagotovi skupni finančni prispevek v višini ***11 494 608 330*** EUR. Ta prispevek se zagotovi na način in v obliki, ki olajša izvajanje sklada InvestEU ter uresničevanje ciljev iz člena 14(2).

5. Preostalih 25 % jamstva EU v okviru oddelka za EU se odobri drugim izvajalskim partnerjem, ki prav tako zagotovijo finančni prispevek, ki se določi v sporazumih o jamstvu.

6. Stori se vse, kar je mogoče, da se na koncu naložbenega obdobja zajame veliko število sektorjev in regij ter pri tem prepreči prekomerna sektorska ali geografska koncentracija. Ta prizadevanja vključujejo spodbude za manjše ali manj izpopolnjene nacionalne spodbujevalne banke ali institucije, ki imajo primerjalno prednost zaradi svoje lokalne prisotnosti, znanja in naložbenih kompetenc. Komisija razvije usklajen pristop za podporo tem prizadevanjem.

7. Jamstvo EU iz prvega in drugega pododstavka člena 4(2) se ***lahko*** odobri za ***operacije financiranja in naložbene operacije, ki jih opravi izvajalski partner, če je Komisija do 31. decembra 2023 z njim sklenila sporazum o jamstvu, s čimer so izpolnjeni*** pogoji iz člena 4(6) uredbe [o Instrumentu Evropske unije za okrevanje]. V drugih primerih se podpora jamstva EU lahko odobri za operacije financiranja in naložbene operacije, ki jih zajema ta uredba, za naložbeno obdobje, ki se konča 31. decembra 2027.

Pogodbe med izvajalskim partnerjem in končnim prejemnikom ali finančnim posrednikom ali drugim subjektom iz točke (a) člena 15(1) se podpišejo do 31. decembra 2028.

Člen 13

Upravičene operacije financiranja in naložbene operacije

1. Sklad InvestEU podpira le operacije financiranja in naložbene operacije, ki:

(a) izpolnjujejo pogoje iz točk (a) do (e) člena 209(2) finančne uredbe, zlasti glede nedelovanja trga, neoptimalnih naložbenih okoliščin in dodatnosti, kot so določeni v točkah (a) in (b) člena 209(2) finančne uredbe in v Prilogi V k tej uredbi, ter kadar je primerno, čim bolj povečajo zasebne naložbe v skladu s točko (d) člena 209(2) finančne uredbe;

(b) prispevajo k ciljem politike Unije in spadajo na področja, upravičena do operacij financiranja in naložbenih operacij v ustreznem sklopu politike v skladu s Prilogo II k tej uredbi;

(c) ne zagotavljajo finančne podpore izključenim dejavnostim iz točke B Priloge V k tej uredbi ter

(d) so skladne z naložbenimi smernicami.

2. Poleg projektov v Uniji ali čezmorski državi ali na ozemlju, povezanem z državo članico, kot je določeno v Prilogi II k PDEU, lahko sklad InvestEU prek operacij financiranja in naložbenih operacij v okviru drugih sklopov, ki niso del sklopa za strateške evropske naložbe ***ali sklopa za podporo plačilni sposobnosti,*** podpira naslednje projekte in operacije:

(a) projekte, ki vključujejo subjekte, ki se nahajajo ali imajo sedež v eni ali več državah članicah in zajemajo eno ali več tretjih držav, tudi države pristopnice, države kandidatke in potencialne kandidatke, države, ki spadajo v okvir evropske sosedske politike, EGP ali Efto, čezmorske države ali ozemlja, določene v Prilogi II k PDEU, ali pridruženo tretjo državo, ne glede na to, ali je v teh tretjih državah oziroma čezmorskih državah ali ozemljih partner;

(b) operacije financiranja in naložbene operacije v tretjih državah iz člena 5, ki so prispevale k posameznemu finančnemu produktu.

3. Sklad InvestEU lahko podpira operacije financiranja in naložbene operacije, ki zagotavljajo financiranje za končne prejemnike, ki so pravni subjekti s sedežem v kateri od naslednjih držav ali ozemelj:

(a) državi članici ali čezmorski državi ali na ozemlju, povezanem z državo članico, kot je določeno v Prilogi II k PDEU;

(b) tretji državi, pridruženi programu InvestEU v skladu s členom 5;

(c) kadar je primerno, tretji državi iz točke (a) odstavka 2;

(d) drugih tretjih državah, kadar je to potrebno za financiranje projekta v državi ali na ozemlju iz točke (a), (b) ali (c).

Ne glede na prvi pododstavek so končni prejemniki in posredniki v okviru sklopa za strateške evropske naložbe pravni subjekti, ki izpolnjujejo zahteve iz uvodnega stavka ter drugega in tretjega pododstavka točke (e) člena 7(1).

Ne glede na prvi pododstavek se lahko z operacijami financiranja in naložbenimi operacijami v okviru sklopa za podporo plačilni sposobnosti podpirajo le podjetja, ki imajo sedež v državi članici in delujejo v Uniji.

Ne glede na prvi pododstavek končni prejemniki, ki iz sklopa za podporo plačilni sposobnosti prejmejo 30 milijonov EUR ali več, ne izplačujejo dividend, ne izvajajo neobveznih kuponskih plačil in ne odkupujejo delnic. Plača katerega koli člana uprave upravičenca, ki prejme financiranje iz sklopa za podporo plačilni sposobnosti v višini 30 milijonov EUR ali več, ne presega fiksnega dela plače tega člana uprave na dan 31. decembra 2019. Za osebo, ki postane član uprave ob odobritvi financiranja iz InvestEU v okviru sklopa za podporo plačilni sposobnosti ali po tem, je omejitev, ki se uporablja, najnižja fiksna plača katerega od članov uprave na dan 31. decembra 2019. Dodatki ali drugi variabilni ali primerljivi elementi prejemkov se v nobenem primeru ne izplačajo.

Člen 14

Izbira izvajalskih partnerjev, ki niso skupina EIB

1. Komisija izvajalske partnerje, ki niso skupina EIB, izbere v skladu s členom 154 finančne uredbe.

Izvajalski partnerji lahko tvorijo skupino. Izvajalski partner je lahko član ene ali več skupin.

Za oddelek za EU upravičeni partnerji izrazijo interes v zvezi z delom jamstva EU iz člena 12(5). Za oddelek za države članice lahko zadevna država članica kot izvajalske partnerje predlaga eno ali več nasprotnih strank izmed tistih, ki so izrazile interes. Zadevna država članica lahko predlaga tudi skupino EIB kot izvajalskega partnerja in lahko na lastne stroške sklene pogodbo s skupino EIB za opravljanje storitev iz člena 10.

Kadar zadevna država članica ne predlaga izvajalskega partnerja, Komisija ravna v skladu s tretjim pododstavkom tega odstavka in kot izvajalske partnerje izbere upravičene partnerje, ki lahko krijejo operacije financiranja in naložbene operacije na zadevnih geografskih območjih.

2. Komisija pri izbiri izvajalskih partnerjev zagotovi, da portfelj finančnih produktov v okviru sklada InvestEU izpolni naslednje cilje:

(a) čim večje zajetje ciljev, določenih v členu 3;

(b) čim večji učinek jamstva EU prek lastnih sredstev, ki jih je za to dodelil izvajalski partner;

(c) kadar je primerno, čim večje povečanje zasebnih naložb;

(d) spodbujanje inovativnih rešitev v zvezi s financiranjem in tveganji za odpravo nedelovanja trga in neoptimalnih naložbenih okoliščin;

(e) doseganje geografske razpršenosti s postopnim dodeljevanjem jamstva EU in omogočanje financiranja majhnih projektov;

(f) zagotavljanje zadostne razpršenosti tveganja.

3. Komisija pri izbiri izvajalskih partnerjev upošteva tudi:

(a) morebitne stroške in nadomestila za proračun Unije;

(b) zmogljivost izvajalskega partnerja za temeljito izvajanje zahtev iz člena 155(2) in (3) finančne uredbe v zvezi z izogibanjem davkom, davčnimi goljufijami, davčnimi utajami, pranjem denarja, financiranjem terorizma in nekooperativnimi jurisdikcijami.

4. Nacionalne spodbujevalne banke ali institucije so lahko izbrane kot izvajalski partnerji, če izpolnjujejo zahteve iz tega člena.

Člen 15

Upravičene vrste financiranja

1. Jamstvo EU se lahko uporabi za kritje tveganja za naslednje vrste financiranja, ki ga zagotavljajo izvajalski partnerji:

(a) posojila, jamstva, posredna jamstva, instrumenti kapitalskega trga, katera koli druga oblika financiranja ali izboljšanja kreditne kakovosti, vključno s podrejenim dolgom, ali naložbe v lastniški kapital ali navidezni lastniški kapital, ki se zagotavljajo neposredno ali posredno prek finančnih posrednikov, skladov, naložbenih platform ali drugih subjektov in se preusmerijo do končnih prejemnikov;

(b) financiranje ali jamstva izvajalskega partnerja drugi finančni instituciji, ki tej instituciji omogoča izvajanje financiranja iz točke (a).

Da se financiranje iz točk (a) in (b) prvega pododstavka tega odstavka krije z jamstvom EU, se odobri, pridobi ali izda za namen operacije financiranja ali naložbene operacije iz člena 13(1), če je bilo financiranje s strani izvajalskega partnerja odobreno v skladu s sporazumom o financiranju ali poslom, ki ga je podpisal ali sklenil izvajalski partner po podpisu sporazuma o jamstvu in ki ni potekel ali bil preklican.

2. Operacije financiranja in naložbene operacije prek skladov ali drugih posredniških struktur so podprte z jamstvom EU v skladu z določbami, ki se določijo v naložbenih smernicah, tudi če take strukture manjšino vloženih sredstev vložijo zunaj Unije in v tretjih državah iz člena 13(2) ali v sredstva, ki niso upravičena v skladu s to uredbo.

V naložbenih smernicah se lahko določijo dodatne omejitve glede deleža sredstev, vloženih zunaj Unije z operacijami financiranja in naložbenimi operacijami prek skladov ali drugih posredniških struktur v okviru sklopa za strateške evropske naložbe, vključno z morebitnimi klavzulami o izstopu iz takšnih naložb.

2a. Cilj upravičenih instrumentov v okviru sklopa za podporo plačilni sposobnosti je prek izvajalskih partnerjev zagotavljati lastniški kapital ali navidezni lastniški kapital podjetjem iz člena 3(2)(ea). Hibridni instrumenti se lahko uporabljajo, če ustrezajo namenu tega sklopa.

Člen 16

Sporazumi o jamstvu

1. Komisija z vsakim izvajalskim partnerjem sklene sporazum o jamstvu za odobritev jamstva EU do zneska, ki ga določi Komisija.

Če izvajalski partnerji oblikujejo skupino, se sklene en sam sporazum o jamstvu med Komisijo in vsakim izvajalskim partnerjem znotraj skupine ali z enim izvajalskim partnerjem v imenu skupine.

2. Sporazum o jamstvu vsebuje:

(a) znesek finančnega prispevka, ki ga mora zagotoviti izvajalski partner, in z njim povezane pogoje;

(b) pogoje financiranja ali jamstva, ki ga mora zagotoviti izvajalski partner drugemu pravnemu subjektu, ki sodeluje pri izvajanju, kadar poteka tako sodelovanje;

(c) podrobna pravila o zagotavljanju jamstva EU v skladu s členom 18, vključno s kritjem portfeljev posebnih vrst instrumentov in z njimi povezanih dogodkov, ki lahko sprožijo zahtevke za unovčitev jamstva EU;

(d) nadomestilo za tveganje, ki se dodeli sorazmerno glede na zadevni delež Unije in izvajalskega partnerja v tveganju ali kakor je prilagojeno v ustrezno utemeljenih primerih v skladu s členom 12(2);

(e) plačilne pogoje;

(f) zavezo izvajalskega partnerja, da bo sprejel sklepe Komisije in naložbenega odbora v zvezi z uporabo jamstva EU v korist predlagane operacije financiranja ali naložbene operacije, brez poseganja v odločanje izvajalskega partnerja v zvezi s predlagano operacijo brez jamstva EU;

(g) določbe in postopke v zvezi z izterjavo terjatev, ki se zaupajo izvajalskemu partnerju;

(h) finančno in operativno poročanje ter spremljanje operacij financiranja in naložbenih operacij v okviru jamstva EU;

(i) ključne kazalnike smotrnosti, zlasti glede uporabe jamstva EU, izpolnjevanja ciljev in meril iz členov 3, 7 in 13 ter mobilizacije zasebnega kapitala;

(j) kadar je primerno, določbe in postopke v zvezi z operacijami mešanega financiranja;

(k) druge ustrezne določbe v skladu z zahtevami iz člena 155(2) in naslova X finančne uredbe;

(l) obstoj ustreznih mehanizmov za obravnavo morebitnih pomislekov zasebnih vlagateljev.

3. V sporazumu o jamstvu je prav tako določeno, da se nadomestilo, ki ga je mogoče pripisati Uniji iz operacij financiranja in naložbenih operacij, ki jih zajema ta uredba, zagotovi po odbitku zapadlih plačil na podlagi zahtevkov za unovčitev jamstva EU.

4. Poleg tega se v sporazumu o jamstvu določi, da se vsak znesek, dolgovan izvajalskemu partnerju v zvezi z jamstvom EU, odšteje od skupnega zneska nadomestil, prihodkov in vračil, ki jih izvajalski partner dolguje Uniji za operacije financiranja in naložbene operacije, ki jih zajema ta uredba. Če navedeni znesek ne zadostuje za kritje zneska, dolgovanega izvajalskemu partnerju v skladu s členom 17(3), se neporavnani znesek črpa iz oblikovanih rezervacij za jamstvo EU.

5. Če je sporazum o jamstvu sklenjen v okviru oddelka za države članice, se lahko predvidi udeležba predstavnikov iz zadevne države članice ali zadevnih regij pri spremljanju izvajanja navedenega sporazuma o jamstvu.

Člen 17

Zahteve za uporabo jamstva EU

1. Odobritev jamstva EU je pogojena z začetkom veljavnosti sporazuma o jamstvu, sklenjenega z zadevnim izvajalskim partnerjem.

2. Operacije financiranja in naložbene operacije se z jamstvom EU krijejo samo, če izpolnjujejo merila iz te uredbe in ustreznih naložbenih smernic ter če je naložbeni odbor sklenil, da navedene operacije izpolnjujejo zahteve za upravičenost do jamstva EU. Izvajalski partnerji so še naprej odgovorni za zagotavljanje skladnosti operacij financiranja in naložbenih operacij s to uredbo in ustreznimi naložbenimi smernicami.

3. Komisija izvajalskemu partnerju ni dolžna plačati za administrativne stroške ali provizije, povezane z izvajanjem operacij financiranja in naložbenih operacij v okviru jamstva EU, razen če narava ciljev politike, na katere je osredotočen finančni produkt, ki ga je treba izvesti, cenovna dostopnost za ciljne končne prejemnike ali vrsta financiranja izvajalskemu partnerju omogoča, da Komisiji ustrezno utemelji potrebo po izjemi. Kritje teh stroškov iz proračuna Unije je omejeno na znesek, ki je nujno potreben za izvajanje ustreznih operacij financiranja in naložbenih operacij, zagotovi pa se le za znesek stroškov, ki ni krit s prihodki izvajalskih partnerjev iz zadevnih operacij financiranja in naložbenih operacij. Dogovori o proviziji se določijo v sporazumu o jamstvu ter so skladni s členom 16(4) in točko (g) člena 209(2) finančne uredbe.

4. Poleg tega lahko izvajalski partner jamstvo EU uporabi za kritje ustreznega deleža morebitnih stroškov izterjave v skladu s členom 16(4), razen če se ti stroški odbijejo od prihodkov izterjave.

Člen 18

Kritje in pogoji jamstva EU

1. Nadomestilo za tveganje se razdeli med Unijo in izvajalskega partnerja v sorazmerju z njunim deležem tveganja v zvezi s portfeljem operacij financiranja in naložbenih operacij ali, kadar je ustrezno, v zvezi s posameznimi operacijami financiranja in naložbenimi operacijami. Nadomestilo za jamstvo EU se lahko zmanjša v ustrezno utemeljenih primerih iz člena 12(2).

Izvajalski partner ima ustrezno izpostavljenost do operacij financiranja in naložbenih operacij, ki jih podpira jamstvo EU, na lastno odgovornost, razen če so izjemoma cilji politike, na katere je osredotočen finančni proizvod, ki ga je treba izvesti, taki, da izvajalski partner sam ne bi mogel razumno prispevati lastne sposobnosti prevzemanja tveganj.

2. Jamstvo EU krije:

(a) za dolžniške instrumente iz točke (a) člena 15(1):

(i) glavnico in vse obresti ter zneske, ki so dolgovani izvajalskemu partnerju in jih ta ni prejel v skladu s pogoji o operacijah financiranja pred neizpolnitvijo obveznosti;

(ii) izgube zaradi prestrukturiranja;

(iii) izgube, ki izhajajo iz nihanj valut, ki niso euro, na trgih, na katerih so možnosti dolgoročnega varovanja pred tveganjem omejene;

(b) za naložbe v lastniški kapital ali navidezni lastniški kapital iz točke (a) člena 15(1): vložene zneske in povezane stroške financiranja ter izgube zaradi nihanj valut, ki niso euro;

(c) za financiranje ali jamstva izvajalskega partnerja drugi finančni instituciji v skladu s točko (b) člena 15(1): uporabljene zneske in z njimi povezane stroške financiranja.

Za namene točke (a)(i) prvega pododstavka v zvezi s podrejenim dolgom se odlog, zmanjšanje ali zahtevan izstop štejejo za neizpolnitev obveznosti.

3. Kadar Unija opravi plačilo izvajalskemu partnerju na podlagi unovčitve jamstva EU, Unija prevzame ustrezne pravice izvajalskega partnerja v zvezi z njegovimi operacijami financiranja ali naložbenimi operacijami, ki jih krije jamstvo EU, v obsegu, v katerem navedene pravice še obstajajo.

Izvajalski partner si v imenu Unije prizadeva za izterjavo zneskov, ki jih prevzame s subrogacijo, in izterjane zneske povrne Uniji.

POGLAVJE V
UPRAVLJANJE

Člen 19

Svetovalni odbor

1. Komisiji in usmerjevalnemu odboru, ustanovljenemu v skladu s členom 20, svetuje svetovalni odbor.

2. Svetovalni odbor si prizadeva zagotoviti uravnoteženo zastopanost spolov, v njem pa je:

(a) en predstavnik vsakega izvajalskega partnerja;

(b) en predstavnik vsake države članice;

(c) en strokovnjak, ki ga imenuje Evropski ekonomsko-socialni odbor;

(d) en strokovnjak, ki ga imenuje Odbor regij.

3. Svetovalnemu odboru predseduje predstavnik Komisije. Predstavnik skupine EIB je podpredsednik.

Svetovalni odbor se sestaja redno, najmanj dvakrat letno, na zahtevo predsednika.

4. Svetovalni odbor:

(a) svetuje Komisiji in usmerjevalnemu odboru glede zasnove finančnih produktov, ki se bodo uporabili v skladu s to uredbo;

(b) svetuje Komisiji in usmerjevalnemu odboru glede razvoja trga, tržnih pogojev, nedelovanja trga in neoptimalnih naložbenih okoliščin;

(c) izmenjuje mnenja o razvoju trga in dobro prakso.

5. Komisija prve člane svetovalnega odbora, ki zastopajo izvajalske partnerje, ki niso skupina EIB, imenuje po posvetovanju z morebitnimi izvajalskimi partnerji. Njihov mandat je omejen na eno leto.

6. Srečanja predstavnikov držav članic v ločeni obliki se organizirajo vsaj dvakrat letno, predseduje pa jim Komisija.

7. Svetovalni odbor in predstavniki držav članic lahko na svojih srečanjih iz odstavka 6 usmerjevalnemu odboru v preučitev izdajo priporočila glede izvajanja in delovanja programa InvestEU.

8. Podrobni zapisniki sej svetovalnega odbora se objavijo takoj, ko jih svetovalni odbor potrdi.

Komisija določi pravila in postopke delovanja svetovalnega odbora ter upravlja njegov sekretariat. Svetovalni odbor ima na voljo vso relevantno dokumentacijo in vse informacije, ki mu omogočajo opravljanje nalog.

9. Nacionalne spodbujevalne banke ali institucije v svetovalnem odboru med seboj izberejo predstavnike izvajalskih partnerjev, ki niso skupina EIB, v usmerjevalnem odboru iz člena 20(1). Zavzemati se morajo za to, da bi v usmerjevalnem odboru dosegle uravnoteženo zastopanost glede na velikost in geografsko lokacijo. Izbrani predstavniki zastopajo skupno stališče vseh izvajalskih partnerjev, ki niso skupina EIB.

Člen 20

Usmerjevalni odbor

1. Za program InvestEU se ustanovi usmerjevalni odbor. Sestavljajo ga štirje predstavniki Komisije, trije predstavniki skupine EIB, dva predstavnika izvajalskih partnerjev, ki niso skupina EIB, ter en strokovnjak brez pravice glasovanja, ki ga imenuje Evropski parlament. Strokovnjak brez pravice glasovanja, ki ga imenuje Evropski parlament, ne zahteva ali sprejema navodil od institucij, organov, uradov ali agencij Unije, od nobene vlade države članice ali katerega koli drugega javnega ali zasebnega organa in deluje povsem samostojno. Svoje naloge opravlja nepristransko in v interesu sklada InvestEU.

Člani usmerjevalnega odbora se imenujejo za obdobje štirih let, pri čemer se lahko mandat enkrat podaljša, predstavniki izvajalskih partnerjev, ki niso skupina EIB, pa za obdobje dveh let.

2. Usmerjevalni odbor med predstavniki Komisije izbere predsednika za obdobje štirih let, njegov mandat pa je mogoče enkrat podaljšati. Predsednik dvakrat letno poroča predstavnikom držav članic v svetovalnem odboru o izvajanju in delovanju programa InvestEU.

Podrobni zapisniki sej usmerjevalnega odbora se objavijo, takoj ko jih usmerjevalni odbor potrdi.

3. Usmerjevalni odbor:

(a) zagotovi strateške in operativne smernice za izvajalske partnerje, vključno s smernicami za oblikovanje finančnih produktov ter drugimi operativnimi politikami in postopki, potrebnimi za delovanje sklada InvestEU;

(b) sprejme metodološki okvir za tveganje, ki ga pripravi Komisija v sodelovanju s skupino EIB in drugimi izvajalskimi partnerji;

(c) nadzira izvajanje programa InvestEU;

(d) je na voljo za posvetovanje in mnenja vseh svojih članov v zvezi z ožjim seznamom kandidatov za naložbeni odbor, preden se izberejo v skladu s členom 23(2);

(e) sprejme poslovnik sekretariata naložbenega odbora iz člena 23(4);

(f) sprejme pravila, ki se uporabljajo za operacije z naložbenimi platformami;

(fa) določi države članice in sektorje, ki jih je kriza zaradi COVID-19 gospodarsko najbolj prizadela, ter države članice, v katerih je možnost državne podpore plačilni sposobnosti bolj omejena, in sicer na podlagi kazalnikov, ki jih je Komisija določila v skladu s členom 7(1)(ea).

4. Usmerjevalni odbor v razpravah stremi k soglasju, kar pomeni, da čim bolj upošteva stališča vseh svojih članov. Če člani ne morejo doseči soglasja, usmerjevalni odbor sprejme odločitve s kvalificirano večino članov z glasovalno pravico, pri čemer se odda vsaj sedem glasov.

Člen 21

Preglednica kazalnikov

1. Pripravi se preglednica kazalnikov, ki zagotavlja, da naložbeni odbor neodvisno, pregledno in usklajeno oceni prošnje za uporabo jamstva EU za operacije financiranja ali naložbene operacije, ki jih predlagajo izvajalski partnerji.

2. Izvajalski partnerji izpolnijo preglednico kazalnikov za operacije financiranja in naložbene operacije, ki jih predlagajo.

3. Preglednica kazalnikov zajema naslednje elemente:

(a) opis predlaganih operacij financiranja in naložbenih operacij;

(b) kako predlagana operacija prispeva k ciljem politike EU;

(c) opis dodatnosti;

(d) opis nedelovanja trga ali neoptimalnih naložbenih okoliščin;

(e) finančni in tehnični prispevek izvajalskega partnerja;

(f) učinek naložbe;

(g) finančni profil operacije financiranja ali naložbene operacije;

(h) dopolnilne kazalnike.

4. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 33 za dopolnitev te uredbe z določitvijo dodatnih elementov preglednice kazalnikov, vključno s podrobnimi pravili za uporabo preglednice s strani izvajalskih partnerjev.

Člen 22

Pregled politike

1. Komisija izvede pregled za potrditev, da so operacije financiranja in naložbene operacije, ki jih predlagajo izvajalski partnerji, ki niso EIB, skladne s pravom in politikami Unije.

2. Kadar EIB izvaja operacije financiranja in naložbene operacije na področju uporabe te uredbe, te operacije niso zajete v jamstvu EU, če Komisija v postopku iz člena 19 statuta EIB poda negativno mnenje.

Člen 23

Naložbeni odbor

1. Ustanovi se povsem neodvisen naložbeni odbor za sklad InvestEU (v nadaljnjem besedilu: naložbeni odbor). Naložbeni odbor:

(a) preuči predloge za operacije financiranja in naložbene operacije, ki jih predložijo izvajalski partnerji za kritje v okviru jamstva EU, za katere je bil izveden pregled politike iz člena 22(1) oziroma za katere je bilo v postopku iz člena 19 statuta EIB podano pozitivno mnenje;

(b) preveri njihovo skladnost s to uredbo in ustreznimi naložbenimi smernicami;

(c) posebno pozornost nameni zahtevi glede dodatnosti iz točke (b) člena 209(2) finančne uredbe ter Priloge V k tej uredbi in zahtevi po privabljanju zasebnih naložb iz točke (d) člena 209(2) finančne uredbe ter

(d) preveri, ali so operacije financiranja in naložbene operacije, ki bi bile deležne podpore jamstva EU, v skladu z vsemi ustreznimi zahtevami.

2. Naložbeni odbor se sestaja v ***šestih*** različnih sestavah, ki ustrezajo ***šestim*** sklopom politike iz člena 7(1).

Vsaka sestava naložbenega odbora vključuje šest plačanih zunanjih strokovnjakov. Strokovnjake izbere in imenuje Komisija na priporočilo usmerjevalnega odbora. Strokovnjaki so imenovani za obdobje največ štirih let z možnostjo enkratnega podaljšanja. Plačuje jih Unija. Komisija se lahko na podlagi priporočila usmerjevalnega odbora odloči obnoviti mandat trenutnemu članu naložbenega odbora, ne da bi uporabila postopek iz tega odstavka.

Strokovnjaki imajo visoko raven izkušenj s strukturiranjem in financiranjem projektov oziroma financiranjem malih in srednjih podjetij ali večjih podjetij na ustreznem trgu.

Sestava naložbenega odbora zagotavlja, da ima ta široko znanje o sektorjih, ki jih pokrivajo sklopi politike iz člena 7(1), in široko znanje o geografskih trgih v Uniji ter da je v naložbenem odboru kot celoti zastopanost spolov uravnotežena.

Štirje člani naložbenega odbora so stalni člani vsake od ***šestih*** sestav naložbenega odbora. Vsaj eden od stalnih članov ima strokovno znanje na področju trajnostnih naložb. Poleg tega sta v vsaki od ***šestih*** sestav po dva strokovnjaka z izkušnjami na področju naložb v sektorjih, ki jih zajema ustrezni sklop politike. Usmerjevalni odbor člane naložbenega odbora razporedi v ustrezno sestavo oziroma sestave. Naložbeni odbor izvoli predsednika izmed svojih stalnih članov.

3. Ko člani naložbenega odbora sodelujejo pri dejavnostih naložbenega odbora, svoje dolžnosti opravljajo nepristransko in v izključnem interesu sklada InvestEU. Ne zahtevajo in ne sprejemajo navodil od izvajalskih partnerjev, institucij Unije, držav članic ali katerega koli drugega javnega ali zasebnega organa.

Življenjepis in izjava o interesih vsakega člana naložbenega odbora se javno objavi in stalno posodablja. Vsak član naložbenega odbora Komisiji in usmerjevalnemu odboru takoj sporoči vse informacije, ki so potrebne za redno preverjanje, da ni prišlo do nasprotja interesov.

Usmerjevalni odbor lahko Komisiji priporoči, da člana odstavi, če navedeni član ne spoštuje zahtev iz tega odstavka, ali iz drugih ustrezno utemeljenih razlogov.

4. Kadar naložbeni odbor ukrepa v skladu s tem členom, mu pomaga sekretariat. Sekretariat je neodvisen, zanj pa je odgovoren predsednik naložbenega odbora. Njegov upravni sedež je pri Komisiji. S poslovnikom sekretariata se zagotovi zaupnost izmenjave informacij in dokumentov med izvajalskimi partnerji in ustreznimi upravljavskimi organi. Skupina EIB lahko predloge za operacije financiranja in naložbene operacije posreduje neposredno naložbenemu odboru ter o tem obvesti sekretariat.

Dokumentacija, ki jo predložijo izvajalski partnerji, zajema standardiziran obrazec, preglednico kazalnikov iz člena 21 in vse druge dokumente, za katere naložbeni odbor šteje, da so pomembni, zlasti opis značilnosti nedelovanja trga ali neoptimalnih naložbenih okoliščin in opis, kako se bodo te razmere z operacijo financiranja ali naložbeno operacijo izboljšale, pa tudi zanesljivo oceno operacije, ki potrjuje dodatnost operacije financiranja ali naložbene operacije. Sekretariat preveri popolnost dokumentacije, ki jo predložijo izvajalski partnerji, ki niso skupina EIB. Naložbeni odbor lahko od zadevnega izvajalskega partnerja zahteva pojasnila v zvezi s predlogom za naložbeno operacijo ali operacijo financiranja, med drugim tudi tako, da zahteva navzočnost predstavnika zadevnega izvajalskega partnerja pri razpravi o navedeni operaciji. Morebitna ocena projekta, ki jo opravi izvajalski partner, naložbenega odbora ne zavezuje pri odobritvi kritja z jamstvom EU za operacije financiranja ali naložbene operacije.

Naložbeni odbor pri ocenjevanju in preverjanju predlaganih operacij financiranja in naložbenih operacij uporablja preglednico kazalnikov iz člena 21.

5. Sklepi naložbenega odbora se sprejmejo z navadno večino vseh članov, pri čemer ta večina vključuje vsaj enega od začasnih članov sestave v zvezi s sklopom politike, za katerega je podan predlog. V primeru enakega števila glasov ima odločilni glas predsednik naložbenega odbora.

Sklepi naložbenega odbora o odobritvi kritja jamstva EU za operacijo financiranja ali naložbeno operacijo so javno dostopni in vključujejo utemeljitev odobritve in informacije o operaciji, zlasti opis, identiteto nosilcev projekta ali finančnih posrednikov ter cilje operacije. Zaključki se sklicujejo tudi na celovito oceno na podlagi preglednice kazalnikov.

Zadevna preglednica kazalnikov je javno dostopna po podpisu operacije financiranja ali naložbene operacije ali podprojekta, če je primerno.

Informacije, ki morajo biti javno dostopne v skladu z drugim in tretjim pododstavkom, ne vsebujejo poslovno občutljivih informacij ali osebnih podatkov, ki se v skladu s pravili Unije o varstvu podatkov ne razkrijejo. Komisija poslovno občutljive dele sklepov naložbenega odbora na zahtevo posreduje Evropskemu parlamentu in Svetu, pri čemer se upoštevajo stroge zahteve glede zaupnosti.

Naložbeni odbor Evropskemu parlamentu in Svetu dvakrat letno predloži seznam vseh sklepov naložbenega odbora v predhodnih šestih mesecih in objavljene preglednice kazalnikov, ki se nanašajo nanje. Predloženi seznam vključuje morebitne sklepe o zavrnitvi uporabe jamstva EU, zanj pa veljajo stroge zahteve glede zaupnosti.

Sekretariat naložbenega odbora da zadevnemu izvajalskemu partnerju sklepe naložbenega odbora pravočasno na voljo.

Sekretariat naložbenega odbora v centralnem registru evidentira vse informacije v zvezi s predlogi za operacije financiranja in naložbene operacije, ki so bile predložene naložbenemu odboru, ter sklepe naložbenega odbora o teh predlogih.

6. Če je naložbeni odbor zaprošen za odobritev uporabe jamstva EU za operacijo financiranja ali naložbeno operacijo, ki je instrument, program ali struktura, ki je podlaga za podprojekte, ta odobritev zajema zadevne podprojekte, razen če se naložbeni odbor odloči pridržati pravico, da jih odobri ločeno. Naložbeni odbor nima pravice, da bi ločeno odobril podprojekte v vrednosti manj kot 3 000 000 EUR.

7. Če naložbeni odbor meni, da je to potrebno, lahko Komisijo seznani z morebitnimi operativnimi težavami pri uporabi ali razlagi naložbenih smernic.

8. Naložbeni odbor je od datuma, ko je sestavljen, odgovoren tudi za odobritev uporabe jamstva EU na podlagi Uredbe (EU) 2015/1017 za preostanek naložbenega obdobja v skladu z navedeno uredbo. Predlogi se ocenijo v skladu z merili iz navedene uredbe. ▌ Člen 22 se ne uporablja za te predloge.

POGLAVJE VI

Svetovalno vozlišče InvestEU

Člen 24

Svetovalno vozlišče InvestEU

1. Komisija vzpostavi svetovalno vozlišče InvestEU. Svetovalno vozlišče InvestEU zagotavlja svetovalno podporo pri opredeljevanju, pripravi, razvoju, strukturiranju in izvajanju naložbenih projektov ter javnem naročanju, povezanem z njimi, ter pri krepitvi zmogljivosti nosilcev projektov in finančnih posrednikov za izvajanje operacij financiranja in naložbenih operacij. Ta podpora lahko zajema katero koli fazo življenjskega cikla projekta oziroma financiranja subjekta, ki prejema podporo.

Komisija sklene svetovalne sporazume s skupino EIB in drugimi morebitnimi svetovalnimi partnerji ter jih pooblasti za zagotavljanje svetovalne podpore iz prvega pododstavka in storitev iz odstavka 2. Poleg tega lahko Komisija izvaja svetovalne pobude, med drugim s sklepanjem pogodb z zunanjimi ponudniki storitev. Komisija vzpostavi osrednjo vstopno točko za svetovalno vozlišče InvestEU in prošnje za svetovalno podporo usmeri k ustrezni svetovalni pobudi. Komisija, skupina EIB in drugi svetovalni partnerji tesno sodelujejo, da bi zagotovili učinkovitost, sinergijo in učinkovito geografsko pokritost podpore po vsej Uniji, pri tem pa ustrezno upoštevajo obstoječe strukture in delo.

Svetovalne pobude so na voljo kot sestavni del vsakega sklopa politike iz člena 7(1), ki zajema sektorje v zadevnem sklopu. Poleg tega so svetovalne pobude na voljo v okviru medsektorske komponente.

2. Svetovalno vozlišče InvestEU zlasti:

(a) zagotavlja osrednjo vstopno točko, ki jo upravlja in gosti Komisija, za pomoč javnim organom in nosilcem projektov pri razvoju projektov v okviru svetovalnega vozlišča InvestEU;

(b) posreduje vse razpoložljive dodatne informacije v zvezi z naložbenimi smernicami javnim organom in nosilcem projektov, vključno z informacijami o njihovi uporabi ali razlagi, ki jih zagotovi Komisija;

(c) nosilcem projektov, kadar je primerno, pomaga pri razvoju projektov za doseganje ciljev iz členov 3 in 7 in meril za upravičenost iz člena 13 ter spodbuja razvoj pomembnih projektov skupnega evropskega interesa in povezovalcev za majhne projekte, tudi prek naložbenih platform iz točke (f) tega odstavka, pod pogojem, da takšna pomoč ne posega v sklepe naložbenega odbora glede kritja jamstva EU v zvezi s takšnimi projekti;

(d) podpira ukrepe in spodbuja lokalno znanje, da se olajša uporaba podpore sklada InvestEU v celotni Uniji, ter kadar je mogoče, dejavno prispeva k cilju sektorske in geografske razpršenosti sklada InvestEU s podpiranjem izvajalskih partnerjev pri pripravljanju in razvoju potencialnih operacij financiranja in naložbenih operacij;

(e) olajša vzpostavitev sodelovalnih platform za medsebojne izmenjave in deljenje podatkov, znanja in izkušenj ter dobrih praks v podporo razvoju projektnih struktur in sektorskemu razvoju;

(f) zagotavlja proaktivno svetovalno podporo v zvezi z ustanavljanjem naložbenih platform, vključno s čezmejnimi in makroregionalnimi naložbenimi platformami, ter naložbenih platform, ki povezujejo majhne in srednje projekte v eni ali več državah članicah glede na temo ali regijo;

(g) podpira kombiniranje z nepovratnimi sredstvi ali finančnimi instrumenti, ki se financirajo iz proračuna Unije ali z drugimi viri, da bi se okrepili sinergija in dopolnjevanje med instrumenti Unije ter čim bolj povečala finančni vzvod in učinek programa InvestEU;

(h) podpira ukrepe za gradnjo zmogljivosti za razvoj organizacijskih zmogljivosti, znanj in spretnosti ter postopkov ter pospešitev pripravljenosti organizacij za naložbe, da bi javni organi in nosilci projektov lahko oblikovali strukture za naložbene projekte, razvili mehanizme financiranja in naložbene platforme ter upravljali projekte, finančni posredniki pa izvajali operacije financiranja in naložbene operacije v korist subjektov, ki imajo težave pri pridobivanju dostopa do financiranja, tudi s podpiranjem razvoja zmogljivosti za oceno tveganja ali poznavanja specifičnega sektorja;

(i) zagotavlja svetovalno podporo za zagonska podjetja, zlasti kadar želijo zaščititi svoje naložbe na področju raziskav in inovacij s pridobitvijo pravic intelektualne lastnine, kot so patenti;

(ia) zagotavlja podporo operacijam financiranja in naložbenim operacijam v okviru sklopa za podporo plačilni sposobnosti s kritjem stroškov, svetovalnih storitev ter tehnične in upravne pomoči za vzpostavitev in upravljanje naložbenih platform ter s posebnim poudarkom na državah članicah z manj razvitimi trgi lastniških vrednostnih papirjev. Tehnična pomoč je na voljo tudi za podporo zelenemu in digitalnemu prehodu podjetij, ki se financirajo v okviru tega sklopa.

3. Svetovalno vozlišče InvestEU je dostopno javnim in zasebnim nosilcem projektov, vključno z malimi in srednjimi ter zagonskimi podjetji, pa tudi javnim organom, nacionalnim spodbujevalnim bankam ali institucijam ter finančnim in drugim posrednikom.

4. Komisija z vsakim svetovalnim partnerjem sklene svetovalni sporazum za izvajanje ene ali več svetovalnih pobud. Za kritje dela stroškov za opravljanje storitev iz odstavka 2 se lahko zaračunajo provizije, razen kadar gre za storitve, ki se zagotavljajo javnim nosilcem projektov ali neprofitnim organizacijam, ki so v upravičenih primerih brezplačne. Provizije, ki se zaračunajo malim in srednjim podjetjem za navedene storitve iz odstavka 2, se omejijo na tretjino stroškov za opravljanje teh storitev.

5. Svetovalno vozlišče InvestEU se za doseganje cilja iz odstavka 1 in za olajšanje zagotavljanja svetovalne podpore opre na strokovno znanje Komisije, skupine EIB in drugih svetovalnih partnerjev.

6. Vsaka svetovalna pobuda vključuje mehanizem delitve stroškov med Komisijo in svetovalnim partnerjem, razen če se Komisija v ustrezno utemeljenem primeru, kadar tako zahtevajo posebnosti svetovalne pobude ter se zagotovi skladna in enakopravna obravnava svetovalnih partnerjev, strinja, da bo prevzela vse stroške svetovalne pobude.

7. Svetovalno vozlišče InvestEU ima po potrebi lokalno prisotnost. Ta se vzpostavi predvsem v državah članicah ali regijah, ki imajo težave pri razvoju projektov v okviru sklada InvestEU. Svetovalno vozlišče InvestEU pomaga pri prenosu znanja na regionalno in lokalno raven, da se okrepijo regionalne in lokalne zmogljivosti ter strokovno znanje za zagotavljanje svetovalne podpore iz odstavka 1, vključno s podporo izvajanju in uvedbi majhnih projektov.

8. Svetovalno vozlišče InvestEU za zagotavljanje svetovalne podpore iz odstavka 1 in lažje zagotavljanje podpore na lokalni ravni po možnosti sodeluje z nacionalnimi spodbujevalnimi bankami ali institucijami in izkorišča njihovo strokovno znanje. V okviru svetovalnega vozlišča InvestEU se po potrebi sklenejo sporazumi o sodelovanju z vsaj eno nacionalno spodbujevalno banko ali institucijo na posamezno državo članico.

9. Izvajalski partnerji nosilcem projekta, ki zaprošajo za financiranje, zlasti za majhne projekte, po potrebi predlagajo, naj svetovalno vozlišče InvestEU zaprosijo za pomoč pri svojih projektih, da po potrebi izboljšajo njihovo pripravo in omogočijo ocenitev možnosti združevanja projektov.

Kadar je ustrezno, izvajalski in svetovalni partnerji nosilce projektov obvestijo tudi o možnosti uvrstitve projektov na portal InvestEU iz člena 25.

POGLAVJE VII

Portal InvestEU

Člen 25

Portal InvestEU

1. Komisija vzpostavi portal InvestEU. Portal InvestEU je preprosto dostopna in uporabniku prijazna zbirka podatkov z ustreznimi informacijami za vsak projekt.

2. Portal InvestEU zagotovi kanal, prek katerega nosilci projektov dosežejo, da so projekti, za katere si prizadevajo pridobiti financiranje, opazni za vlagatelje. Vključitev projektov na portal InvestEU ne vpliva na odločitve glede končnih projektov, izbranih za podporo na podlagi te uredbe ali na podlagi katerega koli drugega instrumenta Unije ali na odločitve za javno financiranje.

3. Na portalu InvestEU so navedeni le projekti, ki so združljivi s pravom in politikami Unije.

4. Komisija projekte, ki izpolnjujejo pogoje iz odstavka 3, posreduje ustreznim izvajalskim partnerjem. Po potrebi in kadar se izvaja svetovalna pobuda, Komisija te projekte posreduje tudi svetovalnemu vozlišču InvestEU.

5. Izvajalski partnerji pregledajo projekte, ki spadajo v njihovo geografsko območje in dejavnost.

POGLAVJE VIII

ODGOVORNOST, SPREMLJANJE IN POROČANJE, OCENJEVANJE IN KONTROLA

Člen 26

Odgovornost

1. Predsednik usmerjevalnega odbora na zahtevo Evropskega parlamenta ali Sveta instituciji, ki to zahteva, poroča o smotrnosti sklada InvestEU, tudi z udeležbo na predstavitvi v Evropskem parlamentu.

2. Predsednik usmerjevalnega odbora v petih tednih od dneva prejema vprašanj ustno ali pisno odgovori na vprašanja, ki jih Evropski parlament ali Svet naslovi na sklad InvestEU.

Člen 27

Spremljanje in poročanje

1. Kazalniki za poročanje o napredku programa InvestEU pri doseganju splošnih in specifičnih ciljev iz člena 3 so določeni v Prilogi III.

2. Sistem za poročanje o smotrnosti zagotavlja, da se podatki za spremljanje izvajanja in rezultatov zbirajo uspešno, učinkovito in pravočasno ter da (podatki) omogočajo ustrezno spremljanje tveganja in portfelja jamstev. V ta namen se izvajalskim in svetovalnim partnerjem oziroma drugim prejemnikom finančnih sredstev Unije naložijo sorazmerne zahteve glede poročanja.

3. Komisija poroča o izvajanju programa InvestEU v skladu s členoma 241 in 250 finančne uredbe. Letno poročilo v skladu s členom 41(5) finančne uredbe vsebuje informacije o stopnji izvajanja programa glede na zastavljene cilje in kazalnike smotrnosti. V ta namen vsak izvajalski partner vsako leto zagotovi informacije, ki so potrebne, da Komisija lahko izpolni svoje obveznosti poročanja, vključno z informacijami o delovanju jamstva EU.

4. Vsak izvajalski partner vsakih šest mesecev Komisiji predloži poročilo o operacijah financiranja in naložbenih operacijah, ki jih zajema ta uredba, razčlenjenih na oddelek za EU in oddelek za države članice, kakor je primerno. Vsak izvajalski partner informacije o oddelku za države članice predloži tudi državi članici, katere oddelek izvaja. Poročilo vključuje oceno skladnosti z zahtevami o uporabi jamstva EU in ključnimi kazalniki smotrnosti iz Priloge III k tej uredbi. Poročilo vključuje tudi operativne, statistične, finančne in računovodske podatke o vsaki operaciji financiranja in naložbeni operaciji ter oceno pričakovanih finančnih tokov na ravni oddelka, sklopa politike in sklada InvestEU. Poročilo skupine EIB, po potrebi pa tudi poročilo drugih izvajalskih partnerjev, enkrat letno vključuje tudi informacije o ovirah za naložbe, ki so se pojavile pri izvajanju operacij financiranja in naložbenih operacij iz te uredbe. Poročila vsebujejo informacije, ki jih morajo izvajalski partnerji zagotoviti v skladu s točko (a) člena 155(1) finančne uredbe.

5. Da bi učinkovito ocenili napredek programa InvestEU pri doseganju zastavljenih ciljev, se na Komisijo v skladu s členom 33 prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov, s katerimi se spremeni ta uredba, tako da se po potrebi pregledajo ali dopolnijo kazalniki iz Priloge III ter določbe o vzpostavitvi okvira za spremljanje in ocenjevanje.

Člen 28

Ocenjevanje

1. Ocene programa InvestEU se opravijo pravočasno, da prispevajo k postopku odločanja.

2. Komisija do 30. septembra 2024 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o neodvisni vmesni oceni programa InvestEU, zlasti o uporabi jamstva EU, izpolnjevanju obveznosti skupine EIB iz točk (b) in (c) člena 10(1), dodeljevanju jamstva EU na podlagi člena 12(4) in (5), izvajanju svetovalnega vozlišča InvestEU, dodeljenem proračunu na podlagi točke (i) člena 10(1)(d) ter člena 7(6). V oceni se predvsem navede, kako vključitev izvajalskih in svetovalnih partnerjev v izvajanje programa InvestEU prispeva k uresničevanju ciljev programa InvestEU, pa tudi ciljev politike EU, zlasti v zvezi z dodano vrednostjo ter geografskim in sektorskim ravnotežjem podprtih operacij financiranja in naložbenih operacij. Ocenita se tudi uporaba preverjanja trajnostnosti v skladu s členom 7(3) in osredotočanje na mala in srednja podjetja, sklenjeno v okviru sklopa politike za mala in srednja podjetja iz točke (c) člena 7(1).

3. Komisija ob zaključku izvajanja programa InvestEU, vendar ne pozneje kot štiri leta po koncu obdobja iz člena 1(3), Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o neodvisni končni oceni programa InvestEU, zlasti glede uporabe jamstva EU.

4. Komisija zaključke ocen skupaj s svojimi pripombami predloži Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij.

5. Izvajalski in svetovalni partnerji prispevajo k ocenam iz odstavkov 2 in 3 ter Komisiji posredujejo informacije, potrebne za njihovo izvedbo.

6. Komisija v skladu s členom 211(1) finančne uredbe v letno poročilo iz člena 250 finančne uredbe vsaka tri leta vključi pregled ustreznosti stopnje rezervacij iz člena 4(1) te uredbe glede dejanskega profila tveganja operacij financiranja in naložbenih operacij, ki jih krije jamstvo EU. Na Komisijo se v skladu s členom 33 te uredbe prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov, s katerimi se spremeni ta uredba, tako da se na podlagi pregleda prilagodi stopnja rezervacij iz člena 4(1) te uredbe za do 15 %.

Člen 29

Revizije

Revizije uporabe financiranja Unije, ki jih opravijo osebe ali subjekti, vključno z osebami ali subjekti, ki jih niso pooblastili institucije ali organi Unije, so osnova za splošno zagotovilo v skladu s členom 127 finančne uredbe.

Člen 30

Zaščita finančnih interesov Unije

Če je tretja država pri programu InvestEU udeležena na podlagi odločitve po mednarodnem sporazumu ali na podlagi katerega drugega pravnega instrumenta, odgovornemu odredbodajalcu, Evropskemu uradu za boj proti goljufijam (OLAF) in Evropskemu računskemu sodišču podeli pravice in dostop, ki jih potrebujejo za celovito izvrševanje svojih pristojnosti. V primeru OLAF te pravice zajemajo pravico izvajanja preiskav, vključno s pregledi in inšpekcijami na kraju samem, kot je določeno v Uredbi (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF).

POGLAVJE IX

PREGLEDNOST IN PREPOZNAVNOST

Člen 31

Informiranje, komuniciranje in oglaševanje

1. Izvajalski in svetovalni partnerji z zagotavljanjem skladnih, učinkovitih in ciljno usmerjenih informacij različnemu občinstvu, vključno z mediji in javnostjo, navedejo izvor in zagotovijo opaznost financiranja Unije (zlasti pri promoviranju ukrepov in njihovih rezultatov).

Pri uporabi zahtev iz prvega pododstavka za projekte v obrambnem in vesoljskem sektorju je treba upoštevati obveznosti glede zaupnosti ali tajnosti.

2. Izvajalski in svetovalni partnerji obvestijo končne prejemnike, vključno z malimi in srednjimi podjetji, o obstoju podpore iz programa InvestEU oziroma od drugih finančnih posrednikov zahtevajo, da te končne prejemnike obvestijo o podpori, in sicer tako, da te informacije, zlasti v primeru malih in srednjih podjetij, jasno navedejo v ustreznem sporazumu o zagotavljanju podpore iz programa InvestEU, s čimer ozaveščajo javnost in izboljšajo prepoznavnost programa.

3. Komisija izvaja ukrepe informiranja in komuniciranja v zvezi s programom InvestEU ter njegovimi ukrepi in rezultati. Finančna sredstva, dodeljena programu InvestEU, prispevajo tudi h korporativnemu komuniciranju o političnih prednostnih nalogah Unije, če so povezane s cilji iz člena 3.

POGLAVJE X

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

Člen 32

Udeležba v povečanju kapitala Evropskega investicijskega sklada

Unija vpiše delnice v prihodnjih povečanjih kapitala Evropskega investicijskega sklada, tako da njen relativni delež v kapitalu ostane na sedanji ravni. Vpis delnic in plačilo v višini do 900 000 000 EUR vplačanega dela delnic se izvedeta v skladu s pogoji, ki jih odobri skupščina Sklada.

Člen 33

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu. Če se delegirani akti nanašajo na dejavnosti, ki jih izvajajo skupina EIB in drugi izvajalski partnerji ali ki skupino EIB in druge izvajalske partnerje vključujejo, se Komisija pred pripravo ((teh) aktov) posvetuje s skupino EIB in drugimi morebitnimi izvajalskimi partnerji.

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz členov ***7(1)(ea) in*** (7), 21(4), 27(5) in 28(6) se prenese na Komisijo za obdobje do 31. decembra 2028. Komisija pripravi poročilo o prenosu pooblastila najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljšuje za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.

3. Prenos pooblastila iz členov ***7(1)(ea) in*** (7), 21(4), 27(5) in 28(6) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.

5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

6. Delegirani akt, sprejet na podlagi členov ***7(1)(ea) in*** (7), 21(4), 27(5) in 28(6), začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 34

Prehodne določbe

1. Z odstopanjem od prvega in ***četrtega*** pododstavka člena 209(3) finančne uredbe se ***vsi*** prihodki, vračila in izterjave iz finančnih instrumentov, vzpostavljenih s programi iz Priloge IV k tej uredbi, ▌uporabijo za oblikovanje rezervacij za jamstvo EU v skladu s to uredbo ▌.

2. Z odstopanjem od točke (a) člena 213(4) finančne uredbe se ▌morebitni presežek rezervacij za jamstvo EU, vzpostavljen z Uredbo (EU) 2015/1017, uporabi za oblikovanje rezervacij za jamstvo EU v skladu s to uredbo ▌.

3. Znesek v višini ***XXX*** EUR (v tekočih cenah) iz točke (i) člena 3(2)(c) uredbe [o Instrumentu Evropske unije za okrevanje] se uporabi:

(a) za oblikovanje rezervacij za jamstvo EU v skladu s to uredbo z zneskom v višini ***XXX*** EUR (v tekočih cenah), poleg sredstev, navedenih v prvem pododstavku člena 211(4) finančne uredbe,

(b) za izvajanje ukrepov iz poglavij V in VI ter ukrepov iz drugega stavka člena 2(2) uredbe [o Instrumentu Evropske unije za okrevanje], ob upoštevanju člena 4(4) in (8) navedene uredbe, z zneskom v višini 200 440 000 EUR (v tekočih cenah).

Ta znesek je zunanji namenski prejemek v skladu s členom 21(5) finančne uredbe.

3a. Izvajalski partnerji lahko Komisiji predložijo operacije financiranja in naložbene operacije, ki so jih odobrili v času od sklenitve ustreznega sporazuma o jamstvu do prvega imenovanja vseh članov naložbenega odbora.

3b. Komisija oceni operacije iz odstavka 3a in odloči, ali bodo krite v okviru jamstva EU.

3c. Izvajalski partnerji lahko Komisiji predložijo operacije financiranja in naložbene operacije, ki so jih odobrili v času od … [datum začetka veljavnosti te uredbe] do sklenitve ustreznega sporazuma o jamstvu.

3d. Komisija oceni operacije iz odstavka 3c in odloči, ali bodo krite v okviru jamstva EU. Če Komisija sprejme pozitivno odločitev, začne kritje veljati na datum sklenitve ustreznih sporazumov o jamstvu, nato pa lahko izvajalski partnerji podpišejo operacije financiranja in naložbene operacije.

3e. Vsi finančni instrumenti, vzpostavljeni s programi iz Priloge IV k tej uredbi, in jamstvo EU, vzpostavljeno z Uredbo (EU) 2015/1017, se lahko na podlagi predhodne ocene po potrebi združijo z instrumenti iz te uredbe.

3f. Z odstopanjem od drugega in tretjega pododstavka člena 209(3) finančne uredbe prihodki in vračila iz finančnih instrumentov, vzpostavljenih s programi iz Priloge IV k tej uredbi, in proračunskega jamstva, vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2015/1017, ki so bili v skladu z odstavkom 3e tega člena združeni z jamstvom EU, vzpostavljenim s to uredbo, pomenijo notranje namenske prejemke v smislu člena 21(5) finančne uredbe za jamstvo EU, vzpostavljeno s to uredbo, oziroma vračila za jamstvo EU, vzpostavljeno s to uredbo.

Člen 35

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2021.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Evropski parlament	*Za Svet*
Predsednik	*Predsednik*

petek, 13. november 2020

PRILOGA I

Zneski jamstva EU za specifične cilje

Okvirna razdelitev iz petega pododstavka člena 4(2) za operacije financiranja in naložbene operacije je naslednja:

(a) do 20 051 970 000 EUR za cilje iz točke (a) člena 3(2);

(b) do ***11 250 000 000*** EUR za cilje iz točke (b) člena 3(2);

(c) do ***12 500 000 000*** EUR za cilje iz točke (c) člena 3(2);

(d) do ***5 567 500 000*** EUR za cilje iz točke (d) člena 3(2);

(e) do 31 153 850 000 EUR za cilje iz točke (e) člena 3(2);

(ea) do 11 250 000 000 EUR za cilje iz točke (ea) člena 3(2).

PRILOGA II

Upravičena področja za operacije financiranja in naložbene operacije

Operacije financiranja in naložbene operacije, ki niso del sklopa za strateške evropske naložbe, lahko spadajo na eno ali več naslednjih področij:

Operacije financiranja in naložbene operacije v okviru sklopa za strateške evropske naložbe spadajo na področja iz točke (e) člena 7(1). Vključujejo lahko zlasti pomembne projekte skupnega evropskega interesa.

1. Razvoj energetskega sektorja v skladu s prednostnimi nalogami energetske unije, vključno z zanesljivo oskrbo z energijo, prehodom na čisto energijo ter zavezami iz agende za trajnostni razvoj do leta 2030 in Pariškega sporazuma o podnebnih spremembah, zlasti s:

   (a) širitvijo proizvodnje, dobave ali uporabe čiste in trajnostne energije iz obnovljivih ter drugih varnih in trajnostnih brezemisijskih in nizkoemisijskih virov energije in rešitev;

   (b) energijsko učinkovitostjo in prihranki energije (pri čemer se posebna pozornost nameni zmanjševanju povpraševanja z upravljanjem povpraševanja in prenovo stavb);

   (c) razvojem in posodobitvijo trajnostne energetske infrastrukture, med drugim predvsem na ravni prenosa in distribucije, s tehnologijami za shranjevanje, medsebojno povezanostjo električnih omrežij med državami članicami ter pametnimi omrežji, ter njeno nadgradnjo v pametno infrastrukturo;

   (d) razvojem inovativnih brezemisijskih in nizkoemisijskih sistemov za toplotno oskrbo in kombinirano proizvodnjo elektrike in toplote;

   (e) proizvodnjo in dobavo trajnostnih sintetičnih goriv iz obnovljivih/ogljično nevtralnih virov ter drugih varnih in trajnostnih brezemisijskih in nizkoemisijskih virov, biogoriv ter biomasnih in alternativnih goriv, vključno z gorivi za vse načine prevoza, v skladu s cilji Direktive (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta ([1]) ter

   (f) infrastrukturo za zajemanje in shranjevanje ogljika v industrijskih procesih, elektrarnah na biomaso in proizvodnih obratih na poti do energetskega prehoda.

2. Razvoj trajnostne in varne prometne infrastrukture, mobilnostnih rešitev, opreme in inovativnih tehnologij v skladu s prednostnimi nalogami Unije na področju prometa in zavezami, sprejetimi v skladu s Pariškim sporazumom o podnebnih spremembah, zlasti s:

   (a) projekti, ki podpirajo razvoj infrastrukture vseevropskega prometnega omrežja (TEN-T), vključno z vzdrževanjem in varnostjo infrastrukture, urbanimi vozlišči TEN-T, pomorskimi pristanišči in pristanišči na celinskih plovnih poteh, letališči, večmodalnimi terminali in njihovo povezavo z omrežji TEN-T, pa tudi telematskimi aplikacijami iz Uredbe (EU) št. 1315/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ([2]);

   (b) infrastrukturnimi projekti TEN-T, ki določajo uporabo vsaj dveh različnih načinov prevoza, zlasti večmodalnih tovornih terminalov in vozlišč potniškega prevoza;

   (c) projekti za pametno in trajnostno mobilnost v mestih, usmerjenimi v nizkoemisijske načine mestnega prevoza, vključno z rešitvami, ki zajemajo celinske plovne poti, in inovativnimi mobilnostnimi rešitvami, nediskriminatorno dostopnostjo, manjšim onesnaževanjem zraka in zmanjšanjem hrupa, manjšo porabo energije, mrežami pametnih mest, ohranjanjem in povečanjem stopnje varnosti ter zmanjšanjem števila nesreč, tudi za kolesarje in pešce;

([1]) Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (UL L 328, 21.12.2018, str. 82).

([2]) Uredba (EU) št. 1315/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o smernicah Unije za razvoj vseevropskega prometnega omrežja in razveljavitvi Sklepa št. 661/2010/EU (UL L 348, 20.12.2013, str. 1).

(d) podpiranjem obnove in naknadnega opremljanja prometnih mobilnih sredstev z namenom uvajanja rešitev za nizkoemisijsko in brezemisijsko mobilnost, vključno z uporabo alternativnih goriv za vozila pri vseh načinih prevoza;

(e) železniško infrastrukturo in drugimi železniškimi projekti, infrastrukturo za celinske plovne poti, projekti za množični prevoz ter pomorskimi pristanišči in pomorskimi avtocestami;

(f) infrastrukturo za alternativna goriva za vse načine prevoza, vključno z infrastrukturo za električno polnjenje;

(g) drugimi projekti za pametno in trajnostno mobilnost, usmerjenimi v:

(i) varnost v cestnem prometu;

(ii) dostopnost;

(iii) zmanjšanje emisij; ali

(iv) razvoj in uvajanje novih prometnih tehnologij in storitev, kot so storitve, ki se nanašajo na povezane in avtonomne načine prevoza in integrirane rešitve za izdajo vozovnic, ter

(h) projekti za vzdrževanje ali nadgradnjo obstoječe prometne infrastrukture, vključno z avtocestami v TEN-T, kjer je treba nadgraditi, ohraniti ali izboljšati varnost v cestnem prometu, razviti storitve inteligentnih prometnih sistemov ali zagotoviti celovitost in standarde infrastrukture ter razviti varna parkirišča in objekte, električne polnilne postaje in črpalke z alternativnimi gorivi.

3. Okolje in viri, zlasti v zvezi z:

(a) vodo, vključno z oskrbo s pitno vodo in sanitarnimi storitvami, ter omrežno učinkovitostjo, zmanjševanjem uhajanja, infrastrukturo za zbiranje in čiščenje odpadne vode, obalno infrastrukturo in drugo z vodo povezano zeleno infrastrukturo;

(b) infrastrukturo za ravnanje z odpadki;

(c) projekti in podjetji na področju ravnanja z okoljskimi viri in trajnostnih tehnologij;

(d) izboljšanjem in obnavljanjem ekosistemov ter s tem povezanih storitev, tudi z zelenimi in modrimi infrastrukturnimi projekti za obnovo narave in povečanje biotske raznovrstnosti;

(e) trajnostnim razvojem mest, podeželja in obalnih območij;

(f) ukrepi v zvezi s podnebnimi spremembami, prilagajanjem tem spremembam in njihovim blaženjem, vključno z zmanjševanjem tveganja naravnih nesreč;

(g) projekti in podjetji, ki izvajajo krožno gospodarstvo z vključevanjem vidikov učinkovite rabe virov v proizvodnjo in življenjski cikel izdelkov, vključno s trajnostno oskrbo s primarnimi in sekundarnimi surovinami;

(h) razogljičenjem in znatnim zmanjšanjem emisij energetsko intenzivne industrije, vključno s predstavljanjem in uvajanjem inovativnih nizkoemisijskih tehnologij;

(i) razogljičenjem energetske proizvodne in distribucijske verige s postopno opustitvijo uporabe premoga in nafte ter

(j) projekti, ki spodbujajo trajnostno kulturno dediščino.

4. Razvoj infrastrukture za digitalno povezljivost, zlasti s projekti, ki podpirajo uvedbo zelo visokozmogljivih digitalnih omrežij ali povezljivost 5G ali izboljšujejo digitalno povezljivost in dostop, zlasti na podeželju in v obrobnih regijah.

5. Raziskave, razvoj in inovacije, zlasti z:

   (a) raziskovalnimi in inovacijskimi projekti, ki prispevajo k ciljem programa Obzorje Evropa, vključno z raziskovalno infrastrukturo in podporo akademskim krogom;

   (b) projekti za podjetja, vključno z usposabljanjem ter spodbujanjem oblikovanja grozdov in poslovnih mrež;

   (c) predstavitvenimi projekti in programi ter vzpostavitvijo ustrezne infrastrukture, tehnologij in procesov;

   (d) skupnimi projekti na področju raziskav in inovacij, pri katerih sodelujejo akademski krogi, raziskovalne in inovacijske organizacije ter industrija, javno-zasebna partnerstva in organizacije civilne družbe;

   (e) prenosom znanja in tehnologije;

   (f) raziskavami na področju ključnih omogočitvenih tehnologij in njihove uporabe v industriji, vključno z novimi in naprednimi materiali ter

   (g) novimi učinkovitimi in dostopnimi zdravstvenimi izdelki, vključno s farmacevtskimi izdelki, medicinskimi pripomočki, diagnostičnimi pripomočki in zdravili za napredno zdravljenje, novimi antimikrobiki ter inovativnimi razvojnimi procesi, ki se izogibajo preizkusom na živalih.

6. Razvoj, uvajanje in razširjanje digitalnih tehnologij in storitev, predvsem tistih, ki prispevajo k ciljem programa Digitalna Evropa, zlasti z:

   (a) umetno inteligenco;

   (b) kvantno tehnologijo;

   (c) infrastrukturo za kibernetsko varnost in varnost omrežij;

   (d) internetom stvari;

   (e) blokovno verigo in drugimi tehnologijami razpršene evidence;

   (f) naprednimi digitalnimi znanji in spretnostmi;

   (g) robotiko in avtomatizacijo;

   (h) fotoniko ter

   (i) drugimi naprednimi digitalnimi tehnologijami in storitvami, ki prispevajo k digitalizaciji industrije Unije in vključevanju digitalnih tehnologij, storitev ter znanj in spretnosti v prometni sektor Unije.

7. Finančna podpora za subjekte z do 499 zaposlenimi, s posebnim poudarkom na malih in srednjih podjetjih in malih podjetjih s srednje veliko tržno kapitalizacijo, zlasti z:

   (a) zagotavljanjem obratnega kapitala in naložb;

   (b) zagotavljanjem financiranja za kritje tveganja od faze zagona dejavnosti do faze širitve, da bi zagotovili vodilno tehnološko vlogo v inovativnih in trajnostnih sektorjih, vključno z izboljšanjem njihove digitalizacijske in inovacijske zmogljivosti, ter da bi zagotovili njihovo svetovno konkurenčnost;

   (c) zagotavljanjem financiranja za nakup podjetja s strani zaposlenih ali njihovo udeležbo v lastništvu podjetja.

8. Kulturni in ustvarjalni sektor, kulturna dediščina, mediji, avdiovizualni sektor, novinarstvo in tisk, med drugim predvsem z razvojem novih tehnologij, uporabo digitalnih tehnologij in tehnološkim upravljanjem pravic intelektualne lastnine.

9. Turizem.

petek, 13. november 2020

10. Sanacija industrijskih območij (tudi kontaminiranih) in njihova obnova za trajnostno uporabo.

11. Trajnostno kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo, akvakultura in drugi elementi širšega trajnostnega biogospodarstva.

12. Socialne naložbe, vključno s tistimi, ki podpirajo izvajanje evropskega stebra socialnih pravic, zlasti prek:

(a) mikrofinanciranja, etičnega financiranja, financiranja socialnih podjetij in socialnega gospodarstva;

(b) povpraševanja po znanjih in spretnostih ter njihove ponudbe;

(c) izobraževanja, usposabljanja in s tem povezanih storitev, tudi za odrasle;

(d) socialne infrastrukture, zlasti:

(i) vključujočega in vsem dostopnega izobraževanja in usposabljanja, vključno z vzgojo in varstvom v zgodnjem otroštvu ter z njimi povezanimi izobraževalno infrastrukturo in ustanovami, alternativnim varstvom otrok, študentskimi stanovanji in digitalno opremo;

(ii) cenovno dostopnih socialnih stanovanj; ([3])

(iii) zdravstvene oskrbe in dolgoročne nege, vključno s klinikami, bolnišnicami, primarno oskrbo, storitvami na domu in oskrbo v skupnosti;

(e) socialnih inovacij, vključno z inovativnimi socialnimi rešitvami in shemami za spodbujanje socialnih učinkov in rezultatov na področjih iz točke 12;

(f) kulturnih dejavnosti s socialnim ciljem;

(g) ukrepov za spodbujanje enakosti spolov;

(h) vključevanja ranljivih oseb, tudi državljanov tretjih držav;

(i) inovativnih zdravstvenih rešitev, vključno z e-zdravjem, zdravstvenimi storitvami in novimi modeli oskrbe;

(j) vključevanja invalidov in urejanja dostopnosti zanje.

13. Razvoj obrambne industrije za prispevanje k strateški avtonomnosti Unije, zlasti s podporo:

(a) dobavni verigi obrambne industrije Unije, zlasti s finančno podporo malim in srednjim podjetjem in podjetjem s srednje veliko tržno kapitalizacijo;

(b) podjetjem, ki sodelujejo pri projektih za disruptivne inovacije v obrambnem sektorju in s tem tesno povezanih tehnologijah z dvojno rabo;

(c) dobavni verigi obrambnega sektorja pri sodelovanju v skupnih raziskovalnih in razvojnih projektih na področju obrambe, vključno s tistimi, ki jih podpira evropski obrambni sklad;

(d) infrastrukturi za raziskave in usposabljanje na področju obrambe.

14. Vesolje, zlasti v zvezi z razvojem vesoljskega sektorja v skladu s cilji vesoljske strategije:

(a) čim bolj povečati koristi za družbo in gospodarstvo Unije;

(b) spodbujati konkurenčnost vesoljskih sistemov in tehnologij, zlasti za odpravljanje nezanesljivosti dobavnih verig;

(c) podpirati vesoljsko podjetništvo, vključno z razvojem nižje v verigi;

([3]) Cenovno dostopna socialna stanovanja so tista, ki so namenjena prikrajšanim osebam ali skupinam z manj socialnimi ugodnostmi, ki se zaradi omejene plačilne sposobnosti spopadajo z resno stanovanjsko prikrajšanostjo ali ne morejo pridobiti stanovanja pod tržnimi pogoji.

(d) spodbujati avtonomnost Unije pri varnem dostopu do vesolja, vključno z vidiki dvojne rabe.

15. Morja in oceani, in sicer z razvojem projektov in podjetij na področju modrega gospodarstva ter načel financiranja trajnostnega modrega gospodarstva, zlasti prek pomorskega podjetništva in industrije, morskih obnovljivih virov energije in krožnega gospodarstva.

PRILOGA III

Ključni kazalniki smotrnosti

1. Obseg financiranja, ki se podpira iz sklada InvestEU (razčlenjeno po sklopih politike)

   1.1 Obseg podpisanih operacij

   1.2 Mobilizirane naložbe

   1.3 Znesek mobiliziranih zasebnih finančnih sredstev

   1.4 Doseženi učinek finančnega vzvoda in multiplikacijski učinek

2. Geografska pokritost financiranja, ki se podpira iz sklada InvestEU (razčlenjeno po sklopih politike, državah in regijah na ravni 2 skupne klasifikacije statističnih teritorialnih enot (NUTS))

   2.1 Število držav (držav članic in tretjih držav), ki jih zajemajo operacije

   2.2 Število regij, ki jih zajemajo operacije

   2.3 Obseg operacij na državo (državo članico in tretjo državo) in regijo

3. Učinek financiranja iz sklada InvestEU

   3.1 Število ustvarjenih ali podprtih delovnih mest

   3.2 Naložbe v podporo podnebnim ciljem, po potrebi razčlenjene po sklopih politike

   3.3 Naložbe v podporo digitalizaciji

   3.4 Naložbe v podporo industrijski tranziciji

4. Trajnostna infrastruktura

   4.1 Energija: nameščene dodatne zmogljivosti za proizvodnjo energije iz obnovljivih ter drugih varnih in trajnostnih brezemisijskih in nizkoemisijskih virov (v megavatih (MW))

   4.2 Energija: število gospodinjstev ter javnih in poslovnih objektov z boljšim razredom energijske porabe

   4.3 Energija: ocenjeni prihranek energije zaradi projektov (v kilovaturah (kWh))

   4.4 Energija: zmanjšanje/preprečitev letnih emisij toplogrednih plinov v tonah ekvivalenta ogljikovega dioksida

   4.5 Energija: obseg naložb v razvoj in posodobitev trajnostne energetske infrastrukture ter njeno nadgradnjo v pametno infrastrukturo

   4.6 Digitalno: Dodatna gospodinjstva, podjetja ali javne stavbe s širokopasovnim dostopom s hitrostjo vsaj 100 Mb/s, ki jo je mogoče nadgraditi v gigabitno hitrost, ali število ustvarjenih vstopnih točk za brezžično povezavo

   4.7 Promet: mobilizirane naložbe, predvsem v TEN-T

   — število projektov za čezmejne in manjkajoče povezave (vključno s projekti v zvezi z urbanimi vozlišči, regionalnimi čezmejnimi železniškimi povezavami, multimodalnimi platformami, pomorskimi pristanišči, pristanišči na celinskih plovnih poteh, povezavami do letališč in železniško-cestnimi terminali jedrnega in celovitega omrežja TEN-T)

   — število projektov, ki prispevajo k digitalizaciji prometa, zlasti z uvedbo evropskega sistema za upravljanje železniškega prometa (ERTMS), rečnega informacijskega sistema (RIS), inteligentnega prometnega sistema (ITS), sistema spremljanja in obveščanja za ladijski promet (VTMIS)/e-pomorskih storitev ter raziskav o upravljanju zračnega prometa v okviru enotnega evropskega neba (SESAR)

— število zgrajenih ali nadgrajenih točk za oskrbo z alternativnimi gorivi

— število projektov, ki prispevajo k varnosti prometa

4.8 Okolje: naložbe, ki prispevajo k izvajanju načrtov in programov, kot jih zahteva pravni red Unije na področju okolja, kar zadeva kakovost zraka, vodo, odpadke in naravo

5. Raziskave, inovacije in digitalizacija

5.1 Prispevek k cilju, da bi se v raziskave, razvoj in inovacije vložilo 3 % bruto domačega proizvoda (BDP) Unije

5.2 Število podprtih podjetij (po velikosti), ki izvajajo raziskovalne in inovacijske projekte

6. Mala in srednja podjetja

6.1 Število podprtih podjetij po velikosti (mikro-, mala in srednja podjetja ter mala podjetja s srednjo tržno kapitalizacijo)

6.2 Število podprtih podjetij po fazah razvoja (zgodnja, rast/širitev)

6.3 Število podprtih podjetij po državah članicah in regijah na ravni NUTS 2

6.4 Število podprtih podjetij po sektorjih (po kodi statistične klasifikacije gospodarskih dejavnosti v Evropski uniji (NACE))

6.5 Delež obsega naložb v sklopu politike za mala in srednja podjetja, usmerjen v mala in srednja podjetja

7. Socialne naložbe ter znanja in spretnosti

7.1 Socialna infrastruktura: zmogljivost in dostop do podprte socialne infrastrukture po sektorjih: nastanitev, izobraževanje, zdravstvo, drugo

7.2 Mikrofinanciranje in financiranje socialnih podjetij: število prejemnikov mikrofinanciranja in podprtih socialnih podjetij

7.3 Znanja in spretnosti: število posameznikov, ki so pridobili nova znanja in spretnosti ali so bila njihova znanja in spretnosti priznana in potrjena: kvalifikacije, pridobljene s formalnim izobraževanjem ali usposabljanjem

8. Strateške evropske naložbe

8.1 Število in obseg operacij, ki prispevajo k zagotavljanju kritične infrastrukture, razčlenjenih po fizični ***in navidezni*** infrastrukturi ter po potrebi po z njo povezanem blagu in storitvah

8.2 Dodatna zmogljivost kritične infrastrukture, po potrebi razčlenjena po področjih

8.3 Število in obseg operacij, ki prispevajo k ***raziskavam in*** razvoju kritičnih tehnologij in virov za varnost Unije in njenih držav članic ter blaga z dvojno rabo

8.4 Število podprtih podjetij (po velikosti), ki razvijajo in izdelujejo kritične tehnologije in vire za varnost Unije in njenih držav članic ter blago z dvojno rabo

8.4a Število grozdov in vozlišč za digitalne inovacije, podprtih za ustvarjanje sinergije med podjetji

8.5 Število in obseg operacij, ki prispevajo k dobavi, proizvodnji in skladiščenju kritičnih virov – ***razen če so omejeni z obstoječimi pravnimi zahtevami*** –, vključno s kritičnimi zdravstvenimi zalogami

8.6 Dodatni kritični viri, vključno s kritičnimi zdravstvenimi zalogami, pri katerih se podpirajo dobava, proizvodnja in skladiščenje, po potrebi po vrsti vira

8.7 Število in obseg operacij, ki podpirajo ključne omogočitvene in digitalne tehnologije, ki so strateškega pomena za industrijsko prihodnost Unije

petek, 13. november 2020

8.7a Število in obseg operacij, ki podjetjem, zlasti malim in srednjim, pomagajo digitalizirati poslovanje in povečati odpornost njihovih vrednostnih verig in poslovnih modelov

8.7b Število zagonskih podjetij, ki so prejela podporo sklada InvestEU, število in obseg operacij za spodbujanje podjetništva

8.7c Število in obseg operacij, ki prispevajo k zmanjševanju emisij toplogrednih plinov v skladu s podnebnimi cilji Unije

8.7d Število primerov sodelovanja Evropskega svetovalnega vozlišča za naložbe v regijah in državah članicah brez pomembnih izkušenj na področju zagona in razvoja projektov ter v industrijskih sektorjih, v katere se premalo vlaga in ki v preteklosti niso imeli koristi od naložbenih instrumentov Unije

8.7e Povečanje obsega naložb zasebnega in tveganega kapitala v povezane projekte

8.7f Regionalna in nacionalna širina, ki kaže, da so države članice in regije, ki so imele koristi, enakomerno porazdeljene po ozemlju Unije in da koristi niso osredotočene na omejeno število držav članic ali regij

petek, 13. november 2020

PRILOGA IV

Program InvestEU – predhodni instrumenti

A. Lastniški instrumenti

— Evropska tehnološka pomoč (ETF98): Sklep Sveta 98/347/ES z dne 19. maja 1998 o ukrepih finančne pomoči za mala in srednja podjetja (MSP), ki so inovativna in ustvarjajo nova delovna mesta – pobuda za rast in delovna mesta (UL L 155, 29.5.1998, str. 43).

— Pilotni projekt za prenos tehnologij: Sklep Komisije o sprejetju odločitve o dopolnilnem financiranju glede financiranja ukrepov dejavnosti „notranjega trga blaga in sektorskih politik“ generalnega direktorata za podjetništvo in industrijo za leto 2007 ter sprejetju okvirnega sklepa o financiranju pripravljalnega ukrepa „prevzem vloge EU v globaliziranem svetu“ in štirih pilotnih projektov „Erasmus za mlade podjetnike“, „ukrepi za spodbujanje sodelovanja in partnerstev med mikro-, malimi in srednjimi podjetji“, „prenos tehnologije“ in „evropske destinacije odličnosti“ generalnega direktorata za podjetništvo in industrijo za leto 2007.

— Evropska tehnološka pomoč (ETF01): Odločba Sveta 2000/819/ES z dne 20. decembra 2000 o večletnem programu za podjetja in podjetništvo ter zlasti za mala in srednja podjetja (MSP) (2001–2005) (UL L 333, 29.12.2000, str. 84).

— Pomoč za hitro rastoča in inovativna mala in srednja podjetja iz okvirnega programa za konkurenčnost in inovativnost: Sklep št. 1639/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 2006 o ustanovitvi Okvirnega programa za konkurenčnost in inovativnost (2007–2013) (UL L 310, 9.11.2006, str. 15).

— Instrument za povezovanje Evrope (IPE): Uredba (EU) št. 1316/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi Instrumenta za povezovanje Evrope, spremembi Uredbe (EU) št. 913/2010 in razveljavitvi uredb (ES) št. 680/2007 in (ES) št. 67/2010 (UL L 348, 20.12.2013, str. 129), kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) 2015/1017 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. junija 2015 o Evropskem skladu za strateške naložbe, Evropskem svetovalnem vozlišču za naložbe in Evropskem portalu naložbenih projektov ter o spremembi uredb (EU) št. 1291/2013 in (EU) št. 1316/2013 – Evropski sklad za strateške naložbe (UL L 169, 1.7.2015, str. 1).

— Kapitalski instrument za rast v programu COSME (COSME EFG): Uredba (EU) št. 1287/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi Programa za konkurenčnost podjetij ter mala in srednja podjetja (COSME) (2014–2020) in o razveljavitvi Sklepa št. 1639/2006/ES (UL L 347, 20.12.2013, str. 33).

— Kapitalski instrument InnovFin Equity:

  — Uredba (EU) št. 1291/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije (2014–2020) – Obzorje 2020 in razveljavitvi Sklepa št. 1982/2006/ES (UL L 347, 20.12.2013, str. 104).

  — Uredba (EU) št. 1290/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o pravilih za sodelovanje v okvirnem programu za raziskave in inovacije (2014–2020) – Obzorje 2020 ter za razširjanje njegovih rezultatov in o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1906/2006 (UL L 347, 20.12.2013, str. 81).

  — Sklep Sveta 2013/743/EU z dne 3. decembra 2013 o vzpostavitvi posebnega programa za izvajanje okvirnega programa za raziskave in inovacije (2014–2020) – Obzorje 2020 in razveljavitvi odločb 2006/971/ES, 2006/972/ES, 2006/973/ES, 2006/974/ES in 2006/975/ES (UL L 347, 20.12.2013, str. 965).

petek, 13. november 2020

— Sklop naložb za krepitev zmogljivosti EaSI: Uredba (EU) št. 1296/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o Programu Evropske unije za zaposlovanje in socialne inovacije („EaSI“) in spremembi Sklepa št. 283/2010/EU o ustanovitvi Evropskega mikrofinančnega instrumenta Progress za zaposlovanje in socialno vključenost (UL L 347, 20.12.2013, str. 238).

B. Jamstveni instrumenti:

— Jamstvena shema za mala in srednja podjetja ‘98 (SMEG98): Sklep Sveta 98/347/ES z dne 19. maja 1998 o ukrepih finančne pomoči za mala in srednja podjetja (MSP), ki so inovativna in ustvarjajo nova delovna mesta – pobuda za rast in delovna mesta (UL L 155, 29.5.1998, str. 43).

— Jamstvena shema za mala in srednja podjetja ‘01: Odločba Sveta 2000/819/ES z dne 20. decembra 2000 o večletnem programu za podjetja in podjetništvo ter zlasti za mala in srednja podjetja (MSP) (2001–2005) (UL L 333, 29.12.2000, str. 84).

— Jamstvena shema za mala in srednja podjetja ‘07 iz okvirnega programa za konkurenčnost in inovativnost: Sklep št. 1639/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 2006 o ustanovitvi Okvirnega programa za konkurenčnost in inovativnost (2007–2013) (UL L 310, 9.11.2006, str. 15).

— Evropski mikrofinančni instrument Progress – Jamstvo (EPMF-G): Sklep št. 283/2010/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. marca 2010 o ustanovitvi Evropskega mikrofinančnega instrumenta Progress za zaposlovanje in socialno vključenost (UL L 87, 7.4.2010, str. 1).

— Instrument za porazdelitev tveganja (RSI) iz Sklada za financiranje na osnovi delitve tveganja:

  — Sklep št. 1982/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o Sedmem okvirnem programu Evropske skupnosti za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti (2007–2013) Izjave Komisije (UL L 412, 30.12.2006, str. 1).

  — Odločba Sveta 2006/971/ES z dne 19. decembra 2006 o posebnem programu „Sodelovanje“ za izvajanje Sedmega okvirnega programa Evropske skupnosti za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti (2007–2013) (UL L 400, 30.12.2006, str. 86).

  — Odločba Sveta 2006/974/ES z dne 19. decembra 2006 o posebnem programu Zmogljivosti za izvajanje Sedmega okvirnega programa Evropske skupnosti za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti (2007–2013) (UL L 400, 30.12.2006, str. 299).

— Jamstveni instrument EaSI: Uredba (EU) št. 1296/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o Programu Evropske unije za zaposlovanje in socialne inovacije („EaSI“) in spremembi Sklepa št. 283/2010/EU o ustanovitvi Evropskega mikrofinančnega instrumenta Progress za zaposlovanje in socialno vključenost (UL L 347, 20.12.2013, str. 238).

— Jamstvena shema za posojila iz programa COSME (COSME LGF): Uredba (EU) št. 1287/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi Programa za konkurenčnost podjetij ter mala in srednja podjetja (COSME) (2014–2020) in o razveljavitvi Sklepa št. 1639/2006/ES (UL L 347, 20.12.2013, str. 33).

— Storitev za posojila in jamstva za raziskave in inovacije InnovFin Debt:

  — Uredba (EU) št. 1290/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o pravilih za sodelovanje v okvirnem programu za raziskave in inovacije (2014–2020) – Obzorje 2020 ter za razširjanje njegovih rezultatov in o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1906/2006 (UL L 347, 20.12.2013, str. 81).

  — Uredba (EU) št. 1291/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije (2014–2020) – Obzorje 2020 in razveljavitvi Sklepa št. 1982/2006/ES (UL L 347, 20.12.2013, str. 104).

— Sklep Sveta 2013/743/EU z dne 3. decembra 2013 o vzpostavitvi posebnega programa za izvajanje okvirnega programa za raziskave in inovacije (2014–2020) – Obzorje 2020 in razveljavitvi odločb 2006/971/ES, 2006/972/ES, 2006/973/ES, 2006/974/ES in 2006/975/ES (UL L 347, 20.12.2013, str. 965).

— Jamstveni instrument za kulturne in ustvarjalne sektorje (CCS GF): Uredba (EU) št. 1295/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o uvedbi programa Ustvarjalna Evropa (2014–2020) in razveljavitvi sklepov št. 1718/2006/ES, št. 1855/2006/ES in št. 1041/2009/ES (UL L 347, 20.12.2013, str. 221).

— Jamstvena shema za študentska posojila (SLGF): Uredba (EU) št. 1288/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o uvedbi programa „Erasmus+“: program Unije za izobraževanje, usposabljanje, mladino in šport, ter o razveljavitvi sklepov št. 1719/2006/ES, št. 1720/2006/ES in št. 1298/2008/ES (UL L 347, 20.12.2013, str. 50).

— Instrument zasebnega financiranja za energijsko učinkovitost (PF4EE): Uredba (EU) št. 1293/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi programa za okolje in podnebne ukrepe (LIFE) in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 614/2007 (UL L 347, 20.12.2013, str. 185).

C. Instrumenti za porazdelitev tveganja

— Sklad za financiranje na osnovi delitve tveganja (RSFF): Sklep št. 1982/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o Sedmem okvirnem programu Evropske skupnosti za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti (2007–2013) Izjave Komisije (UL L 412, 30.12.2006, str. 1).

— InnovFin:

  — Uredba (EU) št. 1291/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije (2014–2020) – Obzorje 2020 in razveljavitvi Sklepa št. 1982/2006/ES (UL L 347, 20.12.2013, str. 104).

  — Uredba (EU) št. 1290/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o pravilih za sodelovanje v okvirnem programu za raziskave in inovacije (2014–2020) – Obzorje 2020 ter za razširjanje njegovih rezultatov in o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1906/2006 (UL L 347, 20.12.2013, str. 81).

— Dolžniški instrument instrumenta za povezovanje Evrope (CEF DI): Uredba (EU) št. 1316/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi Instrumenta za povezovanje Evrope, spremembi Uredbe (EU) št. 913/2010 in razveljavitvi uredb (ES) št. 680/2007 in (ES) št. 67/2010 (UL L 348, 20.12.2013, str. 129).

— Finančni mehanizem za naravni kapital (NCFF): Uredba (EU) št. 1293/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi programa za okolje in podnebne ukrepe (LIFE) in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 614/2007 (UL L 347, 20.12.2013, str. 185).

D. Namenski naložbeni nosilci

— Evropski mikrofinančni instrument Progress – Fonds Commun de Placements – fonds d'investissements spécialisés (EPMF FCP-FIS): Sklep št. 283/2010/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. marca 2010 o ustanovitvi Evropskega mikrofinančnega instrumenta Progress za zaposlovanje in socialno vključenost (UL L 87, 7.4.2010, str. 1).

— Sklad Marguerite:

  — Uredba (ES) št. 680/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2007 o določitvi splošnih pravil za dodelitev finančne pomoči Skupnosti na področju vseevropskih prometnih in energetskih omrežij (UL L 162, 22.6.2007, str. 1).

  — Sklep Komisije z dne 25. februarja 2010 o sodelovanju Evropske unije v Evropskem skladu 2020 za energetiko, podnebne spremembe in infrastrukturo (sklad Marguerite).

— Evropski sklad za energijsko učinkovitost (EEEF): Uredba (EU) št. 1233/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 2010 o spremembah Uredbe (ES) št. 663/2009 o vzpostavitvi programa za podporo oživitvi gospodarstva z dodelitvijo finančne pomoči Skupnosti energetskim projektom (UL L 346, 30.12.2010, str. 5).

petek, 13. november 2020

PRILOGA V

Nedelovanje trga, neoptimalne naložbene okoliščine, dodatnost in izključene dejavnosti

A. Nedelovanje trga, neoptimalne naložbene okoliščine in dodatnost

Jamstvo EU v skladu s členom 209 finančne uredbe odpravlja nedelovanje trga ali neoptimalne naložbene okoliščine (točka (a) člena 209(2)) ter dosega dodatnost s tem, da preprečuje nadomeščanje morebitne podpore in naložb iz drugih javnih ali zasebnih virov (točka (b) člena 209(2)).

Da bi izpolnili zahteve iz točk (a) in (b) člena 209(2) finančne uredbe, operacije financiranja in naložbene operacije, deležne jamstva EU, izpolnjujejo naslednje zahteve iz spodnjih točk 1 in 2:

1. Nedelovanje trga in neoptimalne naložbene okoliščine

Za odpravo nedelovanja trga ali neoptimalnih naložbenih okoliščin iz točke (a) člena 209(2) finančne uredbe imajo naložbe, na katere se nanašajo operacije financiranja in naložbene operacije, eno od naslednjih značilnosti:

(a) družbeno korist, za katero izvajalec ali podjetje ne more pridobiti zadostnih finančnih koristi (na primer izobraževanje ter znanja in spretnosti, zdravstveno varstvo in dostopnost, varnost in obramba ter infrastruktura, ki je na voljo brezplačno ali za zanemarljiv znesek);

(b) zunanje dejavnike, ki jih izvajalec ali podjetje v splošnem ne zmore internalizirati, na primer naložbe v raziskave in razvoj, energijska učinkovitost ter varstvo podnebja ali okolja;

(c) asimetričnost informacij, zlasti v primeru malih in srednjih podjetij in malih podjetij s srednje veliko tržno kapitalizacijo, vključno z višjo stopnjo tveganja za podjetja v zgodnji fazi, podjetja s pretežno neopredmetenimi sredstvi ali nezadostnim zavarovanjem ter podjetja, ki se osredotočajo na bolj tvegane dejavnosti;

(d) čezmejne infrastrukturne projekte in s tem povezane storitve ali sklade s čezmejnimi naložbami za preseganje razdrobljenosti notranjega trga ter izboljšanje usklajevanja na notranjem trgu;

(e) izpostavljenost višji stopnji tveganja v nekaterih sektorjih, državah ali regijah, ki presega stopnjo, ki so jo zasebni finančni udeleženci zmožni ali pripravljeni sprejeti, vključno s primeri, kadar naložba zaradi svoje novosti ali tveganj, povezanih z inovacijami ali nepreizkušeno tehnologijo, ne bi bila opravljena oziroma ne bi bila opravljena v enakem obsegu;

(f) v primeru podpore operacijam financiranja in naložbenim operacijam v okviru sklopa za strateške evropske naložbe subjekti, ki imajo sedež ali delujejo v Uniji, ne bi opravili naložbe oziroma je ne bi opravili v enakem obsegu s tržnim financiranjem zaradi težav pri internalizaciji koristi, ki jih prinaša evropski strateški interes;

(g) nove ali zapletene primere nedelovanja trga ali neoptimalnih naložbenih okoliščin v skladu s točko (a)(iii) člena 8(1) te uredbe.

2. Dodatnost

Operacije financiranja in naložbene operacije izpolnjujejo oba vidika dodatnosti iz točke (b) člena 209(2) finančne uredbe. To pomeni, da z drugimi javnimi ali zasebnimi viri operacije brez podpore sklada InvestEU ne bi bile izvedene oziroma ne bi bile izvedene v enakem obsegu. Za namene te uredbe torej velja, da morajo operacije financiranja in naložbene operacije izpolnjevati naslednji merili:

(1) da bi se lahko štelo, da sklad InvestEU zagotavlja dodatnost k zasebnim virom iz točke (b) člena 209(2) finančne uredbe, sklad podpira operacije financiranja in naložbene operacije izvajalskih partnerjev s tem, da se usmerja v naložbe, ki zaradi svojih značilnosti (družbene koristi, zunanjih dejavnikov, asimetričnosti informacij, pomislekov v zvezi s socialno-ekonomsko kohezijo in drugih) niso zmožne ustvariti zadostnega finančnega donosa na tržni ravni ali pa veljajo za preveč tvegane (v primerjavi s stopnjo tveganja, ki so jo pripravljeni sprejeti ustrezni zasebni subjekti). Zaradi teh značilnosti te operacije financiranja in naložbene operacije ne morejo dostopati do tržnega financiranja pod razumnimi pogoji v smislu cen, zahtev glede zavarovanja, vrste financiranja, zapadlosti odobrenega financiranja ali drugih pogojev, prav tako pa v Uniji brez javne podpore sploh ne bi bile opravljene oziroma ne bi bile opravljene v enakem obsegu;

(2) da bi se lahko štelo, da sklad InvestEU zagotavlja dodatnost k obstoječi podpori iz drugih javnih virov iz točke (b) člena 209(2) finančne uredbe, sklad podpira le operacije financiranja in naložbene operacije, za katere veljata naslednja pogoja:

(a) izvajalski partner brez podpore sklada InvestEU operacij financiranja ali naložbenih operacij ne bi izvedel oziroma jih ne bi izvedel v enakem obsegu ter

(b) operacije financiranja ali naložbene operacije se v Uniji z drugimi obstoječimi javnimi instrumenti, kot so finančni instrumenti v okviru deljenega upravljanja, ki delujejo na regionalni in nacionalni ravni, ne bi izvedle oziroma se ne bi izvedle v enakem obsegu, čeprav mora biti mogoča dopolnilna uporaba sklada InvestEU in drugih javnih virov, zlasti kadar lahko prinesejo dodano vrednost Unije in kadar je mogoče optimizirati uporabo javnih virov za učinkovito dosego ciljev politike;

(3) tudi za operacije financiranja in naložbene operacije v okviru sklopa za strateške evropske naložbe se lahko šteje, da zagotavljajo dodatnost, kadar jih drugi zasebni in javni subjekti, ki imajo sedež ali delujejo v Uniji, brez podpore sklada InvestEU ne bi izvedli oziroma jih ne bi izvedli v enakem obsegu.

Kot dokaz, da so operacije financiranja in naložbene operacije, deležne jamstva EU, dodatne k obstoječi tržni in drugi javni podpori, izvajalski partnerji posredujejo informacije, ki dokazujejo vsaj eno od naslednjih značilnosti:

(a) podporo, ki se zagotavlja prek podrejenega položaja v odnosu do drugih javnih ali zasebnih posojilodajalcev ali v strukturi financiranja;

(b) podporo, ki se zagotavlja prek lastniškega ali navideznega lastniškega kapitala ali prek dolga z dolgo zapadlostjo, cenami, zahtevami glede zavarovanja ali drugimi pogoji, ki na trgu ali pri drugih javnih virih niso na voljo v zadostnem obsegu;

(c) podporo operacijam z višjim profilom tveganja od tveganja, ki ga praviloma sprejmejo izvajalski partnerji pri lastnih standardnih dejavnostih, ali podporo izvajalskim partnerjem, pri katerih bi podpora tem operacijam presegla njihove zmogljivosti;

(d) udeležbo pri mehanizmih za delitev tveganja, usmerjenih v področja politike, ki izvajalskega partnerja izpostavljajo višjim stopnjam tveganja od stopnje, ki jo izvajalski partner sprejme sicer ali ki so jo zmožni ali pripravljeni sprejeti zasebni finančni udeleženci;

(e) podporo, ki pritegne dodatna zasebna ali javna sredstva in dopolnjuje druge zasebne in poslovne vire, zlasti sredstva razredov vlagateljev ali institucionalnih vlagateljev, ki sicer niso naklonjeni tveganjem, zaradi sporočilnega učinka podpore, ki se zagotavlja iz sklada InvestEU;

(f) podporo, ki se zagotavlja prek finančnih produktov, ki v ciljnih državah ali regijah zaradi manjkajočih, nerazvitih ali nepopolnih trgov niso na voljo oziroma se ne ponujajo v zadostnem obsegu.

Pri posrednih operacijah financiranja in naložbenih operacijah, zlasti za podporo malih in srednjih podjetij, se dodatnost preveri na ravni posrednika, ne na ravni končnega prejemnika sredstev. Šteje se, da je dodatnost zagotovljena, kadar sklad InvestEU podpre finančnega posrednika pri vzpostavitvi novega portfelja z višjo stopnjo tveganja ali pri povečanju obsega dejavnosti, pri katerih je tveganje že visoko v primerjavi s stopnjo tveganja, ki so jo zasebni in javni finančni udeleženci trenutno zmožni ali pripravljeni sprejeti v ciljnih državah ali regijah.

Jamstvo EU se ne odobri v podporo operacijam refinanciranja (na primer nadomestitvi obstoječih posojilnih pogodb ali drugih oblik finančne podpore za projekte, ki so že delno ali v celoti uresničeni), razen v posebnih izjemnih in ustrezno utemeljenih okoliščinah, v katerih se dokaže, da bo operacija z jamstvom EU omogočila novo naložbo na upravičenem področju za operacije financiranja in naložbene operacije iz Priloge II v znesku, ki je dodaten k običajnemu obsegu dejavnosti izvajalskega partnerja ali finančnega posrednika ter vsaj enakovreden znesku operacije, ki izpolnjuje merila za upravičenost iz te uredbe. Te operacije refinanciranja izpolnjujejo zahteve iz oddelka A te priloge glede nedelovanja trga, neoptimalnih naložbenih okoliščin in dodatnosti.

B. Izključene dejavnosti

Sklad InvestEU ne podpira:

(1) dejavnosti, ki omejujejo individualne pravice in svoboščine ali kršijo človekove pravice;

(2) na področju obrambnih dejavnosti: uporabe, razvoja ali proizvodnje proizvodov in tehnologij, ki jih prepoveduje veljavno mednarodno pravo;

(3) s tobakom povezanih proizvodov in dejavnosti (proizvodnje, distribucije, predelave in trgovine);

(4) dejavnosti, ki so izključene iz financiranja v skladu s členom [X] uredbe [o programu Obzorje Evropa] ([1]): raziskav o kloniranju človeka za reproduktivne namene, dejavnosti za namene spreminjanja genske dediščine človeka, s katerimi bi lahko te spremembe postale dedne, in dejavnosti za namene ustvarjanja človeških zarodkov izključno za raziskovalne namene ali za namen pridobivanja matičnih celic, vključno s prenosom jedra somatske celice;

(5) iger na srečo (proizvodnje, gradnje, distribucije, obdelave, trgovine ali dejavnosti, ki so povezane s programsko opremo);

(6) trgovine z ljudmi za namene spolnega izkoriščanja ter s tem povezane infrastrukture, storitev in medijev;

(7) dejavnosti, pri katerih se žive živali uporabljajo v poskusne in znanstvene namene, če ni mogoče zagotoviti skladnosti z Evropsko konvencijo za zaščito vretenčarjev, ki se uporabljajo v poskusne in druge znanstvene namene ([2]);

(8) dejavnosti razvoja nepremičnin, na primer dejavnosti, katerih edini namen je obnova in ponujanje v zakup ali ponovna prodaja obstoječih stavb ter gradnja novih projektov; kljub temu pa so upravičene dejavnosti v nepremičninskem sektorju, ki so povezane s specifičnimi cilji programa InvestEU, opredeljenimi v členu 3(2), ter z upravičenimi področji za operacije financiranja in naložbene operacije iz Priloge II, na primer naložbe v projekte energijske učinkovitosti ali socialna stanovanja;

(9) finančnih dejavnosti, na primer nakupa finančnih instrumentov ali trgovanja z njimi. Izključene so predvsem dejavnosti, usmerjene v odkup ali nadomestni kapital za namene odprodaje premoženja podjetij;

(10) dejavnosti, ki so prepovedane z veljavno nacionalno zakonodajo;

(11) razgradnje, obratovanja, adaptacije ali gradnje jedrskih elektrarn;

(12) naložb, povezanih z rudarstvom ali ekstrakcijo, predelavo, distribucijo, skladiščenjem ali izgorevanjem trdnih fosilnih goriv in nafte, pa tudi naložb v zvezi z ekstrakcijo plina. Ta izključitev ne velja za:

   (a) projekte, za katere ni primerne alternativne tehnologije;

   (b) projekte v zvezi s preprečevanjem in nadzorovanjem onesnaževanja;

   (c) projekte, pri katerih se uporabljajo naprave za zajemanje in shranjevanje ogljika ali za zajemanje in uporabo ogljika; industrijske ali raziskovalne projekte, s katerimi se glede na veljavne referenčne vrednosti sistema EU za trgovanje z emisijami občutno zmanjšajo emisije toplogrednih plinov;

([1]) Člen 14 predloga UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje Evropa ter o določitvi pravil za sodelovanje in razširjanje njegovih rezultatov (2018/0224(COD)).

([2]) UL L 222, 24.8.1999, str. 31.

(13) naložb v obrate za odlaganje odpadkov na odlagališča. Ta izključitev ne velja za naložbe v:

(a) odlagališča na kraju samem, ki so stranski element industrijskega ali rudarskega naložbenega projekta, pri katerih je odlaganje odpadkov dokazano edina smiselna možnost za ravnanje z industrijskimi oziroma rudarskimi odpadki, nastalimi pri sami dejavnosti;

(b) obstoječa odlagališča za zagotovitev izkoriščanja deponijskega plina ter spodbujanje rudarjenja na odlagališčih in predelave rudarskih odpadkov;

(14) naložb v obrate za mehansko-biološko obdelavo. Ta izključitev ne velja za naložbe, s katerimi bi obstoječe obrate za mehansko-biološko obdelavo naknadno predelali, tako da bi bilo mogoče iz odpadkov pridobivati energijo ali reciklirati ločene odpadke, na primer za kompostiranje in anaerobno razgradnjo;

(15) naložb v sežigalnice za obdelavo odpadkov. Ta izključitev ne velja za naložbe v:

(a) obrate, namenjene izključno obdelavi nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati;

(b) obstoječe obrate, kadar so naložbe namenjene povečanju energijske učinkovitosti, zajemanju izpušnih plinov za shranjevanje ali uporabo ali pridobivanju snovi iz pepela, če te naložbe ne omogočijo povečanja zmogljivosti obrata za predelavo odpadkov.

Izvajalski partnerji so še naprej odgovorni za zagotavljanje skladnosti operacij financiranja in naložbenih operacij z izključitvenimi merili iz te priloge ob podpisu, za spremljanje te skladnosti med izvajanjem projekta, po potrebi pa tudi za sprejetje ustreznih popravnih ukrepov.